

Διεύθυνση Π.Ε Ανατολικής Αττικής / ΕΚΠΑ

Ερευνητικό-Πιλοτικό Πρόγραμμα:
«Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης»
Σχολικό έτος: 2024-2025

Οι Εκπαιδευτικοί μιλούν για τον εαυτό τους

Συνεργατικές πρακτικές Αξιολόγησης Ομοτέχνων
και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας
και εκπαιδευτικού υλικού

ΤΟΜΟΣ II
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΑΘΗΝΑ 2025

Ο παρών τόμος αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού που παρήχθη στο πλαίσιο του Ερευνητικού-Πιλοτικού Προγράμματος «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης (ΟΚΜ)». Το πρόγραμμα έχει ερευνητικό και δυναμικό χαρακτήρα και εφαρμόστηκε πιλοτικά σε σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο και τις κείμενες διατάξεις σχετικά με την οργάνωση, τη λειτουργία και την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Το σχολείο ΟΚΜ» αναπτύχθηκε το σχολικό έτος 2024-2025 η δράση «Κοινότητες Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων - Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών». Το Πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής σε συνεργασία με την Επιστημονική Επιτροπή του Προγράμματος.

Στον τόμο παρουσιάζονται ενδεικτικά παραδείγματα παρουσίασης των συνεργατικών πρακτικών αξιολόγησης και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού που εφάρμοσαν εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στα Δημοτικά σχολεία που συμμετείχαν στο πιλοτικό πρόγραμμα. Ο τόμος αποτελεί μέρος των «Καλών Πρακτικών» των σχολείων και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του προγράμματος (okm.edu.gr) με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευτικών και τη διάχυση των αποτελεσμάτων στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Η επιμέλεια του τόμου πραγματοποιήθηκε από τα μέλη της Επιστημονικής Επιτροπής:
Γεώργιος Πασιάς, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ
Χριστίνα Στράτου, Δρ., Εκπαιδευτικός ΠΕ 06

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
3^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα	8
<i>Σχέσεις συνεργασίας μεταξύ μαθητών</i>	
3^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα	14
<i>Ενίσχυση της συμμετοχής και της αυτοαξιολόγησης των μαθητών/τριών στο μάθημα</i>	
2^ο Δημοτικό σχολείο Κερατέας	22
<i>Ετεροπαρατήρηση με αντιστροφή ρόλων</i>	
4^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα	29
<i>Ήχος και Εικόνα σε Διάλογο</i>	
7^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα	36
<i>Ιστορία Δ' τάξης</i>	
8^ο Δημοτικό σχολείο Θήβας	43
<i>Εργαστήρια Δεξιοτήτων – Διατροφική Αγωγή</i>	
8^ο Δημοτικό σχολείο Δάφνης	51
<i>Γλώσσα Δ' Δημοτικού</i>	
1^ο Δημοτικό σχολείο Πετρούπολης.....	55
<i>Ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης με τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης</i>	
4^ο Δημοτικό σχολείο Ηλιούπολης	59
<i>Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, Αυτοαξιολόγηση μαθητών</i>	
20^ο Δημοτικό σχολείο Ηλιούπολης «Ηρώ Κωνσταντοπούλου»	64
<i>Παρεμβάσεις, Μαθητικά projects, Σχεδιασμός, Εφαρμογή, Αξιολόγηση μαθητών</i>	
20^ο Δημοτικό σχολείο Ηλιούπολης «Ηρώ Κωνσταντοπούλου»	70
<i>Εμπλοκή των μαθητών /Σχέσεις συνεργασίας</i>	
21^ο Δημοτικό σχολείο Αθηνών «Λέλα Καραγιάννη»	75
<i>Εργαστήριο Δεξιοτήτων : Τα Δικαιώματα του Παιδιού</i>	
21^ο Δημοτικό σχολείο Αθηνών «Λέλα Καραγιάννη»	80
<i>Παραγωγή γραπτού λόγου στη Β' Δημοτικού</i>	
22^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	87
<i>Διδασκαλία κεφαλαίου στο μάθημα των Θρησκευτικών</i>	

28° Δημοτικό Σχολείο Αχαρνών.....	92
<i>Μαθηματικά - Αναγωγή στην κλασματική μονάδα</i>	
28° Δημοτικό Σχολείο Αχαρνών.....	96
<i>Εργαστήριο Δεξιοτήτων</i>	
5° Δημοτικό Σχολείο Χαλανδρίου	100
<i>Μαθηματικά</i>	
52° Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	104
<i>Διαφοροποιημένη διδασκαλία</i>	
87ο Διαπολιτισμικό Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	108
<i>Αγγλικά</i>	
87ο Διαπολιτισμικό Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	114
<i>Γλωσσικό μάθημα, εγγραμμатισμός στην Α' Δημοτικού</i>	
170° Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	118
<i>Στρατηγικές αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και διοίκησης</i>	
170° Δημοτικό Σχολείο Αθηνών	123
<i>Ανάπτυξη δεξιοτήτων κατανόησης προφορικού και γραπτού λόγου στη Γλώσσα</i>	
1° Δημοτικό σχολείο Άνοιξης	128
<i>Ελληνική Γλώσσα-Μαθηματικά</i>	
Δημοτικό σχολείο Σταμάτας.....	132
<i>Η εμπλοκή των μαθητών σε ομάδες σε μάθημα Φυσικών Επιστημών</i>	
Δημοτικό σχολείο Καπανδριτίου	136
<i>Διαφοροποιημένη διδασκαλία και ενεργητική συμμετοχή των μαθητών</i>	

Εισαγωγή

Ο τόμος αφορά στην ολοκληρωμένη παρουσίαση της εμπειρίας των εκπαιδευτικών από την εφαρμογή της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» στη σχολική μονάδα. Τα κείμενα αναφέρονται στην ανάπτυξη των συνεργατικών πρακτικών στο σχολείο μέσα από τα διάφορα στάδια της «Αξιολόγησης Ομοτέχνων» και εστιάζουν στις διαδικασίες αυτεπίγνωσης, ετεροπαρατήρησης, ανατροφοδότησης και αναστοχασμού των εκπαιδευτικών. Ο τόμος αποτελείται από τρία μέρη. Ειδικότερα, τα κείμενα σε κάθε μέρος διαρθρώνονται ως ακολούθως:

Εισαγωγή. Το κείμενο ξεκινά με την συνοπτική παρουσίαση της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρεται το πεδίο του εκπαιδευτικού έργου (διδασκτικό, παιδαγωγικό, διοικητικό), το θεματικό αντικείμενο της συνεργατικής πρακτικής, οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί και περιγράφεται συνοπτικά η ταυτότητα της συνεργατικής πρακτικής.

Μέρος Ι. Αφορά στη **διαδικασία αυτεπίγνωσης** των εκπαιδευτικών με αξιοποίηση της ανάλυσης SWOT. Η ανάλυση SWOT αποτελεί βασική πρωτογενή αναστοχαστική διαδικασία και αναφέρεται στη διερεύνηση και αξιολόγηση ενδογενών (αφορούν στον ίδιο τον εκπαιδευτικό) και εξωγενών (αφορούν στο περιβάλλον του εκπαιδευτικού) παραγόντων που επηρεάζουν το έργο του εκπαιδευτικού. Στο κείμενο οι εκπαιδευτικοί συνδέουν την διαδικασία της αυτεπίγνωσης με το σχολικό περιβάλλον, τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με συναδέλφους και την προετοιμασία για το επόμενο στάδιο που αφορά στις πρακτικές του διαμοιρασμού και της παρατήρησης.

Μέρος ΙΙ. Αφορά στην **εφαρμογή της συνεργατικής πρακτικής**. Η εφαρμογή της συνεργατικής πρακτικής αποτελεί μια πολύ σημαντική διαδικασία διαβούλευσης, διαπραγμάτευσης και εφαρμογής μέσω οποίας οι ομότεχνοι αναπτύσσουν ικανότητες στοχοθεσίας, διαχείρισης χρόνου, λήψης αποφάσεων, κατασκευής και αξιοποίησης ερευνητικών εργαλείων (πχ. κλείδες παρατήρησης), αξιολόγησης και επαγγελματικού αναστοχαστικού διαλόγου. Επίσης, συμβάλλει στην καλλιέργεια αμοιβαιότητας, στην εμπάθυνση της συνεργασίας, στην καλλιέργεια κλίματος αλληλοϋποστήριξης, εμπιστοσύνης και αλληλοεκτίμησης μεταξύ συναδέλφων μέσα από την αλλαγή των ρόλων παρατηρητή/ παρατηρούμενου. Η διαβούλευση και η συνεργασία μεταξύ ομοτέχνων σχετικά με το αξιολογικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε κατά την παρατήρηση ανοίγει στους εκπαιδευτικούς ένα νέο πεδίο εκπαιδευτικής δράσης, οδηγεί σε νέα επίπεδα συνεργασίας, καλλιεργεί νέες ικανότητες και αποδίδει στους ίδιους τους εκπαιδευτικούς τον κύριο ρόλο στη διαμόρφωση των κριτηρίων με τα οποία αξιολογούνται οι πρακτικές τους.

Στο κείμενο οι εκπαιδευτικοί περιγράφουν συνοπτικά την επιλογή, την οργάνωση και την ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν. Τέλος, παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης).

Μέρος ΙΙΙ. Αφορά στην **Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής** των εκπαιδευτικών. Το Στάδιο «Μετά την Παρατήρηση» της διδασκαλίας αποτελεί ζωτικό μέρος της διαδικασίας της Αξιολόγησης Ομοτέχνων και συμβάλλει στην ανάπτυξη επαγγελματικού διαλόγου, στην κριτική ανατροφοδότηση και στον γόνιμο αναστοχασμό των εκπαιδευτικών. Περιλαμβάνει την κριτική προσέγγιση της Διαδικασίας της Παρατήρησης συνολικά (στοχοθεσία, υλοποίηση,

αποτελέσματα) με στόχο την ανατροφοδότηση και την εκμάθηση των εκπαιδευτικών. Στοχεύει στην αναδόμηση της εμπειρίας, στην αναθεώρηση προσωπικών θεωρήσεων και πεποιθήσεων, στον προβληματισμό για μεθόδους, στάσεις και συμπεριφορές, στη βελτίωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων των εκπαιδευτικών. Πρόκειται για μια ανοιχτή διαδικασία «ορατής μάθησης» μεταξύ των εκπαιδευτικών, η οποία στηρίζεται στην αμοιβαιότητα και την εμπιστοσύνη, στην από κοινού διατύπωση των προθέσεων, στην επιλογή των μαθησιακών στόχων και των κριτηρίων επιτυχίας, στην κριτική ανάλυση των εκπαιδευτικών πρακτικών και στην εποικοδομητική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της μάθησης.

Στο κείμενο, οι εκπαιδευτικοί περιγράφουν κριτικά την αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων). Αναφέρεται, επίσης, η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

Σημ. Η επιλογή των κειμένων βασίστηκε σε κριτήρια όπως η ολοκληρωμένη και αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών υλοποίησης στα διάφορα στάδια και η επαρκής παρουσίαση εργαλείων παρατήρησης με σκοπό την αποτελεσματική αξιοποίηση τους ως ενδεικτικών παραδειγμάτων καλής πρακτικής.

Β. Παραδείγματα συνεργατικών πρακτικών

Δημοτικά σχολεία

3^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Σχέσεις συνεργασίας μεταξύ μαθητών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ70, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Έτη υπηρεσίας : 25 και 8,5

Εισαγωγή

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς αποφασίσαμε από κοινού με τη συνάδελφο, με την οποία συνεργαστήκαμε στενότερα, να λάβουμε μέρος στο πρόγραμμα «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων – Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών». Παρακολουθήσαμε όλες τις σχετικές ημερίδες, μελετήσαμε το κατατοπιστικότατο υλικό που στάλθηκε στα σχολεία μας και ξεκινήσαμε την εφαρμογή του στην πράξη, ακολουθώντας όλα τα προβλεπόμενα στάδια.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

- Η ικανότητα να δημιουργώ ένα δημοκρατικό, ασφαλές, ήρεμο και χαρούμενο περιβάλλον μάθησης.
- Η διάθεσή μου να ακούω τους/τις μαθητές/τριές μου και να είμαι παρούσα όταν με χρειάζονται.
- Η προσπάθειά μου να τονώνω την αυτοεκτίμησή τους, αλλά και τη θετική στάση προς τους/τις συμμαθητές/τριές τους
- Η εμπιστοσύνη που τους δείχνω.
- Η δημιουργία κινήτρων για μάθηση και η ενθάρρυνση για αναζήτηση και δημιουργικότητα.
- Η προσπάθειά μου για εφαρμογή βιωματικών και συνεργατικών μεθόδων μάθησης.
- Το ενδιαφέρον μου να επιμορφώνομαι σε διάφορους τομείς που αφορούν το εκπαιδευτικό μου έργο.
- Η προσπάθειά μου να εντάξω την τεχνολογία στο μάθημά μου.
- Η αγάπη μου για το βιβλίο.
- Η οργανωτικότητά μου.
- Η καλή συνεργασία τόσο με τους γονείς όσο και με τους συνάδελφους μου.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Δυσκολεύομαι να εφαρμόσω νέες μεθόδους διδασκαλίας, τις οποίες δε γνωρίζω επαρκώς. Χρειάζεται να διαθέσω αρκετό χρόνο, ώστε να τις μελετήσω και να γνωρίζω ακριβώς τι πρέπει να κάνω.
- Δεν είμαι σίγουρη για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότερης μάθησης όλων των παιδιών, ακόμα και σε διδακτικά αντικείμενα τα οποία δεν αγαπούν πολύ.
- Δυσκολεύομαι να υλοποιήσω τις ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες σε περιορισμένο χρόνο.
- Παρατηρώ αδυναμία στην εύρεση και εφαρμογή διαφορετικών τρόπων αυτοαξιολόγησης των παιδιών.
- Στην ανάληψη περισσότερων πρωτοβουλιών από τους/τις μαθητές/τριες στη μαθησιακή διαδικασία.
- Δυσκολεύομαι να εδραιώσω αρμονικές σχέσεις ανάμεσα σε μαθητές που δε συμπαθούν ο ένας τον άλλο (π.χ. να καθίσουν στο ίδιο θρανίο και να συνεργαστούν χωρίς γκρίνια.)

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Η παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων σχετικών με νέα δεδομένα που προκύπτουν στο επάγγελμα του εκπαιδευτικού, για την ενίσχυση τόσο της επιστημονικής γνώσης όσο και των διδακτικών δεξιοτήτων.
- Το διάβασμα εκπαιδευτικών βιβλίων.
- Η ενημέρωση από εκπαιδευτικούς ιστότοπους στο διαδίκτυο για τις εξελίξεις στη διδασκαλία και τη μάθηση.
- Η ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών με συναδέλφους, νέους και παλαιότερους.
- Η καλή συνεργασία με τους γονείς και τους μαθητές.
- Η εξασφάλιση της ανατροφοδότησης από τους μαθητές, για την αναγνώριση σημείων προς βελτίωση.
- Η ενημέρωση για τις τεχνολογικές εξελίξεις και η ενσωμάτωσή τους στην εκπαιδευτική πρακτική, ώστε να γίνει η μάθηση πιο διαδραστική και ενδιαφέρουσα για τους μαθητές.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

- Η έλλειψη χρόνου για την κάλυψη σε βάθος της διδακτέας ύλης.
- Ο περιορισμένος χρόνος που διατίθεται από το ωρολόγιο πρόγραμμα για δραστηριότητες φιλαναγνωσίας, καλλιτεχνική έκφραση και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες σχετικές με τα ενδιαφέροντα των παιδιών στις μεγάλες τάξεις του δημοτικού.
- Η άκριτη αποδοχή από τα παιδιά οτιδήποτε καινούριου μόνο και μόνο επειδή είναι πιο σύγχρονο.
- Η πολύωρη ενασχόλησή τους με τις οθόνες κάθε τύπου.
- Ο περιορισμένος χρόνος που περνούν μερικά παιδιά με τους γονείς τους και τα ανύπαρκτα όρια από το σπίτι.
- Η επιθετική στάση ορισμένων γονέων απέναντι στο σχολείο.
- Η έλλειψη επίσημης επιμόρφωσης όπως π.χ. κάποιες χρονιές που παρατηρείται έλλειψη εκπαιδευτικών και δεν ορίζονται σε διευθύνσεις εκπαίδευσης υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί αγωγής υγείας, περιβαλλοντικών και πολιτιστικών προγραμμάτων, επομένως δεν οργανώνονται σεμινάρια, τα οποία βοηθούν πολύ τους εκπαιδευτικούς.

- Η προσφορά επιμορφωτικών προγραμμάτων σε εκπαιδευτικούς από τα Πανεπιστήμια συνήθως έναντι χρηματικού αντιτίμου, γεγονός απαγορευτικό για πολλούς από εμάς.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο αυτοστοχασμός επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να αξιολογήσει τις διδακτικές του πρακτικές, να συνειδητοποιήσει τα θετικά στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί προς όφελος της μαθησιακής διαδικασίας, να εντοπίσει περιοχές προς βελτίωση και να αναγνωρίσει τις ανάγκες του.

Η επιλογή του θεματικού αντικειμένου προέκυψε από τον εντοπισμό κατά τη διαδικασία αυτή της αδυναμίας σχετικά με την ολοκλήρωση των ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων σε δοσμένο χρόνο.

Η επικοινωνία κατά τον μαθησιακό περίπατο και η συνεργασία με τους συναδέλφους ενισχύουν την ανταλλαγή ιδεών και την εφαρμογή διδακτικών στρατηγικών που έχουν δοκιμαστεί στην πράξη με επιτυχία. Επέλεξα τη συνεργασία με συνάδελφο που εφαρμόζει συνεργατικές μεθόδους, ώστε να παρατηρήσει τη δική μου διδασκαλία σχετικά με μια τέτοιου είδους δραστηριότητα στο μάθημα της Γλώσσας. Όλη αυτή η διαδικασία επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να μοιράζονται εμπειρίες και να αναπτύσσουν από κοινού λύσεις σε διδακτικά ζητήματα.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Κατά τη φάση του αναστοχασμού, συνειδητοποίησα μια ανασφάλεια στην οργάνωση ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων σε συγκεκριμένο χρόνο. Κάποιοι/ες μαθητές/τριές μου σε τέτοιου είδους δραστηριότητες βρίσκουν την ευκαιρία να μιλήσουν για διάφορα θέματα, οπότε δεν ολοκληρώνουν την εργασία τους. Γι' αυτόν τον λόγο θέλησα να οργανώσω μια δραστηριότητα στο μάθημα της Γλώσσας Στ' τάξης, στην ενότητα «Συσκευές». Τα παιδιά σε μικρές ομάδες 4 – 5 ατόμων θα έπρεπε να σχεδιάσουν τη δική τους ιστοσελίδα, που να απευθύνεται σε παιδιά δημοτικού σχολείου, να σκεφτούν τίτλο και περιεχόμενο, να γράψουν σε ένα μικρό κειμενάκι τα στοιχεία αυτά σε στίλ διαφήμισης και να ζωγραφίσουν την αρχική σελίδα της ιστοσελίδας τους όπως θα ήθελαν να φαίνεται στην οθόνη του υπολογιστή. Είχαν στη διάθεσή τους όλες οι ομάδες το βιβλίο της Γλώσσας, τον διαδραστικό πίνακα, στον οποίο μπορούσαν να ψάξουν διάφορες παιδικές ιστοσελίδες, για να δουν το στήσιμό τους και χαρτιά Α4.

Επέλεξα ως παρατηρήτρια τη συνάδελφο του Ε2, την οποία είχα δει κατά τον μαθησιακό περίπατο να βάζει τα παιδιά του τμήματός της να εργάζονται ομαδικά. Έτσι έκρινα ότι θα ήταν η πιο κατάλληλη να παρακολουθήσει μια τέτοιου είδους διδασκαλία και να δει με μια άλλη ματιά τι πάει καλά και τι θα μπορούσε να βελτιωθεί. Εκτός αυτού έχουμε μια καλή σχέση συνεργασίας με τη συγκεκριμένη εκπαιδευτικό, η οποία διδάσκει στο τμήμα μου 2 μονόωρα διδακτικά αντικείμενα για 2^η συνεχή χρονιά.

Χρησιμοποίησα μια δική μου κλείδα παρατήρησης, για την κατασκευή της οποίας στηρίχθηκα στο υλικό: «Το Σχολείο ΟΚΜ, Αξιολόγηση Ομοτήτων, ΤΟΜΟΣ II: Οδηγός Εφαρμογής – Εργαλεία».

Εργαλείο παρατήρησης

Έντυπο παρατήρησης διδασκαλίας

Σχολείο – Ημερομηνία – διδ. ώρα: 3^ο ΔΣ Γέρακα, 18/02/2025, 3^η και 4^η

Μάθημα – τάξη: Γλώσσα, Στ2 τάξη

Διδακτική ενότητα: «Συσκευές»

Απαντήστε σε καθεμιά από τις επισημάνσεις που ακολουθούν χρησιμοποιώντας την παρακάτω κλίμακα διαβάθμισης και κυκλώνοντας τον αντίστοιχο αριθμό ανάλογα με το βαθμό συμφωνίας σας: 1=διαφωνώ απόλυτα, 2=μάλλον διαφωνώ, 3=ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=μάλλον συμφωνώ, 5= συμφωνώ απόλυτα.

1. Οι στόχοι της διδασκαλίας φαίνονταν προσανατολισμένοι ...

α) στην εμπέδωση της ύλης.	1	2	3	4	5
β) στην ανάπτυξη δεξιοτήτων.	1	2	3	4	5
γ) στην ελεύθερη έκφραση των ενδιαφερόντων και των ικανοτήτων του κάθε μαθητή/τριας.	1	2	3	4	5
δ) στην ανάπτυξη της κρίσης των μαθητών/τριών.	1	2	3	4	5
ε) στην καλλιέργεια συνεργατικού πνεύματος.	1	2	3	4	5

2. Μέσα Διδασκαλίας/ Εκπαιδευτικό υλικό

Διδακτικά/Εποπτικά μέσα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ήταν (να τσεκάρετε όσα παρατηρήθηκαν): α) πίνακας [], β) διαφάνειες ή αντίστοιχο μέσο νέας τεχνολογίας [], γ) φωτοτυπημένο υλικό [], δ) βιβλία στη διάθεση των μαθητών/τριών [] ε) κάτι άλλο.....[]

2α. Το εκπαιδευτικό υλικό χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να ...

α) παρουσιαστεί καλύτερα η εργασία που ανέλαβαν οι μαθητές/τριες και να γίνει πιο κατανοητή.	1	2	3	4	5
β) κεντρίσει το ενδιαφέρον περισσότερων μαθητών/τριών και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους.	1	2	3	4	5
γ) διαφωτίσει περισσότερο τους μαθητές/τριες για κάποια θέματα.	1	2	3	4	5
δ) υποστηρίξει την ομαδική/ συνεργατική εργασία των μαθητών/τριών.	1	2	3	4	5

3. Εκπαιδευτικό κλίμα -Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία: Η εκπαιδευτικός ...

α) μιλά καθαρά και χρησιμοποιεί κατάλληλη ένταση φωνής για τον χώρο και τον αριθμό των μαθητών/τριών.	1	2	3	4	5
β) χρησιμοποιεί αναλόγως τον τόνο της φωνής της για να δώσει έμφαση/να προκαλέσει το ενδιαφέρον/ να τραβήξει την προσοχή κ.λπ.	1	2	3	4	5
γ) κινείται στον χώρο αξιοποιώντας τη διάταξη των θρανίων/ των μαθητών/τριών και τη θέση των μέσων που χρησιμοποιεί.	1	2	3	4	5
δ) απευθύνει φιλικά τον λόγο και έχει οπτική επαφή με όλους τους μαθητές/τριες σε όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας.	1	2	3	4	5
ε) Ο λόγος της εκπαιδευτικού είναι περιεκτικός και σαφής και διευκολύνει την κατανόηση και τη συμμετοχή των μαθητών/τριών.	1	2	3	4	5

4. Για την ενεργοποίηση των μαθητών/τριών η εκπαιδευτικός...

α) ανατροφοδοτεί θετικά και επιβραβεύει τους μαθητές/τριες για την προσπάθειά τους/ τη συμμετοχή τους.

1 2 3 4 5

β) μεταδίδει στους μαθητές/τριες ενθουσιασμό για το γνωστικό αντικείμενο.

1 2 3 4 5

γ) συνδέει το γνωστικό αντικείμενο με την πραγματική ζωή και καθημερινές πρακτικές εφαρμογές για να κατανοήσουν οι μαθητές/τριες την αξία του.

δ) επιλέγει δραστηριότητες που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών/τριων και είναι κατάλληλες για την ηλικία και το μαθησιακό τους επίπεδο.

1 2 3 4 5

1 2 3 4 5

ε) ενθαρρύνει τους μαθητές να εκφράζουν τις απόψεις και τις ιδέες τους.

1 2 3 4 5

5. Οι μαθητές/τριες στα όσα διαδραματίζονται στην τάξη...

α) δείχνουν ενδιαφέρον και διάθεση για συμμετοχή στις δραστηριότητες του μαθήματος, κάνουν ερωτήσεις, καταβάλλουν προσπάθεια.

1 2 3 4 5

β) συμμετέχουν στη μαθησιακή διαδικασία ανάλογα με τις δυνατότητές τους.

1 2 3 4 5

γ) συζητούν και ανταλλάσσουν απόψεις με διάλογο.

1 2 3 4 5

δ) συνεργάζονται ομαλά και αποτελεσματικά, αλληλοϋποστηρίζονται και βοηθούν ο ένας τον άλλον

1 2 3 4 5

ε) ελαχιστοποιούν τις άσχετες με το μάθημα συζητήσεις.

1 2 3 4 5

στ) κατανέμουν αρμοδιότητες και φέρνουν σε πέρας μια εργασία αποτελεσματικά.

1 2 3 4 5

Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν:

(.....)

6. α) Τα σημαντικότερα στοιχεία της διδασκαλίας που με εντυπωσίασαν είναι:

(.....)

β) Στοιχεία της διδασκαλίας που με προβλημάτισαν [ή που σκέφτηκα ότι επιδέχονταν και διαφορετικής διδακτικής διαχείρισης] είναι:

(.....)

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών**Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών**

Οι βασικοί στόχοι της συνεργασίας μέσω των Κοινοτήτων Μάθησης ήταν η δημιουργία κουλτούρας συλλογικότητας και αναστοχαστικής πρακτικής, η βελτίωση της διδακτικής πράξης, η εφαρμογή νέων παιδαγωγικών μεθόδων και η υποστήριξη στην αντιμετώπιση κοινών διδακτικών προκλήσεων.

Ο αυτοστοχασμός υπήρξε καθοριστικής σημασίας για τον εντοπισμό των πρακτικών που ακολουθώ συνήθως, τις σχέσεις που αναπτύσσω με τους μαθητές μου, αλλά και με τους άλλους εκπαιδευτικούς. Η ανάλυση SWOT μού έδωσε τη δυνατότητα να αξιολογήσω τη διδασκαλία μου με συστηματικό και στοχευμένο τρόπο. Εντόπισα τα πλεονεκτήματα της εκπαιδευτικής μου πρακτικής και αναγνώρισα περιοχές που χρειάζονται βελτίωση, όπως η διάθεση περισσότερου διδακτικού χρόνου για ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες. Ο μαθησιακός περίπατος με βοήθησε να καταλήξω στην επιλογή συνεργασίας μου με τη συνάδελφο, η οποία χρησιμοποιεί στο τμήμα της ομαδοσυνεργατικές πρακτικές. Επομένως η επίσκεψη στην τάξη της με βοήθησε

να βρω τρόπους χρησιμοποίησής τους και στη δική μου τάξη. Το Στάδιο 1 υπήρξε θεμέλιο για τη διαδικασία, ενισχύοντας την αυτεπίγνωση και την προθυμία για επαγγελματική βελτίωση. Η προδιδασκτική συνάντηση υπήρξε γόνιμη και ουσιαστική, καθώς αποτέλεσε τη βάση για τη διαμόρφωση της κλείδας παρατήρησης, η οποία σχεδιάστηκε με βάση το προς μελέτη υλικό του Προγράμματος και προσαρμόστηκε στις ανάγκες των στόχων για παρατήρηση που έθεσα. Η διαδικασία κατασκευής της δικής μου κλείδας παρατήρησης μου έδωσε την ευκαιρία να εξοικειωθώ με τέτοιου είδους εργαλεία και βοήθησε τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό. Κατά την παρατήρηση, τόσο τη δική μου όσο και της συναδέλφισσας εκπαιδευτικού, τηρήθηκε η στοχοθεσία που είχε τεθεί. Η κλείδα βοήθησε να επικεντρωθώ σε συγκεκριμένα σημεία της διδασκαλίας. Η διαδικασία της παρατήρησης ήταν ενδιαφέρουσα, ιδιαίτερα επειδή δεν υπήρξε αμηχανία από καμιά από τις δυο εκπαιδευτικούς, αλλά ούτε και από τους μαθητές και μαθήτριες λόγω της ταυτόχρονης παρουσίας μας στην αίθουσα. Όταν μάλιστα ολοκλήρωσαν όλες οι ομάδες την εργασία τους, τις παρουσίασαν στους μαθητές της συναδέλφου, οι οποίοι έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και ενθουσιασμό και εκδήλωσαν την επιθυμία να γίνει η ίδια δραστηριότητα και στο δικό τους τμήμα.

Η μεταδιδασκτική συνάντηση ήταν πολύ σημαντική. Η ανατροφοδότηση ήταν σχετική με τον τομέα που ήθελα, στηριγμένη σε παρατηρήσεις και όχι κρίσεις. Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε σε πνεύμα σεβασμού και ειλικρινούς συνεργασίας. Μέσα από τις παρατηρήσεις της συναδέλφισσας εντόπισα διδακτικές μεθόδους που θα με βοηθήσουν να σχεδιάζω και να οργανώνω καλύτερα ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες στην τάξη μου σε καθορισμένο χρόνο, όπως π.χ. τη χρήση χρονόμετρου για την ολοκλήρωση της εργασίας. Η συνεργασία με τη συνάδελφο ήταν εξαιρετική καθ' όλη τη διάρκεια της συνεργασίας μας.

Οι συνεργατικές αυτές πρακτικές μπορούν να μετασχηματίσουν σταδιακά τον τρόπο εργασίας των εκπαιδευτικών στο σχολείο, τις διδακτικές μεθόδους που χρησιμοποιούν και τις επαγγελματικές τους σχέσεις, μέσα από την καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας και εμπιστοσύνης. Η Αξιολόγηση Ομοτέχνων μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην καλλιέργεια της αυτοεκτίμησης και επαγγελματικής ικανοποίησης των εκπαιδευτικών με στόχο τόσο τη συνεχή ατομική επαγγελματική εξέλιξη όσο και την ποιοτικότερη διδασκαλία και συλλογική δημιουργία της σχολικής μονάδας.

3^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: *Διδακτικό*

β. Θεματικό αντικείμενο: Ενίσχυση της συμμετοχής και της αυτοαξιολόγησης των μαθητών/τριών στο μάθημα.

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2 Ειδικότητα/-ες: ΠΕ70 Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική σχεδιάστηκε στο πλαίσιο του προγράμματος των κοινοτήτων μάθησης με βασικό στόχο την ενίσχυση της αυτοαξιολόγησης των μαθητών/τριών μέσα από τη διδασκαλία. Παράλληλα, επιδιώχθηκε η ενίσχυση της ενεργής συμμετοχής τους και η εφαρμογή στοιχείων διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Η συνεργασία με την ομότεχνη εκπαιδευτικό ξεκίνησε με προδιδακτική συνάντηση, κατά την οποία οι δύο εκπαιδευτικοί συζήτησαν το περιεχόμενο του μαθήματος, καθόρισαν τους ρόλους τους και διαμόρφωσαν από κοινού ένα εργαλείο παρατήρησης (κλείδα). Κατά τη διάρκεια της συνάντησης ορίστηκαν οι άξονες παρατήρησης, με έμφαση στη συμμετοχή των παιδιών, στην υποστήριξη της αυτορρύθμισης και στην παρουσίαση πρακτικών που ενισχύουν την αυτοαξιολόγηση. Η διδασκαλία που υλοποιήθηκε στο μάθημα Φυσικής της Ε΄ Δημοτικού είχε ως κεντρική θεματική το κεφάλαιο «Αγωγοί και Μονωτές» και στηρίχθηκε σε βιωματικές δραστηριότητες, εργασία σε ομάδες και χρήση διαδραστικών προσομοιώσεων.

Οι μαθητές/τριες συμμετείχαν ενεργά και συμπλήρωσαν συλλογικά φύλλα εργασίας. Η αυτοαξιολόγηση εντάχθηκε στο τέλος του μαθήματος με προφορικές ερωτήσεις που ενίσχυαν τον στοχασμό των παιδιών, όπως: «Τι μάθαμε σήμερα;» ή «Τι μας δυσκόλεψε;». Μετά τη διδασκαλία ακολούθησε μεταδιδακτική συνάντηση, όπου έγινε συζήτηση σε κλίμα εμπιστοσύνης και ισοτιμίας. Η παρατηρήτρια εκπαιδευτικός παρείχε ανατροφοδότηση βασισμένη στην κλείδα παρατήρησης και πρότεινε τη προσθήκη μιας επιπλέον δραστηριότητας πριν την προσομοίωση, όπου τα παιδιά θα χειρίζονταν καθημερινά αντικείμενα (π.χ. κουτάλι, σύρμα, γόμα), ώστε να διατυπώσουν υποθέσεις για την αγωγιμότητα και να τις ελέγχουν με πειραματισμό. Η πρόταση αυτή αξιολογήθηκε θετικά, καθώς δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά να ενεργοποιήσουν την πρότερη γνώση τους, να κάνουν συνδέσεις και να στοχάζονται πάνω στη μαθησιακή διαδικασία. Η όλη εμπειρία συνέβαλε στην ενίσχυση του παιδαγωγικού αναστοχασμού και της επαγγελματικής εξέλιξης και των δύο εκπαιδευτικών, ενώ ανέδειξε τη σημασία της συνεργασίας και του διαλόγου ως μέσα συνεχούς βελτίωσης της διδακτικής πράξης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Στα δυνατά μου σημεία συγκαταλέγονται η ικανότητα διαμόρφωσης θετικού και υποστηρικτικού μαθησιακού κλίματος, η αποτελεσματική επικοινωνία με τους/τις μαθητές/τριες και η συνέπεια στην εφαρμογή συνεργατικών διδακτικών πρακτικών. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνω στην αξιοποίηση ποικίλων διδακτικών μεθόδων, προσαρμοσμένων στις ανάγκες της τάξης, στη χρήση των ΤΠΕ και της ΤΝ στη διδακτική πράξη, καθώς και στη διαρκή επαγγελματική μου ανάπτυξη μέσω της συμμετοχής μου σε επιμορφωτικά προγράμματα και της συνέχισης των σπουδών μου σε ανώτερα επίπεδα (διδακτορικό δίπλωμα).

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Όσον αφορά τις αδυναμίες μου θεωρώ ότι υπάρχουν ακόμη περιθώρια για συστηματικότερη εφαρμογή της διαφοροποιημένης διδασκαλίας σε όλα τα μαθήματα. Η ανατροφοδότηση από τους/τις μαθητές/τριες αξιοποιείται με θετικό τρόπο, ωστόσο θα μπορούσε να ενσωματωθεί πιο ουσιαστικά στον αναστοχασμό και τον επανασχεδιασμό της διδασκαλίας.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η ύπαρξη γόνιμου συναδελφικού κλίματος στο σχολικό περιβάλλον και η ενεργοποίηση κοινοτήτων μάθησης δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για ουσιαστικές συνεργασίες και ανταλλαγή καλών πρακτικών. Επιπλέον, η δυνατότητα πρόσβασης σε επιμορφωτικά προγράμματα και σε ψηφιακά εργαλεία ενισχύει τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη. Οι προσεγγίσεις διαφοροποίησης, η αξιοποίηση της τεχνολογίας και η ενσωμάτωση μορφών αναστοχασμού μπορούν να αξιοποιηθούν ως εφελκύσματα για την περαιτέρω ανάπτυξη της διδακτικής πράξης.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Οι αυξανόμενες διοικητικές και διδακτικές απαιτήσεις συχνά περιορίζουν τον διαθέσιμο χρόνο για προετοιμασία, αναστοχασμό και εφαρμογή διαφοροποιημένων πρακτικών. Η ετερογένεια του μαθητικού πληθυσμού, σε συνδυασμό με την ανάγκη κάλυψης της ύλης, δημιουργεί επιπλέον πίεση στην καθημερινή διδακτική πρακτική. Παράλληλα, η διαρκής προσαρμογή σε νέα προγράμματα, πλατφόρμες και απαιτήσεις μπορεί να αποτελέσει πρόκληση ως προς τη διαχείριση του ρυθμού και της ποιότητας ακόμα, της μαθησιακής διαδικασίας.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο αυτοστοχασμός μου έδωσε την ευκαιρία να κατανοήσω τις δυνάμεις και τις αδυναμίες μου. Ο μαθησιακός περίπατος λειτούργησε ως ευκαιρία για αναστοχασμό σε περιβάλλον ασφάλειας και ευλικρίνειας. Μέσα από συζήτηση με συναδέλφους/ισσες αναδείχθηκαν οι κοινές δυσκολίες και τα προβλήματα, αλλά και οι τρόποι αντιμετώπισής τους. Η επικοινωνία με την εκπαιδευτικό που τελικά παρατήρησε το μάθημα μου ήταν καθοριστική, καθώς αναπτύχθηκε αμοιβαία εμπιστοσύνη και κοινή διάθεση για πειραματισμό και αναζήτηση τρόπων βελτίωσης της διδακτικής πράξης. Η επιλογή του θεματικού αντικειμένου προέκυψε οργανικά, καθώς ανταποκρινόταν τόσο στις παιδαγωγικές ανάγκες της τάξης όσο και στην πρόθεση να διερευνηθούν εναλλακτικές μορφές ενεργοποίησης και αυτοαξιολόγησης των μαθητών/τριών. Η συνεργατική διαδικασία ενίσχυσε την επαγγελματική αναζήτηση, δημιούργησε χώρο για στοχασμό και προσέφερε ουσιαστική

υποστήριξη στο πλαίσιο μιας κοινότητας μάθησης, όπου ο διάλογος και η ανταλλαγή ιδεών έχουν πραγματική αξία.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε στο πλαίσιο μιας ισότιμης και στοχευμένης συνεργασίας, με βασικό σκοπό την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής των μαθητών/τριών και τη συστηματική ενσωμάτωση εργαλείων αυτοαξιολόγησης στη διδακτική διαδικασία. Αρχικά, πραγματοποιήθηκε προδιδασκτική συνάντηση, στην οποία αποφασίστηκαν από κοινού οι στόχοι της παρέμβασης και συζητήθηκαν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των τμημάτων. Μέσα από δημιουργικό διάλογο, συναποφασίστηκε η επιλογή της θεματικής ενότητας και ο σχεδιασμός των διδακτικών παρεμβάσεων, ενώ επιλέχτηκε ως εργαλείο παρατήρησης μια κλίμακα τύπου Likert (η κάθε εκπαιδευτικός διαμόρφωσε τη δική της) που η δημιουργία της βασίστηκε στο υλικό του Προγράμματος ΟΚΜ, προκειμένου να καταγραφούν συγκεκριμένες πτυχές της διδασκαλίας και της συμμετοχής των μαθητών/τριών. Η συνεργασία εξελίχθηκε μέσα σε κλίμα εμπιστοσύνης, σεβασμού και διαρκούς ανατροφοδότησης. Κατά την υλοποίηση, υπήρξε ευελιξία ώστε να προσαρμοστούν τα σχέδια διδασκαλίας στις ιδιαιτερότητες κάθε τάξης, ενώ δόθηκε έμφαση στην υποστήριξη της αυτενέργειας των μαθητών και στη σαφήνεια των στόχων του μαθήματος. Η μεταδιδασκτική συνάντηση επέτρεψε την ανταλλαγή κριτικών παρατηρήσεων, την ανάδειξη καλών πρακτικών και τη δέσμευση για συνέχιση της συνεργασίας με στόχο τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.

Εργαλείο παρατήρησης

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για την παρατήρηση ήταν μία κλίμακα παρατήρησης με κλίμακα Likert, η οποία σχεδιάστηκε με βάση τις ανάγκες της διδακτικής παρέμβασης στο μάθημα της Φυσικής: Ηλεκτρισμός, Αγωγοί και μονωτές. Η κλίμακα περιλάμβανε κριτήρια οργανωμένα σε θεματικές ενότητες, όπως: σχεδιασμός και οργάνωση μαθήματος, διδακτικές προσεγγίσεις, συμμετοχή μαθητών/τριών, αξιολόγηση και γενικά χαρακτηριστικά του παιδαγωγικού κλίματος. Η χρήση αριθμητικής κλίμακας επέτρεψε τη συγκριτική αποτίμηση και την αναγνώριση σημείων που μπορούν να βελτιωθούν. Παράλληλα, στο τέλος της κλείδας ενσωματώθηκαν ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, προκειμένου να καταγραφούν πιο ποιοτικά δεδομένα που αφορούν την ενίσχυση της αυτοαξιολόγησης των μαθητών/τριών και την αναστοχαστική διάθεση της παρατηρούμενης εκπαιδευτικού. Η συνδυαστική αυτή προσέγγιση συνέβαλε στην πληρέστερη αποτύπωση της διδακτικής πράξης και στην εστιασμένη ανατροφοδότηση. Σημειώνεται ότι η διαμόρφωση της κλείδας έγινε συνεργατικά, με αξιοποίηση στοιχείων από την προτεινόμενη βιβλιογραφία και τα ερευνητικά εργαλεία του προγράμματος ΟΚΜ.

Έντυπο παρατήρησης διδασκαλίας

1. Γενικές Πληροφορίες

- Ημερομηνία: 21/ 2/ 25
- Μάθημα/Θέμα: Φυσική / Ηλεκτρισμός / Αγωγοί και μονωτές
- Τάξη: Ε2
- Διάρκεια και ώρα παρατήρησης: 1 διδακτική ώρα - 4^η ώρα (10:45-11:30)

2. Σχεδιασμός και Οργάνωση του Μαθήματος

Δηλώσεις	1 - Καθόλου	2 - Λίγο	3 - Μέτρια	4 - Πολύ	5 - Πάρα πολύ
Η εκπαιδευτικός έχει σαφώς διατυπωμένους διδακτικούς στόχους	☐	☐	☐	☐	☐
Οι στόχοι του μαθήματος είναι κατανοητοί και έχουν κοινοποιηθεί στους μαθητές/τριες	☐	☐	☐	☐	☐
Η διδασκαλία είναι σύμφωνη με το αναλυτικό πρόγραμμα	☐	☐	☐	☐	☐
Το μάθημα έχει σαφή δομή (εισαγωγή, ανάπτυξη, σύνοψη)	☐	☐	☐	☐	☐
Το διδακτικό περιεχόμενο είναι ακριβές και επιστημονικά τεκμηριωμένο	☐	☐	☐	☐	☐
Οι δραστηριότητες είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες και το επίπεδο των μαθητών/τριών	☐	☐	☐	☐	☐
Ο διαθέσιμος χρόνος κατανέμεται σωστά στις διάφορες φάσεις του μαθήματος	☐	☐	☐	☐	☐

3. Διδακτικές Προσεγγίσεις και Διδασκαλία

Δηλώσεις	1 - Καθόλου	2 - Λίγο	3 - Μέτρια	4 - Πολύ	5 - Πάρα πολύ
Η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ποικιλία διδακτικών τεχνικών	☐	☐	☐	☐	☐
Εφαρμόζει ενεργητικές μεθόδους διδασκαλίας (π.χ. διερεύνηση, συζήτηση, πειράματα)	☐	☐	☐	☐	☐
Οι ερωτήσεις που διατυπώνει προάγουν την κριτική σκέψη	☐	☐	☐	☐	☐
Ενθαρρύνει τη συμμετοχή των μαθητών/τριών μέσα από στοχευμένες ερωτήσεις	☐	☐	☐	☐	☐
Παρέχει σαφείς οδηγίες για τις δραστηριότητες και τις εργασίες	☐	☐	☐	☐	☐
Χρησιμοποιεί διαφορετικά είδη αξιολόγησης (αρχική, διαμορφωτική, τελική)	☐	☐	☐	☐	☐

4. Αλληλεπίδραση και Διαχείριση Τάξης

Δηλώσεις	1 - Καθόλου	2 - Λίγο	3 - Μέτρια	4 - Πολύ	5 - Πάρα πολύ
Δημιουργεί θετικό και υποστηρικτικό κλίμα στην τάξη	☐	☐	☐	☐	☐
Διαχειρίζεται αποτελεσματικά τη συμπεριφορά των μαθητών/τριών	☐	☐	☐	☐	☐
Διατηρεί την προσοχή και την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος	☐	☐	☐	☐	☐
Χειρίζεται με ψυχραιμία και ευελιξία απρόβλεπτες καταστάσεις	☐	☐	☐	☐	☐

5. Χρήση Διδακτικών Υλικών και Τεχνολογίας

Κριτήριο	1 - Καθόλου	2 - Λίγο	3 - Μέτρια	4 - Πολύ	5 - Πάρα πολύ
Τα διδακτικά μέσα είναι κατάλληλα και προσαρμοσμένα στο επίπεδο των μαθητών	☐	☐	☐	☐	☐
Χρησιμοποιούνται ποικίλα μέσα (έντυπο υλικό, ψηφιακά εργαλεία, εποπτικά μέσα)	☐	☐	☐	☐	☐
Η εκπαιδευτικός αξιοποιεί την τεχνολογία για να ενισχύσει τη διδασκαλία	☐	☐	☐	☐	☐
Οι μαθητές/τριες έχουν πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό	☐	☐	☐	☐	☐

6. Συμμετοχή και Εμπλοκή των Μαθητών

Κριτήριο	1 - Καθόλου	2 - Λίγο	3 - Μέτρια	4 - Πολύ	5 - Πάρα πολύ
Όλοι οι μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα	☐	☐	☐	☐	☐
Υπάρχει διαφοροποίηση στις δραστηριότητες για μαθητές/τριες με διαφορετικά επίπεδα ικανοτήτων	☐	☐	☐	☐	☐
Οι μαθητές/τριες συνεργάζονται μεταξύ τους και ανταλλάσσουν απόψεις	☐	☐	☐	☐	☐
Η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τη δημιουργική σκέψη και την πρωτοβουλία	☐	☐	☐	☐	☐

7. Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση

Κριτήριο	1 Καθόλου	2 - Λίγο	3 - Μέτρια	4 - Πολύ	5 - Πάρα πολύ
Η εκπαιδευτικός δίνει σαφή και κατανοητή ανατροφοδότηση	☐	☐	☐	☐	☐
Ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να αξιολογούν τη δουλειά τους	☐	☐	☐	☐	☐
Προσαρμόζει τη διδασκαλία της βάσει της ανατροφοδότησης των μαθητών/τριών.	☐	☐	☐	☐	☐
Χρησιμοποιεί τεχνικές διαμορφωτικής αξιολόγησης (π.χ. ερωτήσεις, μικρές εργασίες)	☐	☐	☐	☐	☐

8. Συνολική Αποτίμηση της Διδασκαλίας**8.1. Δυνατά Σημεία**

8.2 Παραδείγματα που πιστοποιούν αυτά που παρατηρήθηκαν

8.3. Προτάσεις βελτίωσης

Γενικές Παρατηρήσεις

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών**Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών**

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της

συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η αποτίμηση της συνεργατικής πρακτικής ανέδειξε τη σημασία της θέσπισης κοινών στόχων, τόσο ως προς τη θεματική των διδακτικών παρεμβάσεων όσο και ως προς τον σχεδιασμό των εργαλείων παρατήρησης. Η προδιδασκτική συνάντηση λειτούργησε ως ουσιαστικό πεδίο παιδαγωγικού διαλόγου, μέσα από το οποίο καθορίστηκαν οι άξονες παρατήρησης και το πλαίσιο εφαρμογής. Το εργαλείο σχεδιάστηκε μετά από συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, με στόχο να διευκολύνει την παρατηρήτρια εκπαιδευτικό στην καταγραφή της συμμετοχής των μαθητών/τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην αναγνώριση πρακτικών που υποστηρίζουν τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και ενισχύουν την αυτοαξιολόγηση. Η παρατήρηση πραγματοποιήθηκε σε αυθεντικό πλαίσιο, με σεβασμό στη δυναμική της τάξης και χωρίς να διαταραχθεί η φυσική ροή του μαθήματος. Η παρουσία της παρατηρήτριας έγινε θετικά αποδεκτή από τα παιδιά, γεγονός που διευκόλυνε την καταγραφή των δεδομένων. Η διδασκαλία υλοποιήθηκε σύμφωνα με τον κοινό σχεδιασμό και ανέδειξε στρατηγικές που υποστηρίζουν τη στοχευμένη εμπλοκή των παιδιών και την ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτορρύθμισης. Η μεταδιδασκτική συνάντηση πραγματοποιήθηκε σε κλίμα αμοιβαιότητας και ισοτιμίας, παρέχοντας τεκμηριωμένη και περιγραφική ανατροφοδότηση. Η συνεργασία των δύο εκπαιδευτικών υπήρξε παραγωγική και υποστηρικτική, ενώ η συνολική διαδικασία ανέδειξε τη σημασία του επαγγελματικού διαλόγου και της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της παρατήρησης αναστοχασμό και επανασχεδιασμό της διδακτικής πρακτικής.

Β. Αναφέρεται επίσης η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Η διαδικασία παρατήρησης, όπως εφαρμόστηκε στο πλαίσιο της Αξιολόγησης Ομοτέχνων, δεν είχε χαρακτήρα αξιολογικό αλλά υποστηρικτικό. Λειτούργησε ως πεδίο επαγγελματικής μάθησης, στο οποίο κυριάρχησε η ανταλλαγή εμπειριών, η κοινή στοχοθεσία και η όρεξη για ανατροφοδότηση και αυτοστοχασμό. Η αποτίμηση της διδακτικής πράξης έγινε με σεβασμό και διάθεση στήριξης, ενισχύοντας τις μεταγνωστικές και αναστοχαστικές δεξιότητες και των δύο εμπλεκόμενων. Ιδιαίτερη αξία είχε η συμβολή της παρατηρήτριας στην κατανόηση του κατά πόσο εφαρμόζεται ουσιαστικά η διαφοροποιημένη διδασκαλία στην τάξη, καθώς και στο πώς υποστηρίζεται η αυτοαξιολόγηση των μαθητών. Μέσα από τον διάλογο και την κοινή παρατήρηση, ενδυναμώθηκε η αίσθηση συλλογικής ευθύνης για την ποιότητα της διδασκαλίας και δημιουργήθηκε μία κουλτούρα εμπιστοσύνης, αλληλοσεβασμού και συνεργασίας.

Ειδικότερα, η διδασκαλία που υλοποιήθηκε είχε ως στόχο την κατανόηση των εννοιών «αγωγός» και «μονωτής» που εξετάζονται στο κεφάλαιο «Ηλεκτρισμός» των Φυσικών της Ε' Δημοτικού μέσα από βιωματικές δραστηριότητες, ομαδική εργασία και αξιοποίηση των σχετικών με τη θεματική διαδραστικών προσομοιώσεων PhET και Physics and Chemistry by a Clear Learning. Οι μαθητές/τριες συνεργάστηκαν αποτελεσματικά και με υπευθυνότητα, συμπληρώνοντας τα φύλλα εργασίας στις ομάδες τους και συμμετέχοντας ενεργά τόσο στην πειραματική διερεύνηση όσο και στη συζήτηση που ακολούθησε. Η αυτοαξιολόγηση εντάχθηκε στο τέλος του μαθήματος με τη μορφή προφορικών ερωτήσεων από την εκπαιδευτικό, όπως: «Τι μάθαμε σήμερα;», «Μας φάνηκε ενδιαφέρον;», «Ήταν εύκολο ή δύσκολο;», οι οποίες στόχευαν να ενισχύσουν τον στοχασμό των παιδιών γύρω από τη μαθησιακή εμπειρία.

Η παρατηρήτρια εκπαιδευτικός πρότεινε την ένταξη μιας επιπλέον φάσης πριν από τη χρήση της προσομοίωσης, όπου τα παιδιά θα είχαν την ευκαιρία να χειριστούν πραγματικά αντικείμενα (π.χ. κουτάλι, καλαμάκι, σύρμα, γόμα) και να διατυπώσουν υποθέσεις για την αγωγιμότητά τους. Η προσθήκη αυτή όπως επεσήμανε η ίδια, θα ενίσχυε σημαντικά τη

διαδικασία της αυτοαξιολόγησης, καθώς τα παιδιά θα μπορούσαν να συγκρίνουν τις αρχικές τους ιδέες με τα αποτελέσματα της πειραματικής διαδικασίας και να επανεξετάσουν τις ιδέες τους αναπτύσσοντας έτσι μεταγνωστικές δεξιότητες και κριτική σκέψη. Η παιδαγωγική αυτή πρόταση, που αναλύθηκε λεπτομερώς κατά τη μεταδιδασκτική συνάντηση αξιολογήθηκε θετικά, καθώς άνοιξε νέες δυνατότητες για την πιο ουσιαστική εμπλοκή των μαθητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και για την ενδυνάμωση της αναστοχαστικής τους ικανότητας.

2° Δημοτικό σχολείο Κερατέας

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Ετεροπαρατήρηση με αντιστροφή ρόλων

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ70, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Έτη υπηρεσίας : 24 & 9

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο του προγράμματος «**Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων – Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών**», η ομάδα μας επικεντρώθηκε στη μελέτη και εφαρμογή της **ετεροπαρατήρησης με εναλλαγή ρόλων των εκπαιδευτικών**. Η προσέγγιση αυτή στοχεύει στη συστηματική παρατήρηση της διδακτικής πρακτικής των συναδέλφων μέσα από μια συνεργατική διαδικασία, όπου κάθε εκπαιδευτικός αναλαμβάνει τόσο το ρόλο του παρατηρητή όσο και του παρατηρούμενου. Μέσα από αυτή τη διαδικασία δημιουργείται ένα πλαίσιο αμοιβαίας ανατροφοδότησης, ενδυναμώνονται οι δεξιότητες της ανάλυσης και της αυτοαξιολόγησης και καλλιεργείται η κουλτούρα της **συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης** και της **συνεργασίας εντός της σχολικής κοινότητας**.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης - αυτοστοχασμός / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

- Ποιες διδακτικές πρακτικές θεωρώ πιο αποτελεσματικές;
- Σε ποια πεδία αισθάνομαι σίγουρος/η και αναγνωρίζεται η ικανότητά μου;
- Τι θετικό feedback λαμβάνω συνήθως από τους μαθητές ή/και τους συναδέλφους μου;
- Ποιες προσωπικές αξίες και πεποιθήσεις με στηρίζουν στο έργο μου;

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Ποια σημεία της διδασκαλίας μου χρειάζονται περαιτέρω βελτίωση;
- Υπάρχουν πρακτικές που εφαρμόζω συχνά αλλά δεν αποδίδουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα;
- Σε ποιες δεξιότητες (π.χ. διαχείριση χρόνου, διαφοροποίηση διδασκαλίας, χρήση ψηφιακών εργαλείων) χρειάζομαι επιπλέον κατάρτιση;
- Ποιες προσωπικές συνήθειες ή στάσεις ενδέχεται να περιορίζουν την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας μου;

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Ποιες ευκαιρίες ανάπτυξης μου παρέχει το σχολείο (π.χ. επιμορφώσεις, συνεργασίες, συμμετοχή σε δίκτυα);
- Με ποιους συναδέλφους μπορώ να συνεργαστώ για να δημιουργήσω και να εφαρμόσω νέες διδακτικές πρακτικές;
- Ποια διαθέσιμα εργαλεία ή πόροι θα μπορούσαν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας μου;
- Πώς μπορώ να αξιοποιήσω τη συμμετοχή μου στο πρόγραμμα ΟΚΜ για την προσωπική και επαγγελματική μου εξέλιξη;

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

- Ποιες εξωτερικές συνθήκες (π.χ. περιορισμοί χρόνου, ωρολόγιο πρόγραμμα, υλικοτεχνικές υποδομές) δυσκολεύουν την εφαρμογή νέων διδακτικών πρακτικών;
- Υπάρχουν φόβοι ή ανησυχίες που επηρεάζουν την επαγγελματική μου αυτοπεποίθηση;
- Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζω στη συνεργασία με συναδέλφους ή στη διαχείριση της τάξης;
- Ποιοι παράγοντες εκτός σχολείου (π.χ. κοινωνικοί, θεσμικοί) μπορούν να περιορίσουν την επαγγελματική μου ανάπτυξη;

Δημιουργία Ερωτήσεων / SWOT analysis / Αυτοστοχασμός

✔ Strengths

- Ποιες διδακτικές πρακτικές μου θεωρώ ότι είναι οι πιο αποτελεσματικές;
- Σε ποια πεδία αισθάνομαι σίγουρος/η και αναγνωρίζεται η ικανότητά μου;
- Τι θετικό feedback λαμβάνω συνήθως από τους μαθητές ή/και τους συναδέλφους μου;
- Ποιες προσωπικές αξίες και πεποιθήσεις με στηρίζουν στο έργο μου;

Weaknesses ✔

- Σε ποια σημεία της διδασκαλίας μου νιώθω ότι χρειάζομαι βελτίωση;
- Υπάρχουν πρακτικές που επαναλαμβάνω αλλά δεν έχουν το αναμενόμενο αποτέλεσμα;
- Σε ποιες δεξιότητες (π.χ. διαχείριση χρόνου, διαφοροποίηση, ψηφιακά εργαλεία) χρειάζομαι περαιτέρω επιμόρφωση;
- Ποιες προσωπικές μου συνήθειες ή στάσεις μπορεί να περιορίζουν την αποτελεσματικότητά μου;

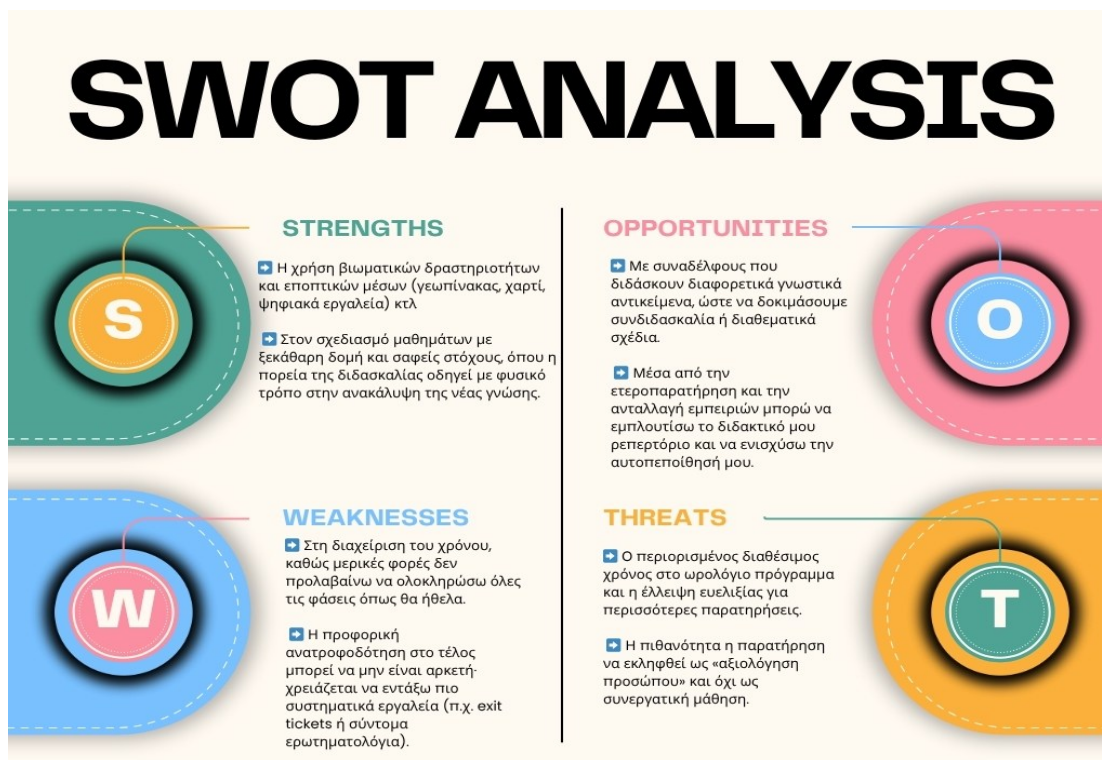
SWOT analysis

- Ποιες ευκαιρίες ανάπτυξης μου προσφέρει το σχολείο μου (π.χ. επιμορφώσεις, συνεργασίες, δίκτυα);
- Με ποιους συναδέλφους μπορώ να συνεργαστώ ώστε να αναπτύξω νέες πρακτικές;
- Υπάρχουν διαθέσιμα εργαλεία ή πόροι που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τη διδασκαλία μου;
- Πώς μπορώ να αξιοποιήσω τη συμμετοχή μου στο πρόγραμμα ΟΚΜ για την προσωπική μου εξέλιξη;

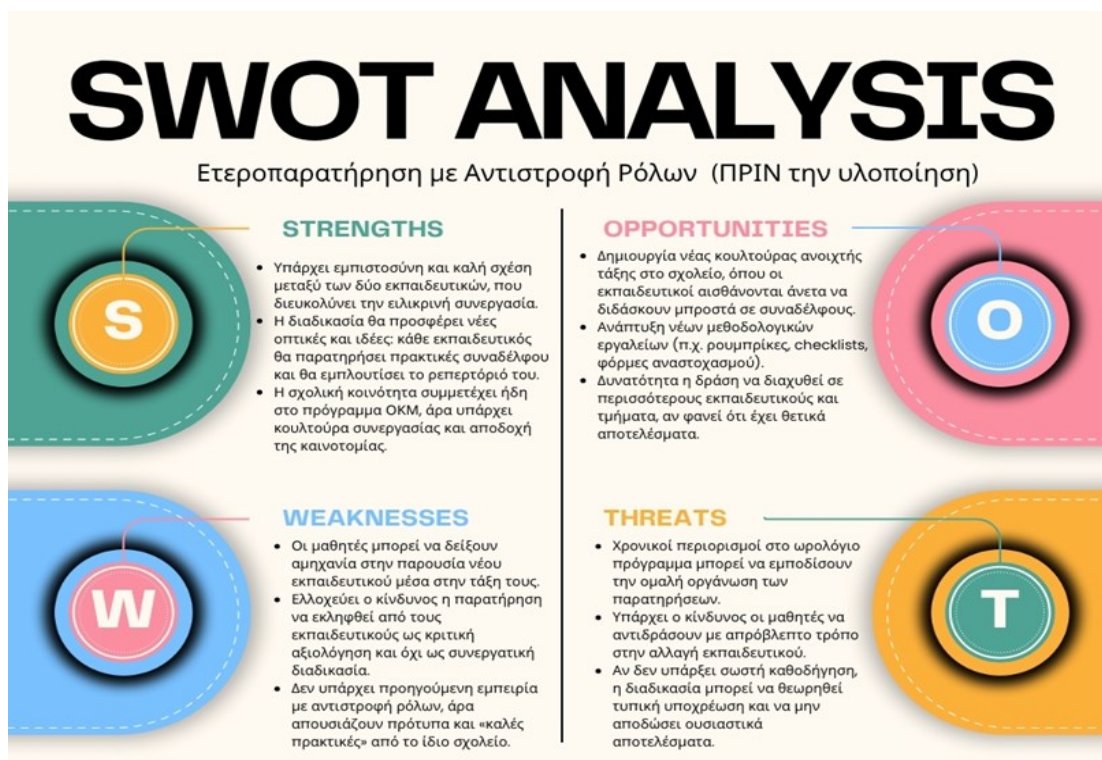
✔ Opportunities

- Ποιες εξωτερικές συνθήκες (π.χ. περιορισμοί χρόνου, ωρολόγιο πρόγραμμα, υλικοτεχνικές υποδομές) δυσκολεύουν την εφαρμογή νέων πρακτικών;
- Υπάρχουν φόβοι ή ανησυχίες που μπορεί να επηρεάζουν την επαγγελματική μου αυτοπεποίθηση;
- Ποιες προκλήσεις συναντώ στη συνεργασία με συναδέλφους ή στη διαχείριση της τάξης;
- Ποιοι παράγοντες εκτός του σχολείου (π.χ. κοινωνικοί, θεσμικοί) μπορεί να λειτουργούν ανασταλτικά στην επαγγελματική μου ανάπτυξη;

Threats ✔

Ανάλυση SWOT (Ετεροπαρατήρηση με εναλλαγή ρόλων)

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Η θεματική της ετεροπαρατήρησης με εναλλαγή ρόλων προέκυψε από τον αυτοστοχασμό και τη SWOT ανάλυση που κατέγραψαν οι δύο εκπαιδευτικοί κατά τον σχεδιασμό των δράσεων στον άξονα **Διδασκαλία, Μάθηση και Αξιολόγηση του συλλογικού προγραμματισμού της σχολικής μονάδας**.

Η ανάλυση αυτή βοήθησε στην αναγνώριση δυνατών σημείων και περιοχών βελτίωσης, οδηγώντας στην επιλογή της ετεροπαρατήρησης ως στρατηγικής για αμοιβαίο επαγγελματικό στοχασμό. Στην περίπτωση μας ο μαθησιακός περίπατος, είχε προηγηθεί με αφορμή πρότερη συνεργασία.

Πριν την έναρξη της συνεργατικής πρακτικής οι συνάδελφοι πραγματοποίησαν μία από κοινού SWOT Analysis προκειμένου να εντοπίσουν τα θετικά και αρνητικά της επικείμενης συνεργασίας καθώς και τις προκλήσεις, αλλά και τις ευκαιρίες που μπορεί να αντιμετωπίσουν από τη δοκιμή της εκπαιδευτικής πρακτικής της εναλλαγής ρόλων.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική πραγματοποιήθηκε στα τμήματα Ε1 και Στ2 με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και την ενίσχυση της δημιουργικής μάθησης των μαθητών. Στο Ε1, ο εκπαιδευτικός ΠΕ70 δίδαξε πρόσθεση κλασμάτων μέσα από καθημερινά προβλήματα, όπως η κατανομή κομματιών τούρτας. Οι μαθητές εργάστηκαν ομαδικά, έκαναν υποθέσεις, πρότειναν λύσεις και χρησιμοποίησαν γεωπίνακα και τετραγωνισμένο χαρτί για να αποτυπώσουν οπτικά τα κλάσματα. Η παρατήρηση από την εκπαιδευτικό της τάξης Στ2, παρείχε ανατροφοδότηση και στήριξη για τη βελτίωση της διδασκαλίας.

Στο Στ2, η ίδια εκπαιδευτικός υλοποίησε το μάθημα Γεωγραφίας, εξετάζοντας έννοιες όπως πυκνότητα πληθυσμού και κλιματικές ζώνες. Μέσα από διερευνητικές και ομαδικές δραστηριότητες, οι μαθητές ανέλυσαν συνθήκες διαβίωσης, θετικά και αρνητικά στοιχεία των περιοχών και παρουσίασαν τα αποτελέσματα τους με post-it, συνοψίζοντας τα κύρια χαρακτηριστικά της ζωής στις εύκρατες ζώνες.

Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών στηρίχθηκε σε συνεχείς συζητήσεις, στοχευμένη παρατήρηση και αξιοποίηση εργαλείων όπως ρουμπρίκες και φόρμες αναστοχασμού. Αντιμετωπίστηκαν προκλήσεις όπως χρονικοί περιορισμοί και η αμηχανία των μαθητών, ενώ η σαφής δομή, η ενεργητική συμμετοχή και η ποικιλία ερεθισμάτων διασφάλισαν την επιτυχή υλοποίηση της συνεργατικής μάθησης.

Εργαλείο παρατήρησης

Διάσταση διδασκαλίας: Μορφές διδασκαλίας – εμπλοκή των μαθητών					
Στοιχείο παρατήρησης	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε / Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Παρουσίαση του μαθήματος	Η παρουσίαση του μαθήματος είναι ασαφής και δυσνόητη ή γίνεται με χρήση φτωχών παραδειγμάτων και αναλογιών. ☐	Η παρουσίαση του μαθήματος είναι ανισοβαρής. Κάποια τμήματα παρουσιάζονται αρκετά καλά με επιτυχημένα παραδείγματα, ενώ κάποια άλλα παρουσιάζονται ασαφώς ή με δυσνόητο τρόπο. ☐	Η παρουσίαση του μαθήματος είναι αρκετά καλή και δίνει καλά με τις υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών. ☐	Η παρουσίαση του μαθήματος, δίνει πολύ καλά με τις υπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών και τους βοηθά να αποκτήσουν στρατηγικές επίλυσης προβλήματος και μετα-γνώσης. Οι μαθητές συνεισφέρουν στην παρουσίαση του μαθήματος. ☐	
Ποιότητα των ερωτήσεων - συζήτηση	Οι ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι λίγες αριθμητικά, απευθύνονται σε συγκεκριμένους μαθητές και συνήθως είναι χαμηλής ποιότητας. Ο εκπαιδευτικός παρεμβάλλεται στις περισσότερες ερωτήσεις και απαντήσεις. ☐	Οι ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι επαρκείς σε αριθμό, σαφείς και διαβαθμισμένες δυσκολίας. Ο εκπαιδευτικός δεν παρέχει πάντα επαρκή χρόνο στους μαθητές για να τις απαντήσουν. Σχετικά λίγες ερωτήσεις προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών και τους ωθούν να εμπλακούν σε συζήτηση. ☐	Οι ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι επαρκείς σε αριθμό, σαφείς και διαβαθμισμένες δυσκολίας. Ο εκπαιδευτικός παρέχει επαρκή χρόνο στους μαθητές για να τις απαντήσουν. Οι περισσότερες προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών και τους ωθούν να εμπλακούν σε συζήτηση. ☐	Οι ερωτήσεις του εκπαιδευτικού είναι επαρκείς σε αριθμό, σαφείς, διαβαθμισμένες δυσκολίας και παρέχεται επαρκής χρόνος για να τις απαντήσουν. Όλες σχεδόν οι ερωτήσεις προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών και τους εμπλέκουν σε συζήτηση. Οι μαθητές διατυπώνουν πολλές ερωτήσεις. Ο εκπαιδευτικός αξιοποιεί τις απαντήσεις των μαθητών και τις εντάσσει στη ροή του μαθήματος. ☐	
Δραστηριότητες	Οι δραστηριότητες διερεύνησης ή εφαρμογής της νέας γνώσης δεν είναι κατάλληλες για την ηλικία και το γνωστικό υπόβαθρο των μαθητών. Οι μαθητές τις θεωρούν αγγαρεία. ☐	Αρκετές από τις δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την ηλικία και το γνωστικό υπόβαθρο των μαθητών. Αρκετοί μαθητές ασχολούνται ενεργά με αυτές. ☐	Οι περισσότερες από τις δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την ηλικία και τις γνώσεις των μαθητών. Όλοι σχεδόν οι μαθητές ασχολούνται ενεργά με αυτές. ☐	Όλες οι δραστηριότητες είναι κατάλληλες και όλοι οι μαθητές ασχολούνται ενεργά με αυτές. Οι μαθητές με δική τους πρωτοβουλία κάνουν προτάσεις διερεύνησης του πλαισίου των δραστηριοτήτων προκειμένου να κατανοήσουν καλύτερα το περιεχόμενο και τις έννοιες του μαθήματος. ☐	Κατάλληλα επιλεγμένες δραστηριότητες που οδήγησαν σε σταδιακή μετάβαση ανάμεσα στα βήματα της διδασκαλίας

Στοιχείο παρατήρησης	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε/ Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Εμπλοκή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία	Ο ρόλος των μαθητών είναι παθητικός ή η εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία είναι πολύ περιορισμένη. ☐	Η εμπλοκή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία είναι σε κάποιες περιπτώσεις ικανοποιητική και σε άλλες περιορισμένη. ☐	Ο εκπαιδευτικός έχει την ικανότητα να δημιουργεί κίνητρα για μάθηση και οι περισσότεροι μαθητές εμπλέκονται ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία. ☐	Ο εκπαιδευτικός έχει την ικανότητα να δημιουργεί κίνητρα για μάθηση και όλοι σχεδόν μαθητές εμπλέκονται ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία. Επιπλέον, αναλαμβάνουν σημαντικό μέρος της ευθύνης για την επιτυχία του μαθήματος. Εισάγουν θέματα προς συζήτηση και παρουσιάζουν τις θέσεις τους χωρίς να έχουν ανάγκη την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού. ☐	
Εργασία σε ομάδες	Οι μαθητές δεν εργάζονται σε ομάδες παρόλο που το μάθημα προσφέρεται ή οι ομάδες που σχηματίζονται είναι ακατάλληλες ως προς τη δομή τους ή τους επιδιωκόμενους διδακτικούς στόχους. ☐	Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες όταν το μάθημα προσφέρεται. Όμως οι ομάδες δεν είναι καλά διαμορφωμένες με αποτέλεσμα να είναι μέτρια επιτυχίες στην προώθηση των διδακτικών στόχων του μαθήματος. ☐	Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες όταν το μάθημα προσφέρεται. Οι ομάδες έχουν διαμορφωθεί με τρόπο που τις καθιστά λειτουργικές και παραγωγικές σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους του μαθήματος. ☐	Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες όταν το μάθημα προσφέρεται. Οι ομάδες έχουν διαμορφωθεί με τρόπο που τις καθιστά λειτουργικές και παραγωγικές σε σχέση με τους διδακτικούς στόχους του μαθήματος. Στην τάξη αναπτύσσεται δι-ομαδική συνεργασία με στόχο την βέλτιστη κατανόηση του περιεχομένου και των εννοιών του μαθήματος. ☐	
Επιμονή στη μάθηση όλων των μαθητών, ευρύτητα διδακτικού «ρεπερτορίου»	Όταν ένας μαθητής έχει δυσκολίες στη μάθηση, ο εκπαιδευτικός τον εγκαταλείπει ή θεωρεί ότι το περιβάλλον του μαθητή είναι αποκλειστικά υπεύθυνο για τις αδυναμίες που αυτός παρουσιάζει. ☐	Ο εκπαιδευτικός προσπαθεί να βοηθήσει όλους τους μαθητές ακόμη και αυτούς που έχουν δυσκολίες στη μάθηση. Εντούτοις, όταν προσπαθεί να παρουσιάσει το μάθημα με διαφορετικούς τρόπους η προσπάθεια του αυτή δεν είναι πάντα επιτυχημένη. ☐	Ο εκπαιδευτικός επιμένει στη μάθηση όλων των μαθητών και χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους παρουσίασης του μαθήματος για τους μαθητές που παρουσιάζουν δυσκολίες στη μάθηση. Οι παρουσιάσεις αυτές έχουν, κατά κανόνα, θετικά αποτελέσματα. ☐	Ο εκπαιδευτικός επιμένει στη μάθηση όλων των μαθητών και χρησιμοποιεί διαφορετικούς τρόπους παρουσίασης του μαθήματος για τους μαθητές που παρουσιάζουν δυσκολίες στη μάθηση. Οι παρουσιάσεις αυτές είναι πολύ επιτυχείς και συνοδεύονται από πρόσθετες πηγές πληροφοριών. ☐	Ποικιλία ερεθισμάτων που εναλλάσσονται σε είδος και επίπεδο δυσκολίας

Διάσταση διδασκαλίας: Συνοχή της διδασκαλίας – Διαχείριση του διδακτικού χρόνου

Στοιχείο παρατήρησης	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ				Δεν παρατηρήθηκε/ Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Δομή του μαθήματος	Το μάθημα δεν έχει σαφώς προσδιορισμένη δομή, δηλαδή ΕΙΣΑΓΩΓΗ, περιληπτική αναφορά στο τι θα διδαχθεί, κινητοποίηση ενδιαφέροντος, σύνδεση με προηγούμενες γνώσεις, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: παρουσίαση και εφαρμογή νέων εννοιών με χρήση κατάλληλων δραστηριοτήτων και με ομαλή μετάβαση από τη μία έννοια στην άλλη, ΚΛΕΙΣΙΜΟ: ανακεφαλαίωση βασικών σημείων, αξιολόγηση διδασκαλίας. ☐	Το μάθημα έχει προσδιορισμένη δομή (ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ-ΚΛΕΙΣΙΜΟ), όμως σε ορισμένα επιμέρους σημεία παρουσιάζεται έλλειψη συνοχής. ☐	Το μάθημα έχει σαφώς προσδιορισμένη και συνεκτική δομή. ☐	Η δομή του μαθήματος είναι σαφής, η διασύνδεση των εννοιών του μαθήματος γίνεται με πολύ συνεκτικό τρόπο και διευκολύνει τον <u>αναστοχασμό</u> . ☐	Εκάθαρτη δομή και οργάνωση: Εισαγωγή – έλεγχος προηγούμενης γνώσης – εισαγωγική δραστηριότητα στη νέα γνώση – διερεύνηση – ερωτήσεις – δραστηριότητες – σύνοψη και ανάδειξη νέας γνώσης
Ρυθμός ανάπτυξης του μαθήματος	Το μάθημα γίνεται πολύ αργά ή πολύ βιασικά ή άλλοτε πολύ αργά και άλλοτε πολύ βιασικά. Δεν ολοκληρώνεται στον προβλεπόμενο χρόνο και είτε αφήνεται ανολοκλήρωτο είτε χρησιμοποιείται ο χρόνος του διαλείμματος προκειμένου να ολοκληρωθεί. ☐	Ο ρυθμός του μαθήματος είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιητικός, όμως κατά περιόδους παρουσιάζει χάσματα. Το μάθημα ολοκληρώνεται χωρίς ανακεφαλαίωση ή με ανακεφαλαίωση η οποία γίνεται στο χρόνο του διαλείμματος. ☐	Το μάθημα γίνεται με ικανοποιητικό ρυθμό και ολοκληρώνεται εγκαίρως με ανακεφαλαίωση των σημαντικότερων σημείων του. ☐	Το μάθημα γίνεται με ικανοποιητικό ρυθμό που επιτρέπει το κατάλληλο κλείσιμο του μαθήματος. Ο ρυθμός του μαθήματος καλύπτει τις ανάγκες όλων των μαθητών. ☐	

Παρατήρηση Μαθητών στην αλλαγή εκπαιδευτικού

Στοιχείο παρατήρησης	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ				Δεν παρατηρήθηκε/ Σχόλια
	Μη ικανοποιητική (1)	Ικανοποιητική (2)	Πολύ καλή (3)	Εξαιρετική (4)	
Κατανόηση προφορικών οδηγιών	Μεγάλο ποσοστό μαθητών φαίνεται να μην κατανοεί τις οδηγίες ☐	Ορισμένοι μαθητές φαίνεται να δυσκολεύονται στην κατανόηση των οδηγιών ☐	Μεγάλο ποσοστό της τάξης φαίνεται να κατανοεί τις οδηγίες του εκπαιδευτικού ☐	Οι οδηγίες ήταν σαφείς και οι μαθητές τις κατανοούσαν ☐	
Ανταπόκριση στις οδηγίες	Μεγάλο ποσοστό μαθητών φαίνεται να μην ανταποκρίνεται στις οδηγίες ☐	Ορισμένοι μαθητές φαίνεται να μην ανταποκρίνονται στις οδηγίες ☐	Μεγάλο ποσοστό της τάξης φαίνεται να ανταποκρίνεται στις οδηγίες του εκπαιδευτικού ☐	Οι μαθητές ανταποκρίνονταν πολύ θετικά στις οδηγίες του εκπαιδευτικού ☐	
Διαφοροποιήσεις συμπεριφοράς *	Παρατηρήθηκαν σε μεγάλο ποσοστό διαφοροποιήσεις στη συμπεριφορά μαθητών ☐	Παρατηρήθηκαν αρκετές διαφοροποιήσεις στη συμπεριφορά των μαθητών ☐	Ορισμένα παιδιά διαφοροποίησαν τη συμπεριφορά τους ☐	Δεν παρατηρήθηκαν διαφοροποιήσεις στη συμπεριφορά των μαθητών ☐	

*Σημ. Η ερώτηση μετρά μόνο τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και αφορά την τυχόν αλλαγή συμπεριφοράς εκ μέρους των μαθητών λόγω της αλλαγής εκπαιδευτικού. Για αυτό το λόγο δεν μπορεί να κριθεί ως «μη ικανοποιητική – ικανοποιητική κτλ»

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Η αποτίμηση της συνεργατικής πρακτικής ανέδειξε την αποτελεσματικότητα και τις προκλήσεις σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η στοχοθεσία ήταν σαφής: ενίσχυση της δημιουργικής μάθησης των μαθητών και ανάπτυξη κουλτούρας ανοιχτής τάξης. Ο σχεδιασμός βασίστηκε σε συγκεκριμένα εργαλεία και σε βιωματικές δραστηριότητες που ενεργοποίησαν τη συμμετοχή των μαθητών. Από την έναρξη, οι δύο εκπαιδευτικοί συμφώνησαν η διδασκαλία να πραγματοποιηθεί στην τάξη του παρατηρητή και αντίστροφα, ώστε να παρατηρηθεί η ροή, οι δραστηριότητες και η ανταπόκριση των μαθητών σε νέο εκπαιδευτικό. Η ρουμπρίκα παρατήρησης διαμορφώθηκε ανάλογα.

Η διεξαγωγή στα τμήματα Ε1 και Στ2 κατέδειξε ότι η σαφής δομή, η ποικιλία ερεθισμάτων και οι στοχευμένες ερωτήσεις διατήρησαν το ενδιαφέρον των μαθητών και ενίσχυσαν τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη τους. Μετά κάθε διδασκαλία, οι εκπαιδευτικοί συναντήθηκαν για ανατροφοδότηση βάσει της κλείδας παρατήρησης, αναλύοντας τη δομή και την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας. Οι μαθητές αντέδρασαν θετικά, χωρίς διαφοροποιήσεις στη συμπεριφορά τους, και συμμετείχαν ενεργά σε όλες τις δραστηριότητες, παρά τις προκλήσεις νέων εργαλείων και νέου μαθητικού κοινού.

Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών υπήρξε καθοριστική για την ανάπτυξη νέων μεθοδολογικών εργαλείων και την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Η διαδικασία λειτούργησε ως πλατφόρμα **κριτικής ανατροφοδότησης** και επαγγελματικής μάθησης, προσφέροντας οφέλη και στις δύο πλευρές και συμβάλλοντας στη διαμόρφωση στρατηγικών για την ενίσχυση της συνεργατικής μάθησης και τη βελτίωση της διδασκαλίας.

4^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Η συνεργασία υλοποιήθηκε μεταξύ των εκπαιδευτικών Μουσικής και Εικαστικών του σχολείου, στο πλαίσιο ενός διαθεματικού, δημιουργικού και παιδαγωγικά εμπλουτισμένου προγράμματος. Βασίστηκε στην αξιοποίηση των τεχνών ως κοινή γλώσσα έκφρασης, σύνδεσης και επικοινωνίας των μαθητών, με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων προσωπικής έκφρασης, συνεργασίας, αισθητικής καλλιέργειας και κοινωνικής υπευθυνότητας.

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο : Ήχος και Εικόνα σε Διάλογο

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί: (2)

A: Ειδικότητα: Μουσικός, Σχέση εργασίας: Μόνιμη, Έτη υπηρεσίας: 26

B: Ειδικότητα: Εικαστικός, Σχέση εργασίας: Μόνιμος, Έτη υπηρεσίας: 13

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά η ταυτότητα της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαθεματικής προσέγγισης στη σχολική τάξη, με στόχο την αξιοποίηση των τεχνών –και συγκεκριμένα της μουσικής και των εικαστικών– ως μέσων συναισθηματικής έκφρασης, ενσυναίσθησης και δημιουργικής μάθησης. Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων, μουσικής και εικαστικών, βασίστηκε στην κοινή παιδαγωγική επιδίωξη να εμπλουτιστεί η εκπαιδευτική εμπειρία των μαθητών με βιωματικές, καλλιτεχνικές δραστηριότητες που ενισχύουν την προσωπική έκφραση και τη συνεργατική μάθηση.

Οι δραστηριότητες που σχεδιάστηκαν εστίασαν σε μουσικοθεατρικά και εικαστικά δρώμενα, στα οποία οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά, είτε ως δημιουργοί είτε ως ερμηνευτές. Μέσα από τη μουσική, εξερεύνησαν ήχους, ρυθμούς και συναισθήματα· ενώ μέσω των εικαστικών τεχνών, αποτύπωσαν τις εμπειρίες αυτές με χρώματα, σχήματα και υλικά, δημιουργώντας ατομικά και συλλογικά έργα (π.χ. αφίσες, κατασκευές, οπτικοακουστικό υλικό). Η τέχνη αποτέλεσε έτσι μία γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ εσωτερικού βιώματος και εξωτερικής έκφρασης.

Η πρακτική περιλάμβανε διαμοιρασμό εμπειριών μεταξύ των εκπαιδευτικών, ανταλλαγή διδακτικών εργαλείων, παρατήρηση και ανατροφοδότηση διδακτικών παρεμβάσεων, συμβάλλοντας στην επαγγελματική ανάπτυξη και στην καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας. Παράλληλα, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση των **κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων** των μαθητών, μέσα από δραστηριότητες που ενίσχυαν τη φαντασία, τη συνεργασία, την ενσυναίσθηση και την ελεύθερη καλλιτεχνική έκφραση.

Η επιτυχία της πρακτικής βασίστηκε στην **αμοιβαιότητα, την ανοιχτή επικοινωνία και τη συλλογική στοχοθεσία** των εκπαιδευτικών, καθώς και στη δημιουργία ενός

μαθησιακού περιβάλλοντος που τιμά και ενδυναμώνει την καλλιτεχνική φωνή κάθε παιδιού.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (έως 100 λέξεις)

Η συνεργασία μεταξύ των ειδικοτήτων Μουσικής και Εικαστικών στηρίχθηκε σε ένα κοινό παιδαγωγικό όραμα και σε προσωπικά και επαγγελματικά χαρακτηριστικά που ενίσχυσαν τη δημιουργικότητα, την έκφραση και τη συμπερίληψη στην τάξη. Ως μουσικός, διαθέτω την ικανότητα να ενεργοποιώ τη φαντασία και τα συναισθήματα των μαθητών μέσα από τη μουσική εμπειρία, χρησιμοποιώντας βιωματικές μεθόδους, ομαδικά μουσικά σχήματα και εργαλεία ψηφιακής μουσικής. Η ενσυναίσθηση, η ευελιξία και η ικανότητα προσαρμογής στις ανάγκες κάθε μαθητή συμβάλλουν στη δημιουργία ενός θετικού και ασφαλούς περιβάλλοντος μάθησης. Αντίστοιχα, η εικαστικός, με ακαδημαϊκό υπόβαθρο τόσο στην Προσχολική Αγωγή όσο και στις Καλές Τέχνες, προσέφερε εμπλουτισμένες εικαστικές προσεγγίσεις που ενίσχυσαν την αισθητική αγωγή, την εικαστική ελευθερία και την αυτενέργεια των μαθητών. Η συστηματική αξιοποίηση έργων τέχνης, η χρήση ανακυκλώσιμων υλικών και η καλλιέργεια προσωπικής έκφρασης αποτέλεσαν βασικούς άξονες της διδακτικής της.

Κοινά χαρακτηριστικά και των δύο εκπαιδευτικών αποτέλεσαν η διάθεση για συνεργασία, η επικοινωνιακή ευχέρεια, η προθυμία για αναστοχασμό και η συνεχής επιδίωξη επαγγελματικής εξέλιξης. Οι συνδυασμένες παιδαγωγικές πρακτικές τους συνέβαλαν στην υλοποίηση μιας διαθεματικής δράσης που αξιοποίησε τη δύναμη της τέχνης ως μέσο ολόπλευρης ανάπτυξης των μαθητών.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (έως 100 λέξεις)

Ένας σημαντικός περιορισμός στη διδακτική πράξη και των δύο ειδικοτήτων είναι ο περιορισμένος διδακτικός χρόνος, καθώς η διδασκαλία πραγματοποιείται συνήθως μία φορά την εβδομάδα ανά τμήμα. Αυτό δυσχεραίνει τη συνέχεια, τη σταδιακή οικοδόμηση δεξιοτήτων και τη συστηματική παρακολούθηση της εξέλιξης των μαθητών. Ειδικότερα για τη Μουσική, η απουσία ειδικά διαμορφωμένου χώρου με ηχητική μόνωση και βασικό εξοπλισμό δυσχεραίνει τη βιωματική υλοποίηση δραστηριοτήτων και επηρεάζει την ποιότητα της εμπειρίας. Αντίστοιχα, στα Εικαστικά, η έλλειψη αποθηκευτικών χώρων, υλικών και κατάλληλων πάγκων ή επιφανειών εργασίας περιορίζει τις δυνατότητες οργάνωσης πολυμορφικών εικαστικών δραστηριοτήτων.

Η διδασκαλία σε μεγάλο αριθμό διαφορετικών τμημάτων οδηγεί σε αυξημένη κόπωση των εκπαιδευτικών, μειώνοντας τον χρόνο για παιδαγωγικό αναστοχασμό, σχεδιασμό διαφοροποιημένων παρεμβάσεων και εξατομικευμένη προσέγγιση. Επιπλέον, η αποσπασματική ένταξη των καλλιτεχνικών μαθημάτων στο ωρολόγιο πρόγραμμα συχνά δημιουργεί την αίσθηση υποβάθμισης των ειδικοτήτων, γεγονός

που επηρεάζει αρνητικά τόσο τη στάση των μαθητών όσο και την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνών ως ισότιμο εργαλείο μάθησης.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (έως 100 λέξεις)

Η Μουσική και τα Εικαστικά, ως κατεξοχήν βιωματικά και δημιουργικά γνωστικά αντικείμενα, προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες για διαθεματική σύνδεση με άλλα μαθήματα, αλλά και για την καλλιέργεια κοινωνικοσυναισθηματικών δεξιοτήτων, ενσυναίσθησης και συνεργασίας. Η συμμετοχή σε πολιτιστικά προγράμματα, σχολικές εκδηλώσεις, θεματικές εβδομάδες ή δράσεις εξωστρέφειας του σχολείου, ενισχύει τη δυναμική των καλλιτεχνικών μαθημάτων και συμβάλλει στην ορατότητα του έργου των μαθητών και των εκπαιδευτικών.

Η αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων, τόσο για τη σύνθεση μουσικής όσο και για την παραγωγή ψηφιακής εικαστικής δημιουργίας (π.χ. ψηφιακή ζωγραφική, stop motion animation, podcast με εικόνα και ήχο), διευρύνει τις δυνατότητες έκφρασης και ενισχύει τη σύνδεση με τον σύγχρονο πολιτισμό. Παράλληλα, η συστηματική συνεργασία μεταξύ ειδικοτήτων επιτρέπει τη δημιουργία κοινού παιδαγωγικού πλαισίου και σχεδίων δράσης που ενισχύουν τη διαθεματικότητα και εμπλουτίζουν τη μαθησιακή εμπειρία.

Τέλος, η συμμετοχή σε επιμορφώσεις, δίκτυα επαγγελματικής μάθησης και ερευνητικά ή καινοτόμα προγράμματα παρέχει πολύτιμη ανατροφοδότηση και συμβάλλει στη συνεχή προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, προωθώντας ταυτόχρονα την αναγνώριση της συμβολής των τεχνών στη σχολική κουλτούρα.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (έως 100 λέξεις)

Παρά την αυξανόμενη αναγνώριση της αξίας της τέχνης στην εκπαίδευση, η συστηματική υποστήριξη των καλλιτεχνικών μαθημάτων εξακολουθεί να είναι περιορισμένη. Η έλλειψη εξειδικευμένων χώρων και υλικοτεχνικής υποδομής, όπως αίθουσες μουσικής με κατάλληλη ακουστική ή εικαστικά εργαστήρια με αποθηκευτικό χώρο και επαρκή υλικά, επηρεάζει αρνητικά τη διδασκαλία και δυσχεραίνει την υλοποίηση πολυμορφικών δραστηριοτήτων.

Η αποσπασματική ένταξη των μαθημάτων Μουσικής και Εικαστικών στο ωρολόγιο πρόγραμμα, χωρίς συνέχεια και συχνά στο περιθώριο του βασικού προγράμματος, δημιουργεί την αίσθηση υποβάθμισης, τόσο στους μαθητές όσο και στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον. Η υπερφόρτωση του διδακτικού ωραρίου και η εναλλαγή πολλών τμημάτων καθημερινά περιορίζει τη δυνατότητα για εξατομικευμένη προσοχή, αναστοχασμό και διαφοροποίηση της διδασκαλίας, ιδιαίτερα σε μαθητές με μαθησιακές ιδιαιτερότητες.

Τέλος, η έλλειψη θεσμοθετημένου χρόνου συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ειδικοτήτων συχνά καθιστά δύσκολη τη συστηματική υλοποίηση διαθεματικών προσεγγίσεων, ενώ ενδέχεται να περιοριστεί η βιωσιμότητα των κοινών πρακτικών στο πλαίσιο των καθημερινών απαιτήσεων της σχολικής ζωής.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: Να αναφέρετε ποιο από τα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασε/συνέβαλε περισσότερο στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου για το στάδιο του διαμοιρασμού και της παρατήρησης (έως 100 λέξεις)

Ο αναστοχασμός στα πεδία της ανάλυσης SWOT, σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο και τη γόνιμη επικοινωνία με συναδέλφους, συνέβαλε ουσιαστικά στην επιλογή θεματικού αντικειμένου που αξιοποιεί δημιουργικά τη συνδυασμένη δύναμη της μουσικής και των εικαστικών τεχνών. Οι καταγεγραμμένες αδυναμίες και δυσκολίες ανέδειξαν την ανάγκη για μεγαλύτερη θεσμική ενίσχυση των καλλιτεχνικών μαθημάτων και έδωσαν έμφαση στη σημασία της τέχνης ως μέσου ενσυναίσθησης, συνεργασίας και έκφρασης.

Η διαδικασία αυτοστοχασμού βοήθησε να επαναξιολογηθούν οι στόχοι της διδασκαλίας και να επιλεγεί μια διαθεματική προσέγγιση που προάγει την αισθητική αγωγή, την κοινωνική συμμετοχή και την πολυτροπική μάθηση. Η αλληλεπίδραση με συναδέλφους ανέδειξε κοινές αγωνίες αλλά και την πρόθεση για ουσιαστική συνεργασία. Έτσι, διαμορφώθηκε ένα κοινό παιδαγωγικό όραμα που υλοποιήθηκε μέσω της συνεργατικής πρακτικής, ενισχύοντας τον ρόλο των τεχνών στη σχολική καθημερινότητα και την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών.

Μέρος II: Εφαρμογή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (έως 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική διαμορφώθηκε με βασικό άξονα την ανάγκη ενίσχυσης της **συναισθηματικής έκφρασης, της αυτενέργειας και της δημιουργικότητας** των μαθητών, μέσα από τη διαθεματική αξιοποίηση της Μουσικής και των Εικαστικών. Η επιλογή των συναδέλφων βασίστηκε στην προηγούμενη εμπειρία επιτυχημένης συνεργασίας, στην παιδαγωγική ευαισθησία, στη διαθεσιμότητα και στη διάθεση για καινοτόμες και βιωματικές προσεγγίσεις.

Το είδος του διαμοιρασμού περιλάμβανε **ανταλλαγή εμπειριών, συν-σχεδιασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, κοινή χρήση υλικών και ιδεών**, καθώς και **αμοιβαία παρατήρηση και ανατροφοδότηση** στο πλαίσιο της διδασκαλίας. Οι δραστηριότητες εστίασαν στην καλλιτεχνική και προσωπική έκφραση των μαθητών, με τη μουσική να λειτουργεί ως εργαλείο ρυθμού, συναισθημάτων και συνεργασίας, και τα εικαστικά ως μέσο οπτικοποίησης, φαντασίας και αισθητικής καλλιέργειας.

Η ανάπτυξη της πρακτικής στηρίχθηκε στη μελέτη σχετικής βιβλιογραφίας για τη διαθεματικότητα και τη διδασκαλία μέσω τέχνης (Orff, project-based learning, βιωματική μάθηση), η οποία ενίσχυσε το θεωρητικό πλαίσιο της ομάδας. Για την παρακολούθηση της υλοποίησης χρησιμοποιήθηκε **κλείδα παρατήρησης**, η οποία διαμορφώθηκε συνεργατικά ώστε να καταγράφει ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως συμμετοχή, έκφραση, συνεργασία και δημιουργική εμπλοκή των μαθητών.

Η συνεργασία οργανώθηκε μέσα από **σταθερές συναντήσεις προετοιμασίας και αναστοχασμού**, με έμφαση στη συλλογικότητα και τη λήψη κοινών αποφάσεων. Παρά τις αντικειμενικές δυσκολίες –όπως ο περιορισμένος διδακτικός χρόνος, ο

διαφορετικός βαθμός ετοιμότητας των τάξεων και οι πρακτικές ανάγκες των δύο ειδικοτήτων– η συνέπεια και η δέσμευση των εκπαιδευτικών, σε συνδυασμό με τη θετική ανταπόκριση των μαθητών, συνέβαλαν καθοριστικά στην επιτυχία της πρακτικής. Η εμπειρία ανέδειξε τη **δυναμική της διαθεματικής συνεργασίας** στην ενίσχυση όχι μόνο της μαθησιακής εμπειρίας αλλά και της επαγγελματικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών μέσα από τη δύναμη της τέχνης.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται / παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης).

Στο πλαίσιο της συνεργατικής πρακτικής αξιοποιήθηκε κλείδα παρατήρησης, η οποία σχεδιάστηκε από κοινού από τους εκπαιδευτικούς των ειδικοτήτων Μουσικής και Εικαστικών, με στόχο την καταγραφή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των δημιουργικών δραστηριοτήτων. Το εργαλείο διαμορφώθηκε ώστε να καλύπτει τη συμμετοχή, τη συναισθηματική εμπλοκή, τη δημιουργικότητα και τη συνεργατική συμπεριφορά των μαθητών.

Οι παρατηρήσιμοι δείκτες περιλάμβαναν στοιχεία όπως: ενεργός συμμετοχή, προθυμία συνεργασίας, λεκτική και μη λεκτική έκφραση, αυθόρμητη ή καθοδηγούμενη δημιουργική πρωτοβουλία, ανταπόκριση σε μουσικά και εικαστικά ερεθίσματα, αισθητική παρατήρηση, καλλιτεχνική αυτοέκφραση και βαθμός εμπλοκής σε δραστηριότητες όπως μουσικοκινητική σύνθεση, ζωγραφική, αφίσες ή κατασκευές.

Η επιλογή της κλείδας έγινε με βάση την ανάγκη για ένα ευέλικτο και ουσιαστικό εργαλείο τεκμηρίωσης, που να υποστηρίζει τη διδασκαλία χωρίς να τη διακόπτει ή να την επιβαρύνει. Η μορφή του επιτρέπει τη γρήγορη και εστιασμένη καταγραφή στοιχείων παρατήρησης, ενισχύοντας παράλληλα τον συστηματικό αναστοχαστικό διάλογο μεταξύ των εκπαιδευτικών. Η δυνατότητα προσαρμογής του εργαλείου σε δραστηριότητες διαφορετικού χαρακτήρα – μουσικές, εικαστικές ή συνδυαστικές– το καθιστά λειτουργικό και αποτελεσματικό μέσο για την αποτύπωση της μαθησιακής εμπειρίας.

Η χρήση της κλείδας συνέβαλε στην τεκμηριωμένη αξιολόγηση της συνεργατικής πρακτικής, προσφέροντας δεδομένα που συμπλήρωσαν την ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευτικούς και ενίσχυσαν τον σχεδιασμό στοχαστικών και διαφοροποιημένων παρεμβάσεων.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική υλοποιήθηκε με σαφή και κοινά συμφωνημένους στόχους, με επίκεντρο την **ενίσχυση της συναισθηματικής έκφρασης, της δημιουργικής συμμετοχής και της συνεργατικής μάθησης των μαθητών** μέσα από τη δυναμική σύνδεση της **Μουσικής και των Εικαστικών Τεχνών**. Η στοχοθεσία τέθηκε από κοινού και διαμορφώθηκε με βάση την ανάγκη δημιουργίας ενός συμπεριληπτικού

μαθησιακού περιβάλλοντος, όπου κάθε παιδί μπορεί να εκφραστεί και να συνδεθεί μέσω της τέχνης.

Ο σχεδιασμός της πρακτικής βασίστηκε σε παιδαγωγικά μοντέλα όπως η **βιωματική μάθηση**, το **project-based learning** και οι **προσεγγίσεις μέσω τέχνης** (όπως το μοντέλο Orff και η διαθεματική προσέγγιση), που επιτρέπουν την ανάπτυξη **κοινωνικοσυναισθηματικών και αισθητικών δεξιοτήτων**. Ο συντονισμός των εκπαιδευτικών μουσικής και εικαστικών υπήρξε συνεχής και ουσιαστικός, τόσο σε επίπεδο προετοιμασίας όσο και στην καθημερινή εφαρμογή της πρακτικής.

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης, οι ρόλοι κατανέμονταν ισότιμα, με κάθε εκπαιδευτικό να συνεισφέρει **την τεχνογνωσία και το παιδαγωγικό του υπόβαθρο**: ο μουσικός καθοδήγησε δραστηριότητες ηχητικής και ρυθμικής έκφρασης, ενώ η εικαστικός υποστήριξε τη μετατροπή των εμπειριών των μαθητών σε **οπτική, συμβολική και υλική δημιουργία**. Οι κοινές παρεμβάσεις αξιολογούνταν σε πραγματικό χρόνο, με τη χρήση **κλείδας παρατήρησης** που είχε σχεδιαστεί ώστε να αποτυπώνει την ενεργό συμμετοχή, την αισθητική ανταπόκριση, τη δημιουργικότητα και τη συνεργατικότητα των μαθητών.

Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από **συνεχή ανατροφοδότηση, αναστοχασμό και ευελιξία**, με προσαρμογές ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης και το δυναμικό των μαθητών. Τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν τόσο για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων όσο και για τη **διαμόρφωση βελτιωτικών προτάσεων**, ενισχύοντας τη διάθεση για **θεσμοθέτηση παρόμοιων συνεργασιών στο μέλλον**. Η εμπειρία αυτή απέδειξε ότι η συνεργασία μεταξύ καλλιτεχνικών ειδικοτήτων μπορεί να λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά, προσφέροντας πλούσιες μαθησιακές ευκαιρίες και ενδυναμώνοντας την επαγγελματική ταυτότητα των εκπαιδευτικών μέσα από την ανταλλαγή και τη συνδημιουργία.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (έως 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως ουσιαστικό εργαλείο επαγγελματικής μάθησης και αναστοχαστικής εξέλιξης, ενισχύοντας τη μεταξύ των εκπαιδευτικών παιδαγωγική αλληλεπίδραση και συνεργατικότητα. Η δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων, εμπειριών και διδακτικών προσεγγίσεων μέσα σε περιβάλλον εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας συνέβαλε σε ουσιαστική ανανέωση του διδακτικού ρεπερτορίου και στην ενίσχυση της αυτογνωσίας των εκπαιδευτικών ως μελών μιας συλλογικής παιδαγωγικής κοινότητας.

Ο μουσικός, μέσα από τη συνεργασία, διεύρυνε τη διδακτική του προσέγγιση, συνδέοντας τη μουσική με τη θεατρική έκφραση, τη γλώσσα και την κοινωνική αγωγή, αξιοποιώντας τη μουσική όχι μόνο ως γνωστικό αντικείμενο αλλά και ως εργαλείο συναισθηματικής και κοινωνικής ενδυνάμωσης. Αντίστοιχα, η εικαστικός είχε την ευκαιρία να αναστοχαστεί πάνω στη χρήση εικαστικών μέσων ως μορφών επικοινωνίας και προσωπικής έκφρασης, και να εντάξει πιο συστηματικά τη συνεργατική παραγωγή έργου και τη συναισθηματική έκφραση ως διδακτικούς στόχους.

Η ανατροφοδότηση μέσω κοινής παρατήρησης και καταγραφής καθώς και η συλλογική αποτίμηση των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων, ενίσχυσαν την επαγγελματική αυτοπεποίθηση και ετοιμότητα των εκπαιδευτικών, προσφέροντας ερείσματα για ουσιαστική διαφοροποίηση και προσαρμογή στις ανάγκες των μαθητών. Η συνεργασία δεν περιορίστηκε σε τεχνικό επίπεδο, αλλά αποτέλεσε διαδικασία οικοδόμησης κοινής παιδαγωγικής ταυτότητας και κουλτούρας.

Η εμπειρία αυτή ανέδειξε την αξία της διαθεματικής και διακλαδικής συνεργασίας,

επιβεβαιώνοντας ότι η συμπληρωματικότητα διαφορετικών ειδικοτήτων –όπως η Μουσική και τα Εικαστικά– μπορεί να εμπλουτίσει τη σχολική ζωή και να συμβάλει στη δημιουργία ενός ζωντανού, δημιουργικού και συλλογικού σχολείου μάθησης.

7^ο Δημοτικό σχολείο Γέρακα

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό.

β. Θεματικό αντικείμενο: Ιστορία Δ' τάξης

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ70, Σχέση εργασίας: Μόνιμες Εκπαιδευτικοί,

Έτη υπηρεσίας : 22

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά η ταυτότητα της συνεργατικής πρακτικής

Οι μαθητές κάθε τμήματος ενημερώθηκαν για την πρόθεση των εκπαιδευτικών του σχολείου να παραβρίσκονται στην τάξη την ώρα της διδασκαλίας της ιστορίας και να κρατούν σημειώσεις. Τους κατέστη σαφές ότι η παρουσία των εκπαιδευτικών αφορούσε την παρατήρηση του τρόπου που γίνεται το μάθημα και όχι με στόχο τη δική τους αξιολόγηση.

Μετά τον περίπατο σε διάφορα τμήματα και παρατηρώντας διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα καταλήξαμε στην επιθυμία συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των 2 εκπαιδευτικών. (Στην απόφαση επιλογής έπαιξαν ρόλο τόσο η ύπαρξη κοινής ώρας στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, το αίσθημα μιας κοινής αντίληψης στον τρόπο που επιθυμούμε να γίνεται το μάθημα αλλά και στο γεγονός ότι και οι δύο εκπαιδευτικοί δεν ήμασταν οι υπεύθυνες του τμήματος).

Η ετεροπαρατήρηση επιδιώχθηκε σε τρεις διαδοχικές εβδομάδες προκειμένου να έχουμε μία συνοχή στα όσα θέλαμε να παρατηρήσουμε. Η κάθε εκπαιδευτικός κρατούσε σημειώσεις και παρατηρήσεις ώστε να συζητήσουν στο τέλος του μαθήματος διευκρινίζοντας τις διάφορες απορίες που προέκυπταν και κατόπιν να συμπληρώνεται η κλείδα παρατήρησης.

Μέρος Ι : Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

Εκπαιδευτικός Ι

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (έως 100 λέξεις)

Καλή γνώση του αναλυτικού προγράμματος σε σχέση με τον στόχο και τον τρόπο προσέγγισης.

Δημιουργικότητα. Ικανότητα πιο ζωντανού μαθήματος χρησιμοποιώντας τεχνικές αφήγησης ή παιχνιδιών ρόλων.

Σχέση με τον μαθητή. Ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης που βοηθά τη διδασκαλία.

Διαθεματική προσέγγιση. Πολλές φορές η προσέγγιση των εννοιών γίνεται σε συνδυασμό με τέχνες (θέατρο, εικαστικά).

Επιμόρφωση στα νέα αναλυτικά προγράμματα σπουδών.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (έως 100 λέξεις)

Περιορισμένος χρόνος διδασκαλίας.

Δυσκολία στην κάλυψη της ύλης. Μεγάλος όγκος και ύπαρξη πολλών διαφορετικών ρυθμών μάθησης. Ύπαρξη μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες και μαθητών Ρομά.

Ελλιπής οικογενειακή υποστήριξη. Στους Ρομά υπάρχει δυσκολία μελέτης στο σπίτι και εμπέδωσης των εννοιών.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (έως 100 λέξεις)

Μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών. Δυνατότητα για διαδραστική παρουσίαση και χρήση εκπαιδευτικών παιχνιδιών.

Προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων. Δύναται η ευκαιρία πρόσθετου χρόνου μιας σχετικής διαθεματικής προσέγγισης.

Επισκέψεις σε μουσεία. Τη φετινή χρονιά οι μαθητές επισκέφτηκαν το μουσείο της Ακρόπολης.

Συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς. Τόσο με το όμορο τμήμα σε κοινές ομαδοσυνεργατικές δράσεις όσο με εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων, όπως θεατρολόγο, εικαστικό.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (έως 100 λέξεις)

Μειωμένο ενδιαφέρον των μαθητών λόγω των απαιτήσεων του μαθήματος.

Ενεργός χρόνος συμμετοχής – εμπλοκής των μαθητών στο μάθημα.

Εκπαιδευτικός II

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Προετοιμασία και οργάνωση του μαθήματος με στόχο τη συμμετοχή και την ανταπόκριση όλων των μαθητών.

Με ενδιαφέρει να εκμαιεύω πού βρίσκονται γνωστικά και να δίνω τα στοιχεία ώστε να χτίσουν τη νέα γνώση από το σημείο που βρίσκονται.

Ακολουθία μιας σταθερής ρουτίνας στη ροή του μαθήματος με ευελιξία να παρεμβάλλονται δραστηριότητες χαλάρωσης ή αποσυμπίεσης.

Ενδιαφέρον ώστε οι μαθητές μου να νιώθουν άνετα να συμμετέχουν, να ρωτούν, να διαφωνούν, να επιδιώκουν.

Προετοιμασία των μαθητών ώστε να γνωρίζουν έγκαιρα τον χρόνο και τον τρόπο αξιολόγησής τους.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Άνιση κατανομή χρόνου- «ξοδεύεται» χρόνος προκειμένου να κατανοηθούν έννοιες, να ακουστούν απορίες.

Δυσκολία διαχείρισης ομάδων που αδυνατούν να συνεργαστούν ισότιμα όλοι.

Επιείκεια σε περιπτώσεις που μαθητές δεν ανταποκρίνονταν στις απαιτήσεις του μαθήματος.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η τάξη μου έχει χώρο για να συσταθούν ομάδες και να ενισχυθεί η συνεργασία των μαθητών.

Υπάρχει υλικοτεχνική υποδομή (PC/Projector) και ντουλάπια όπου μπορούν να φυλάσσονται υλικά δραστηριοτήτων.

Το σχολείο μου έχει πολλαπλούς χώρους για αξιοποίηση στη διδασκαλία (αυλή, αίθουσα βιβλιοθήκης, αίθουσα μουσικής, πολλαπλών χρήσεων, κλπ).

Η διεύθυνση του σχολείου ενθαρρύνει την κινητικότητα των παιδιών μέσα στη σχολική μέρα προκειμένου να εναλλάσσουν εικόνες, χώρους και να ξεκουράζονται.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Είναι εμφανής μια αδιαφορία από πλευράς των μαθητών, υπάρχει ένα μειωμένο ενδιαφέρον και αντίστοιχα μια απουσία ανατροφοδότησης σε ό,τι κι αν προσφέρεται.

Εμφανίζεται μια μεγάλη ανομοιογένεια στην μαθησιακή ετοιμότητά τους και στην ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις γνωστικές προκλήσεις.

Το μεγάλωμά μας προσφέρει μια μεγαλύτερη κατανόηση και ευελιξία στις αδυναμίες τους αλλά ταυτόχρονα εμφανίζεται και μια κόπωση.

Η δυσκολία συνεννόησης με τους γονείς κάποιες φορές. Η υπερβολική κόπωση των μαθητών από τις απογευματινές δραστηριότητες.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε ποιο από τα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασε/συνέβαλε περισσότερο στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου για το στάδιο του διαμοιρασμού και της παρατήρησης (έως 100 λέξεις)

Εκπαιδευτικός Ι

Ο αυτοστοχασμός μέσα από την ανάλυση SWOT βοήθησε στην αναγνώριση των δυνατών σημείων και των ευκαιριών που προέκυπταν από η συνεργασία. Ο μαθησιακός περίπατος επέτρεψε την άμεση παρατήρηση πρακτικών που μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Η συνεχής επικοινωνία και η αλληλεπίδραση με τη συνάδελφο συνέβαλε στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υποστήριξη μιας συνεργατικής πρακτικής.

Εκπαιδευτικός ΙΙ

Ο αυτοστοχασμός υπήρξε μια δύσκολη και χρονοβόρα διαδικασία η οποία εμπλουτιζόταν στη διάρκεια των μαθησιακών περιπάτων. Η επικοινωνία με τους συναδέλφους αλλά και η απλή παρατήρηση λειτουργούσε ως συνεχής ζύμωση και προσέθετε νέα κριτήρια για την επιλογή του θεματικού αντικειμένου αλλά και την τελική επιλογή της συνεργατικής πρακτικής.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (έως 200 λέξεις)

Αρχικά, ως κριτήριο επιλογής συναδέλφου κρίθηκε κατάλληλη η εκπαιδευτικός που δίδασκε το μάθημα της Ιστορίας στο όμορο τμήμα. Ήταν διευκολυντικό το γεγονός ότι στο Αναλυτικό Πρόγραμμα, το μάθημα της Ιστορίας και στα δύο τμήματα συνέπεφτε ίδια ώρα και μέρα.

Αναφορικά με την συνεργατική πρακτική επιλέχθηκαν και δοκιμάστηκαν δύο τρόποι: καταρχήν η κοινή διδασκαλία των τμημάτων συνεργατικά και από τις δύο εκπαιδευτικούς και η ετεροπαρατήρηση που στηρίχθηκε στην κλείδα παρατήρησης. Με κοινή αφετηρία την πρόκληση ενδιαφέροντος και συμμετοχής όλων των μαθητών διαμοιράστηκε εκπαιδευτικό υλικό που ενθάρρυνε τη συνεργασία και ενίσχυε την αλληλεπίδραση. Δυσκολία στο όλο εγχείρημα ήταν ο ελλιπής χρόνος ώστε όλοι οι μαθητές να παρουσιάσουν τα έργα τους.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται / παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης).

Στοιχεία παρατήρησης Εκπ/κού Ι	Κλίμακα για τη συχνότητα εκδήλωσης της συμπεριφοράς				
	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ συχνά	Σπάνια
Προετοιμασία και Οργάνωση Μαθήματος					
Το μάθημα ήταν καλά προετοιμασμένο και οργανωμένο.					
Οι στόχοι παρουσιάστηκαν καθαρά στους μαθητές.					
Το υλικό και τα μέσα ήταν κατάλληλα και έτοιμα πριν την έναρξη.					
Διερεύνηση Προϋπαρχουσών Γνώσεων – Σύνδεση με Νέα Γνώση					
Η εκπαιδευτικός διερεύνησε αποτελεσματικά την προϋπάρχουσα γνώση των μαθητών.					

Οι μαθητές είχαν ευκαιρίες να συνδέσουν τις νέες έννοιες με τις δικές τους εμπειρίες.					
Οι εξηγήσεις συνέβαλαν στη σταδιακή οικοδόμηση της νέας γνώσης.					
Η Σταθερή Ρουτίνα και Ευελιξία					
Η ροή του μαθήματος ήταν σταθερή και προβλέψιμη.					
Υπήρξε κατάλληλη ευελιξία για ένταξη δραστηριοτήτων χαλάρωσης ή αποφόρτισης.					
Η εκπαιδευτικός προσαρμόστηκε στις ανάγκες της τάξης όταν χρειάστηκε.					
Κλίμα Συμμετοχής και Ασφάλειας					
Οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν να συμμετέχουν ενεργά και να εκφράζουν άποψη.					
Δημιουργήθηκε αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης στην τάξη.					
Οι ερωτήσεις και οι διαφωνίες αντιμετωπίστηκαν θετικά.					
Προετοιμασία και Ενημέρωση για την Αξιολόγηση					
Οι μαθητές είχαν σαφή εικόνα για το πότε και πώς θα αξιολογηθούν.					
Τα κριτήρια αξιολόγησης έγιναν κατανοητά από τους μαθητές;					
Δόθηκαν επαρκείς ευκαιρίες για προετοιμασία και ερωτήσεις σχετικά με την αξιολόγηση.					

Στοιχεία παρατήρησης Εκπ/κού II	Κλίμακα για τη συχνότητα εκδήλωσης της συμπεριφοράς				
	Σπάνια	Μερικές φορές	Συχνά	Πολύ συχνά	Σπάνια
Προετοιμασία και Οργάνωση Μαθήματος					
Το μάθημα είναι σαφώς δομημένο με αρχή – μέση – τέλος;					
Η προετοιμασία του υλικού/μέσων έγινε επαρκώς πριν την έναρξη;					
Οι στόχοι του μαθήματος έγιναν κατανοητοί στους μαθητές;					
Διερεύνηση Προϋπαρχουσών Γνώσεων – Σύνδεση με Νέα Γνώση					
Η εκπαιδευτικός εκμαιεύει την προϋπάρχουσα γνώση των μαθητών (π.χ. ερωτήσεις, συζήτηση, αναφορές);					
Οι μαθητές έχουν ευκαιρίες να εκφράσουν προηγούμενες εμπειρίες ή γνώσεις;					
Η διδασκαλία χτίζει πάνω σε αυτές τις προϋπάρχουσες γνώσεις με κατάλληλη καθοδήγηση;					
Η Σταθερή Ρουτίνα και Ευελιξία					
Η ροή του μαθήματος ακολουθεί αναμενόμενη ρουτίνα;					
Υπάρχουν ενδιάμεσα διαλείμματα ή δραστηριότητες αποφόρτισης (π.χ. παιχνίδι, κίνηση);					
Η εκπαιδευτικός προσαρμόζει το σχέδιο, όταν προκύπτουν ανάγκες;					
Κλίμα Συμμετοχής και Ασφάλειας					
Οι μαθητές ενθαρρύνονται να συμμετέχουν ενεργά;					
Η εκπαιδευτικός δίνει χώρο σε ερωτήσεις, διαφωνίες, απορίες;					
Το κλίμα στην τάξη είναι υποστηρικτικό και θετικό;					
Προετοιμασία και Ενημέρωση για την Αξιολόγηση					
Οι μαθητές γνωρίζουν εγκαίρως πώς θα αξιολογηθούν;					
Έχουν κατανοήσει τα κριτήρια αξιολόγησης;					
Υπάρχει αναφορά στο πώς μπορούν να βελτιωθούν;					

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Επιδίωξή μας ήταν η αποτίμηση να γίνει σε μία συνάντηση δυο μέρες μετά την ολοκλήρωση της παρατήρησης. Στόχος ήταν να θυμόμαστε και οι δύο τα όσα υλοποιήθηκαν αλλά και να έχουμε προλάβει να πάρουμε λίγο χρόνο να τα ξανασκεφτούμε. Η συνάντηση ήταν σε ένα χαλαρό και φιλικό κλίμα. Συμφωνήσαμε για την εμπιστευτικότητα των όσων θα μοιραζόμασταν και για το ποια διαδρομή έκρινε η καθεμία καλύτερα να ακολουθήσουμε. Η κλείδα παρατήρησης αποτέλεσε το κύριο εργαλείο καθώς ήταν βασισμένη στη SWOT ανάλυση της κάθε μιας και οδήγησε στην παρατήρηση και καταγραφή τόσο των σχέσεων μέσα στην τάξη όσο και στα μαθησιακά αποτελέσματα.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (έως 200 λέξεις)

Μέσα από τη συνεργασία με το όμορο τμήμα, δόθηκε η δυνατότητα να ανταλλάξουμε, ιδέες και στρατηγικές. Η αλληλεπίδραση βοήθησε τον αναστοχασμό και έδωσε την ευκαιρία να επαναπροσδιορίσουμε στοιχεία που αφορούσαν τη διδακτική μας πρακτική και να τα δούμε με κριτική ματιά. Επίσης, λειτούργησε ως ανατροφοδότηση σε δικές μας καλές πρακτικές ενισχύοντας το αίσθημα της αυτοϊκανοποίησης. Επίσης, κρίναμε ως σημαντικό, ότι καλλιεργείται άτυπα μια κουλτούρα μοιράσματος και συνεχούς μάθησης.

8^ο Δημοτικό σχολείο Θήβας

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: (Διδακτικό, Παιδαγωγικό)

β. Θεματικό αντικείμενο: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ – ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 6 Ειδικότητα/-ες: ΠΕ70, ΠΕ11, ΠΕ71), Σχέση εργασίας: 5 Μόνιμοι, 1 Αναπληρωτής)

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική επιλέχθηκε με στόχο την ενίσχυση της επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών, την καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας και τη βελτίωση της διδασκαλίας. Η επιλογή βασίστηκε σε δεδομένα που προέκυψαν από τον αυτοστοχασμό, τον μαθησιακό περίπατο και τις ανάγκες της σχολικής κοινότητας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

Ενδεικτικά παραδείγματα SWOT (δύο εκπαιδευτικών)

Εκπαιδευτικός Ι

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ως εκπαιδευτικός, διαθέτω ισχυρό αίσθημα ευθύνης, ενσυναίσθηση και προσαρμοστικότητα, στοιχεία που με βοηθούν να ανταποκρίνομαι αποτελεσματικά στις ανάγκες των μαθητών μου. Η συνεχής διάθεση για επαγγελματική ανάπτυξη, μέσα από επιμορφώσεις και συνεργασία με συναδέλφους, ενισχύει τη διδακτική μου επάρκεια και ανανεώνει τη μεθοδολογική μου προσέγγιση. Επιπλέον, οι δεξιότητες στην οργάνωση και στον προγραμματισμό μου επιτρέπουν να διαχειρίζομαι μεθοδικά την εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ η θετική στάση απέναντι στην καινοτομία και στη χρήση τεχνολογικών εργαλείων ενισχύει τη διδασκαλία μου και προάγει τη συμμετοχή των μαθητών.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Η ύπαρξη οικογενειακών υποχρεώσεων, σε συνδυασμό με τον απαιτητικό ρόλο του εκπαιδευτικού, περιορίζει συχνά τον διαθέσιμο χρόνο για προσωπική επιμόρφωση και ουσιαστικό αναστοχασμό. Οι αυξημένες επαγγελματικές ευθύνες και η υπερβολική γραφειοκρατία, αποσπούν πολύτιμη ενέργεια από τον παιδαγωγικό μου ρόλο, επηρεάζοντας την ποιότητα της προετοιμασίας και της διδασκαλίας. Η διαχείριση του χρόνου αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζω, καθώς περιορίζει τη δυνατότητα για συστηματικό σχεδιασμό, ανανέωση του εκπαιδευτικού υλικού και

εμβάθυνση σε νέες μεθοδολογικές προσεγγίσεις. Η συσσωρευμένη κόπωση ενίοτε μειώνει την ενεργητικότητά μου και την προθυμία να πειραματιστώ με καινοτόμα εργαλεία και πρακτικές.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Σημαντικό για μένα είναι η συνεργασία που υπάρχει στο σχολείο μου. Οι συνάδελφοι είναι πάντα πρόθυμοι να μοιραστούν ιδέες και να βοηθήσουν, ενώ η διευθύντριά μας είναι υποστηρικτική και φροντίζει να υπάρχει ένα θετικό κλίμα για όλους. Αυτό με κάνει να νιώθω ότι δεν είμαι μόνη σε ό,τι προσπαθώ να πετύχω. Επιπλέον, οι ευκαιρίες για επιμόρφωση και τα σεμινάρια που προσφέρονται με βοηθούν να εξελίσσομαι και να εμπλουτίζω συνεχώς τη διδασκαλία μου, κάτι που με γεμίζει αισιοδοξία και κίνητρο.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Οι συνεχείς αλλαγές στη νομοθεσία δημιουργούν αβεβαιότητα και δυσκολίες στην προσαρμογή. Η έλλειψη επαρκών πόρων στο σχολείο περιορίζει τις δυνατότητες για καινοτομία και ανανέωση του υλικού. Επιπλέον, οι αυξημένες γραφειοκρατικές απαιτήσεις και οι συχνές νέες πρωτοβουλίες χωρίς υποστήριξη προκαλούν κόπωση και επαγγελματική εξουθένωση, επηρεάζοντας αρνητικά την ποιότητα της διδασκαλίας.

Εκπαιδευτικός II

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ως εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής στην παράλληλη στήριξη, θεωρώ δύναμή μου την ενσυναίσθηση και την ικανότητά μου να προσαρμόζω το διδακτικό υλικό στις εξατομικευμένες ανάγκες κάθε μαθητή. Η υπομονή, η συνέπεια και η ευελιξία με βοηθούν να διαχειρίζομαι δύσκολες μαθησιακές ή συναισθηματικές καταστάσεις στην τάξη. Διατηρώ θετική επικοινωνία με τους μαθητές και προσπαθώ να είμαι δίπλα τους με τρόπο υποστηρικτικό, χωρίς να τους κάνω να νιώθουν διαφορετικοί. Παρότι είμαι αναπληρώτρια, παραμένω προσηλωμένη στο έργο μου, επιδιώκοντας διαρκώς να εξελίσσομαι μέσω επιμορφώσεων και ανταλλαγής εμπειριών με συναδέλφους.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Η εργασιακή μου κατάσταση ως αναπληρώτρια δημιουργεί ένα αίσθημα αστάθειας, καθώς δεν γνωρίζω αν και πού θα εργάζομαι την επόμενη σχολική χρονιά. Αυτό δυσκολεύει τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και τη σταθερή συμμετοχή μου σε σταθερές ομάδες συνεργασίας. Επίσης, η απουσία συστηματικής επιμόρφωσης από τον φορέα μου και η έλλειψη εξειδικευμένου υποστηρικτικού υλικού καθιστούν το έργο μου πιο απαιτητικό. Σε συνδυασμό με τη συναισθηματική φόρτιση που προκαλούν κάποιες περιπτώσεις παιδιών, η καθημερινότητα μπορεί να είναι ψυχολογικά επιβαρυντική.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η συνεργασία με την εκπαιδευτικό γενικής τάξης και τους συναδέλφους αποτελεί ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων και συντονισμό στην παρέμβασή μου. Μέσα από κοινές δράσεις και καθημερινή παρατήρηση, μπορώ να προσαρμόζω διαρκώς τις στρατηγικές μου ώστε να υποστηρίξω ουσιαστικά τον μαθητή που συνοδεύω. Παράλληλα, η τάση για ενίσχυση της συνεκπαίδευσης και της ένταξης προσφέρει περιθώρια να εφαρμόζονται καλές πρακτικές συνεργατικής μάθησης μέσα στο τμήμα. Η θετική στάση του συλλόγου διδασκόντων λειτουργεί υποστηρικτικά στο έργο μου.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Η αβεβαιότητα που προκύπτει από την εργασία μου ως αναπληρώτρια, σε συνδυασμό με τις συνεχείς αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο της ειδικής αγωγής, δημιουργεί ένα έντονο αίσθημα αστάθειας. Συχνά καλούμαι να υποστηρίξω μαθητές με ελλιπή πληροφόρηση ή χωρίς τη σταθερή συνεργασία της οικογένειας, γεγονός που δυσχεραίνει την εκπαιδευτική παρέμβαση. Επιπλέον, σε ορισμένα σχολεία δεν υπάρχει πλήρης κατανόηση του ρόλου της παράλληλης στήριξης, κάτι που επηρεάζει αρνητικά τη συνεργασία μου με την εκπαιδευτική ομάδα. Η έλλειψη σταθερής στήριξης από δομές όπως το ΚΕΔΑΣΥ, καθώς και η έντονη γραφειοκρατία, αφαιρούν πολύτιμο χρόνο από την άμεση εκπαιδευτική πράξη και την ουσιαστική στήριξη του μαθητή.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Η διαδικασία του **αυτοστοχασμού** αποτέλεσε το εφαλτήριο για την αναγνώριση αναγκών, προτεραιοτήτων και δυνατοτήτων της σχολικής μονάδας. Μέσα από μια ειλικρινή αξιολόγηση των προσωπικών και συλλογικών πρακτικών, αναδύθηκαν κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται τόσο με τη μαθησιακή πρόοδο όσο και με το σχολικό κλίμα. Ο στοχασμός αυτός βοήθησε να εντοπιστούν σημεία προς βελτίωση, όπως π.χ. η ανάγκη για ενεργότερη συμμετοχή των μαθητών, η ενίσχυση της συνεργασίας ή η διαφοροποίηση της διδασκαλίας.

Ο **μαθησιακός περίπατος** (learning walk) λειτούργησε υποστηρικτικά στη διαδικασία αυτή, καθώς προσέφερε μια ζωντανή και αντικειμενική εικόνα της καθημερινής εκπαιδευτικής πραγματικότητας. Η άμεση παρατήρηση των εκπαιδευτικών πρακτικών σε διάφορα πλαίσια ενίσχυσε τη συνειδητοποίηση καλών πρακτικών, αλλά και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές.

Η **επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους** ήταν καθοριστική για τη διαμόρφωση κοινού πλαισίου. Μέσα από συζητήσεις, παιδαγωγικά συμβούλια, ομάδες εργασίας και άτυπες ανταλλαγές απόψεων, διαμορφώθηκε μια συλλογική κατανόηση του τι θεωρείται αναγκαίο και εφικτό να αλλάξει. Η ανταλλαγή εμπειριών βοήθησε στην επιλογή ενός **θεματικού αντικειμένου** που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μαθητών, αλλά και να κινητοποιεί τους εκπαιδευτικούς.

Αυτό το πλαίσιο συνεργασίας οδήγησε στην **υλοποίηση μιας συνεργατικής πρακτικής**, με αίσθημα συλλογικής ευθύνης και με στόχο τη βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας. Η σύνδεση θεωρίας και πράξης, η ανατροφοδότηση μεταξύ των μελών της ομάδας και η ενδυνάμωση της επαγγελματικής μάθησης συνέβαλαν ώστε η επιλεγμένη δράση να έχει ουσιαστικό αντίκτυπο.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία

που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική επιλέχθηκε με στόχο την ενίσχυση της επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών, την καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας και τη βελτίωση της διδασκαλίας. Η επιλογή βασίστηκε σε δεδομένα που προέκυψαν από τον αυτοστοχασμό, τον μαθησιακό περίπατο και τις ανάγκες της σχολικής κοινότητας.

Είδος Διαμοιρασμού

Η πρακτική επικεντρώθηκε στη **διαμοίραση εμπειρίας και τεχνογνωσίας**, καθώς και στη **συνεκτική ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού**. Η συνεργασία αφορούσε:

- Συν-διαμόρφωση σχεδίου μαθήματος με διαφοροποιημένη διδασκαλία.
- Ανάπτυξη κοινών φύλλων εργασίας και ψηφιακών εργαλείων.
- Ανταλλαγή εμπειριών διδασκαλίας και πρακτικών διαχείρισης τάξης.

Κριτήρια Επιλογής Συνεργατών

Η επιλογή των συνεργαζόμενων συναδέλφων έγινε με βάση:

- **Σχετική διδακτική εμπειρία** στο αντικείμενο ή σε συναφές γνωστικό πεδίο.
- **Διαθεσιμότητα και διάθεση για συνεργασία** και επαγγελματική μάθηση.
- **Συμπληρωματικότητα δεξιοτήτων**, π.χ. εμπειρία στη χρήση ΤΠΕ ή στις μαθησιακές δυσκολίες.

Η συμμετοχή ήταν **εθελοντική**, γεγονός που ενίσχυσε τη δέσμευση και την ποιοτική αλληλεπίδραση.

Αξιοποίηση Βιβλιογραφίας

Κατά τη φάση της οργάνωσης, αξιοποιήθηκε σχετική **παιδαγωγική και επιστημονική βιβλιογραφία** για την ενίσχυση της θεωρητικής τεκμηρίωσης. Ενδεικτικά:

- Θεωρίες συνεργατικής μάθησης (π.χ. Vygotsky, Johnson & Johnson).
- Κατευθυντήριες γραμμές από ΙΕΠ για εκπαιδευτικές πρακτικές και αξιολόγηση.
- Άρθρα για διαφοροποιημένη διδασκαλία και ένταξη ψηφιακών εργαλείων.

Επιλογή Εργαλείου Παρατήρησης

Για την παρακολούθηση της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας της πρακτικής χρησιμοποιήθηκε:

- **Δομημένο φύλλο παρατήρησης διδασκαλίας**, με κριτήρια όπως η ενεργοποίηση των μαθητών, η σαφήνεια στόχων, η αξιοποίηση μέσων.
- **Ερωτηματολόγιο ανατροφοδότησης** για τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς.
- **Ανάλυση έργων μαθητών** ως εργαλείο έμμεσης παρατήρησης της μαθησιακής διαδικασίας.

Τρόπος Συνεργασίας

Η συνεργασία πραγματοποιήθηκε:

- Με **συναντήσεις προγραμματισμού** εντός ωραρίου (π.χ. ομάδες εργασίας, παιδαγωγικά συμβούλια).
- Με **ηλεκτρονική επικοινωνία** (π.χ. μέσω e-mail, Google Drive για διαμοιρασμό υλικού).
- Με **συν-παρατήρηση διδασκαλιών** και αμοιβαία ανατροφοδότηση.
- Με **κοινή αποτίμηση και αναστοχασμό** στο τέλος κάθε φάσης.

Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από αλληλοσεβασμό, διαφάνεια και δημιουργικότητα.

Δυσκολίες που Παρατηρήθηκαν

Κατά την πορεία υλοποίησης εντοπίστηκαν ορισμένες προκλήσεις:

- **Διαθεσιμότητα χρόνου**, καθώς ο προγραμματισμός συχνά επηρεαζόταν από άλλα διοικητικά ή διδακτικά καθήκοντα.
- **Ετερογένεια στον βαθμό εξοικείωσης με τα εργαλεία ΤΠΕ**.
- **Διαφορετικά επίπεδα εμπειρίας**, που απαιτούσαν ευελιξία και αναπροσαρμογή του τρόπου συνεργασίας.

- Ανάγκη για **συστηματική ανατροφοδότηση**, ώστε να μην εξαντλείται η συνεργασία σε οργανωτικό επίπεδο, αλλά να είναι ουσιαστική.

Παρά τις προκλήσεις, η συνεργατική πρακτική ενίσχυσε την εμπιστοσύνη και τη διάθεση για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη και αυτοβελτίωση.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Περιγραφή του εργαλείου

Για τις ανάγκες της παρατήρησης της διδακτικής πράξης στο πλαίσιο της συνεργατικής πρακτικής και της αξιολόγησης ομοτέχνων, σχεδιάστηκε και χρησιμοποιήθηκε κλείδα (εσχάρα) παρατήρησης. Πρόκειται για ένα εργαλείο καταγραφής, που βασίζεται σε σαφώς ορισμένα παιδαγωγικά κριτήρια και πεδία, τα οποία αφορούν τις βασικές πτυχές της διδακτικής διαδικασίας.

Η εσχάρα διαμορφώθηκε σε δύο άξονες:

- Ποιοτική καταγραφή παρατηρήσεων (περιγραφικά σχόλια)
- Αξιολογική εκτίμηση με χρήση τετραβάθμιας κλίμακας (1–4)

Πεδία Παρατήρησης	Περιγραφή – Ενδείξεις	Κλίμακα (1–4)
Σαφήνεια στόχων και σκοπού του μαθήματος	Ο εκπαιδευτικός καθορίζει με σαφήνεια το τι θα διδαχθεί και γιατί.	
Δομή και ροή της διδασκαλίας	Υπάρχει λογική αλληλουχία φάσεων, μετάβαση και συνοχή.	
Ενεργοποίηση και εμπλοκή των μαθητών	Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά, εκφράζουν ιδέες, συνεργάζονται.	
Χρήση διαφοροποιημένων μεθόδων	Ο εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τα επίπεδα των μαθητών.	
Αλληλεπίδραση και παιδαγωγική σχέση	Υπάρχει θετικό κλίμα, σεβασμός, ενίσχυση, αλληλεπίδραση.	
Χρήση ερωτήσεων – στοχαστική διδασκαλία	Ενθαρρύνεται ο προβληματισμός και η αναστοχαστική σκέψη.	
Χρήση μέσων/υλικών	Τα μέσα εξυπηρετούν ουσιαστικά τους στόχους του μαθήματος.	
Κλείσιμο και ανατροφοδότηση	Το μάθημα ολοκληρώνεται με ανακεφαλαίωση και ενίσχυση της μάθησης.	

Κλίμακα:

- 1 = Δεν παρατηρείται
- 2 = Παρατηρείται σε μικρό βαθμό
- 3 = Παρατηρείται σε ικανοποιητικό βαθμό
- 4 = Παρατηρείται σε υψηλό βαθμό

Σκεπτικό Επιλογής και Διαμόρφωσης του Εργαλείου

Η επιλογή της εσχάρας παρατήρησης ως εργαλείου στηρίχθηκε στην ανάγκη για μια δομημένη και σαφή προσέγγιση της διδακτικής παρατήρησης, με στόχο την ουσιαστική και

εστιασμένη ανατροφοδότηση. Το εργαλείο επιτρέπει την αποτύπωση της πρακτικής με τρόπο που:

- Αντικειμενικοποιεί την παρατήρηση, ώστε να αποφευχθούν γενικά ή αόριστα σχόλια.
- Εστιάζει στα παιδαγωγικά και διδακτικά σημεία-κλειδιά, χωρίς να απομακρύνεται από το πνεύμα συνεργασίας.
- Προάγει την αναστοχαστική διαδικασία τόσο για τον παρατηρητή όσο και για τον παρατηρούμενο.
- Είναι ευέλικτο ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από εκπαιδευτικούς διαφορετικών ειδικοτήτων.

Η εσχάρα παρατήρησης διαμορφώθηκε σε συνεργασία με τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς, λαμβάνοντας υπόψη το προφίλ των τάξεων, τα χαρακτηριστικά της σχολικής μονάδας και τις παιδαγωγικές μας προτεραιότητες.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική αποτέλεσε μια σημαντική ευκαιρία συλλογικής επαγγελματικής μάθησης και παιδαγωγικής ενδυνάμωσης. Η κριτική αποτίμηση των αποτελεσμάτων αφορά όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της δράσης, με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους:

Στοχοθεσία

Η αρχική στοχοθεσία βασίστηκε σε κοινά αναγνωρισμένες ανάγκες της σχολικής μονάδας και των μαθητών μας. Ο βασικός στόχος ήταν η ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής των μαθητών μέσα από διαφοροποιημένες παιδαγωγικές πρακτικές, η βελτίωση της επικοινωνίας εκπαιδευτικών και η καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας. Η στοχοθεσία καθορίστηκε συλλογικά και αποτυπώθηκε με σαφήνεια, γεγονός που συνέβαλε στη δέσμευση των εμπλεκόμενων και στην αποτελεσματική καθοδήγηση της. Οι στόχοι ήταν **ρεαλιστικοί, συγκεκριμένοι** και εστίαζαν:

- Στην αναβάθμιση της διδακτικής πράξης,
- Στην ενίσχυση της μαθησιακής εμπλοκής,
- Και στη δημιουργία κουλτούρας συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Σχεδιασμός

Ο σχεδιασμός έγινε με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων, γεγονός που ενίσχυσε τη **δέσμευση** και την **αίσθηση συνιδιοκτησίας** της δράσης. Υπήρξε κατανομή ρόλων, καθορισμός χρονοδιαγράμματος και επιλογή κατάλληλων εργαλείων (παρατήρησης, ανατροφοδότησης κ.λπ.). Η διαδικασία ενίσχυσε τη συνάφεια και τη βιωσιμότητα της παρέμβασης, αν και παρατηρήθηκαν κάποιες πρακτικές δυσκολίες στον συγχρονισμό χρόνων.

Διεξαγωγή της πρακτικής

Η διεξαγωγή περιλάμβανε συνεργατική ανάπτυξη υλικού, παρατηρήσεις μαθήματος και ανατροφοδότηση. Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί ανταποκρίθηκαν με διάθεση, γεγονός που συνέβαλε στην αποτελεσματική υλοποίηση. Η υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής πραγματοποιήθηκε με αμοιβαίο σεβασμό, επαγγελματισμό και εμπιστοσύνη. Οι

παρατηρήσεις διδασκαλίας έγιναν σύμφωνα με το συμφωνημένο πλάνο και τα εργαλεία που είχαν σχεδιαστεί. Η ανατροφοδότηση ήταν επικοινωνιακή και στοχευμένη, αν και ορισμένοι εκπαιδευτικοί ήταν αρχικά επιφυλακτικοί με τη διαδικασία.

Αξιολόγηση της διαδικασίας

Η αξιολόγηση έγινε μέσω εργαλείων όπως:

- Δομημένα φύλλα παρατήρησης,
- Αναστοχαστικά ημερολόγια,
- Ερωτηματολόγια εκπαιδευτικών,
- Συζήτηση-απολογισμός στο τέλος της δράσης

Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε τόσο κατά τη διάρκεια όσο και μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής. Βασικά συμπεράσματα περιλαμβάνουν: ενίσχυση συνεργασίας, ανταλλαγή καλών πρακτικών, στοχαστική κουλτούρα και ανάγκη συστηματοποίησης των διαδικασιών.

Συνεργασία με συναδέλφους

Η συνεργασία ενίσχυσε την **επαγγελματική συνοχή** και δημιούργησε γέφυρες μεταξύ διαφορετικών ειδικοτήτων. Παρατηρήθηκε αλληλοϋποστήριξη, ανταλλαγή πρακτικών και δημιουργική σύνθεση ιδεών.

Η συνεργασία εξελίχθηκε σε ένα εμπλουτισμένο περιβάλλον αμοιβαίας μάθησης, ενισχύοντας το κλίμα εμπιστοσύνης. Σε ομάδες διαφορετικών ειδικοτήτων παρατηρήθηκε πολυπρισματική ανάλυση της διδασκαλίας, γεγονός ιδιαίτερα επωφελές.

Αξιοποίηση αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα της πρακτικής αξιοποιήθηκαν για:

- Την **τροποποίηση διδακτικών πρακτικών**,
- Την **παραγωγή κοινού υλικού**,
- Τη **διαμόρφωση προτάσεων για την επόμενη σχολική χρονιά**.

Τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν στην καθημερινή διδακτική πρακτική, παρουσιάστηκαν σε σύλλογο διδασκόντων και ενίσχυσαν την πρόθεση μελλοντικής συνεργασίας. Η διαδικασία αποτέλεσε έναυσμα για ανατροφοδοτική κουλτούρα και διεύρυνση της επαγγελματικής μάθησης. Θα μπορούσε, βέβαια, να επεκταθεί σε **ευρύτερη σχολική κοινότητα** (π.χ. παρουσιάσεις σε εκπαιδευτικούς άλλων τάξεων ή σχολείων, ένταξη σε επιμορφωτικά σεμινάρια).

Συμπερασματικά, η συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως πολλαπλασιαστής επαγγελματικής ανάπτυξης, ενισχύοντας την κοινότητα μάθησης στο σχολείο. Παρά τις προκλήσεις, ο συνολικός απολογισμός είναι ιδιαίτερα θετικός. Καλλιεργήθηκε κουλτούρα εμπιστοσύνης, αναδείχθηκαν δημιουργικές δυνάμεις του συλλόγου και διαμορφώθηκαν βάσεις για πιο συστηματική και εστιασμένη επαγγελματική ανάπτυξη. Ωστόσο, για την περαιτέρω βελτίωσή της, προτείνεται:

- Πιο σαφής καθορισμός μετρήσιμων στόχων,
- Ενίσχυση της εμπλοκής όλων των μελών της ομάδας,
- Διεύρυνση της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων σε ευρύτερα παιδαγωγικά πεδία.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής λειτούργησε πολλαπλά ενισχυτικά για την επαγγελματική ταυτότητα και την παιδαγωγική εξέλιξη των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών. Συγκεκριμένα:

Ως διαδικασία κριτικής ανατροφοδότησης

Η συνεργασία προσέφερε ένα **ασφαλές και υποστηρικτικό πλαίσιο** ανταλλαγής απόψεων και παρατηρήσεων, μέσα από:

- Αμοιβαία παρακολούθηση και συζήτηση διδακτικών πρακτικών,
- Δομημένη και τεκμηριωμένη ανατροφοδότηση (βάσει εργαλείων παρατήρησης),
- Ενθάρρυνση του στοχασμού πάνω σε προσωπικές και συλλογικές πρακτικές.

Αυτό συνέβαλε στην **ενίσχυση της διαφάνειας** και στην **εστιασμένη βελτίωση**, με σεβασμό στην επαγγελματική αυτονομία του κάθε εκπαιδευτικού.

Ως μοχλός επαγγελματικής μάθησης

Η συνεργατική πρακτική αποτέλεσε μια **μορφή ενσώματης και βιωματικής επιμόρφωσης**, καθώς οι εκπαιδευτικοί:

- Αντάλλαξαν καλές πρακτικές και διδακτικές στρατηγικές,
- Δοκίμασαν νέες προσεγγίσεις μέσα στην τάξη,
- Εμπλούτισαν το παιδαγωγικό τους ρεπερτόριο,
- Αξιοποίησαν θεωρητικά εργαλεία και βιβλιογραφικές αναφορές για την ερμηνεία των φαινομένων.

Με αυτόν τον τρόπο, η μάθηση δεν έμεινε σε επίπεδο θεωρίας, αλλά μετατράπηκε σε **συλλογική επεξεργασία και πράξη**.

Ως μέσο επαγγελματικής ανάπτυξης

Η συνεργατική πρακτική συνέβαλε σημαντικά:

- Στη **βελτίωση των δεξιοτήτων συνεργασίας**, επικοινωνίας και συντονισμού.
- Στην **ενίσχυση της αυτογνωσίας** και της ικανότητας αυτοαξιολόγησης.
- Στην **ενδυνάμωση της επαγγελματικής εμπιστοσύνης** και της ανάληψης πρωτοβουλιών.
- Στην **καλλιέργεια ηγετικών ικανοτήτων**, ιδιαίτερα για όσους εκπαιδευτικούς ανέλαβαν συντονιστικό ή υποστηρικτικό ρόλο στην ομάδα.

Παράλληλα, αναδείχθηκε η σημασία της **διεπιστημονικής προσέγγισης**, της ενσυναίσθησης και της συν-δημιουργίας, στοιχεία θεμελιώδη για ένα σχολείο μάθησης.

8^ο Δημοτικό σχολείο Δάφνης

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Γλώσσα Δ' Δημοτικού

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2. Ειδικότητες: ΠΕ70, Σχέση εργασίας: Μόνιμος/ Μόνιμος

Έτη υπηρεσίας : 6 & 22

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η παρακολούθηση της συναδέλφου εκπαιδευτικού της Δ' τάξης στο μάθημα της Γλώσσας επικεντρώθηκε κυρίως στη διαμόρφωση ενός θετικού και υποστηρικτικού παιδαγωγικού κλίματος στην τάξη. Η εκπαιδευτικός αξιοποίησε ποικίλες συνεργατικές πρακτικές, οι οποίες ενίσχυσαν την ενεργή συμμετοχή όλων των μαθητών και τη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης. Μέσα από ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, διάλογο και ενθαρρυντική ανατροφοδότηση, καλλιεργήθηκε κλίμα ασφάλειας, αποδοχής και σεβασμού στη διαφορετικότητα. Η μαθησιακή διαδικασία διαμορφώθηκε με τρόπο που ενίσχυσε τη φωνή των μαθητών, την αυτορρύθμιση της συμπεριφοράς τους και την ενίσχυση της αυτοεκτίμησης τους, στοιχεία που αποτελούν βασικούς άξονες ενός σχολείου-κοινότητας μάθησης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

- Καλή γνώση του γνωστικού αντικειμένου.
- Δέσμευση και διάθεση για βελτίωση και προσωπική ανάπτυξη.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

- Δυσκολία να συνδυάσω την ολοκλήρωση της εξεταστέας ύλης με τη δημιουργική διδασκαλία.
- Προκλήσεις στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες όλων των μαθητών.

- Περιορισμένη εμπειρία στην εφαρμογή συνεργατικών και δημιουργικών μεθόδων μάθησης.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

- Συνεργασία με συνάδελφο που έχει εμπειρία στη διαφοροποιημένη διδασκαλία.
- Χρήση επιμορφωτικού υλικού και εφαρμογή νέων τεχνικών που ενισχύουν τη συμμετοχή και το ενδιαφέρον των μαθητών.
- Ενίσχυση της διδασκαλίας μέσα από συνδιδασκαλία για απόκτηση εμπειρίας σε πρακτικές διαφοροποίησης.
- Υποστήριξη από τη σχολική κοινότητα ή προγράμματα επιμόρφωσης.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

- Οι διαφορετικές ανάγκες των μαθητών και μαθητριών του τμήματος, που ενδέχεται να μην ανταποκριθεί άμεσα στις αλλαγές.
- Ο περιορισμένος χρόνος για προετοιμασία και υλοποίηση νέων πρακτικών.
- Ο φόβος της αποτυχίας ή της μη αποτελεσματικής εφαρμογής διαφοροποιημένων μεθόδων.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός μέσω της ανάλυσης SWOT με βοήθησε να αναγνωρίσω τόσο τα δυνατά μου σημεία όσο και τα πεδία προς βελτίωση, οδηγώντας με σε πιο συνειδητές και στοχευμένες επιλογές. Ο μαθησιακός περίπατος και η αλληλεπίδραση με συναδέλφους αποτέλεσαν σημαντική πηγή έμπνευσης και στήριξης, καθώς ανέδειξαν καλές πρακτικές διαφοροποιημένης και δημιουργικής διδασκαλίας. Η ανταλλαγή εμπειριών και η συνεργασία με πιο έμπειρους εκπαιδευτικούς ενίσχυσαν την αυτοπεποίθησή μου και με ώθησαν στην επιλογή θεματικού αντικειμένου που ευνοεί τη συνεργατική μάθηση και την εφαρμογή νέων μεθόδων στην πράξη.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή της συνεργατικής πρακτικής βασίστηκε στην ανάγκη υποστήριξης της διαφοροποίησης της διδασκαλίας στην Α' τάξη, ώστε να ανταποκρίνεται στις ποικίλες μαθησιακές ανάγκες των μαθητών. Επιλέχθηκε η συνεργασία με συνάδελφο της Δ' τάξης, η οποία εφαρμόζει με επιτυχία τεχνικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Ο διαμοιρασμός εμπειρίας και τεχνογνωσίας αποτέλεσε βασικό άξονα της συνεργασίας, καθώς και η από κοινού μελέτη εκπαιδευτικού υλικού. Κριτήριο επιλογής της συναδέλφου ήταν η σχετική εμπειρία της, η διάθεσή της για συνεργασία και η κοινή παιδαγωγική μας προσέγγιση. Η πρακτική οργανώθηκε σε φάσεις: αρχικά πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με στόχο τη χαρτογράφηση των αναγκών της τάξης μου, και στη συνέχεια σχεδιάστηκαν από κοινού μαθησιακές δραστηριότητες. Χρησιμοποιήθηκε εργαλείο παρατήρησης βασισμένο σε φύλλο αναστοχασμού για την καταγραφή της συμμετοχής και ανταπόκρισης των μαθητών. Δυσκολίες προέκυψαν κυρίως στη διαχείριση του χρόνου και στον συγχρονισμό των ωρολογίων προγραμμάτων, ωστόσο η καλή επικοινωνία και η προθυμία για ευελιξία συνέβαλαν στην επιτυχημένη υλοποίηση της συνεργασίας.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παράτιθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Για την υλοποίηση της παρατήρησης χρησιμοποιήθηκε αυτούσιο το εργαλείο **2.14.2., Εργαλείο Παρατήρησης II**, το οποίο περιλαμβάνονταν στο υποστηρικτικό υλικό που μας είχε αποσταλεί στο πλαίσιο της δράσης. Πρόκειται για ένα εργαλείο παρατήρησης που αποτιμά ποιοτικά επιμέρους στοιχεία της διδασκαλίας, οργανωμένα σε διαστάσεις όπως: το μαθησιακό κλίμα, η διαχείριση της τάξης, η ικανότητα επικοινωνίας του εκπαιδευτικού και οι μορφές διδασκαλίας και η εμπλοκή των μαθητών.

Η επιλογή του συγκεκριμένου εργαλείου βασίστηκε στην πληρότητά του, καθώς προσφέρει συγκεκριμένα και αναλυτικά κριτήρια παρατήρησης τα οποία επιτρέπουν **συστηματική και αντικειμενική καταγραφή** της διδακτικής πρακτικής. Επιπλέον, το εργαλείο προσφέρει **σαφείς ποιοτικούς δείκτες αξιολόγησης**, επιτρέποντας την παρατήρηση να συνδεθεί με ανατροφοδότηση και προβληματισμό για την περαιτέρω επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού.

Η δομή του εργαλείου διευκόλυνε την καταγραφή τόσο ποσοτικών αξιολογήσεων (μέσα από την τετραβάθμια κλίμακα), όσο και **ποιοτικών σχολίων** όπου κρίθηκε απαραίτητο, συμβάλλοντας έτσι σε μια **πιο σφαιρική και τεκμηριωμένη αποτίμηση της διδασκαλίας**.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συνάδελφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε με σαφή στοχοθεσία, η οποία αφορούσε την αμοιβαία επαγγελματική ενδυνάμωση μέσω της παρατήρησης διδασκαλίας και της ανταλλαγής διδακτικών στρατηγικών. Ο σχεδιασμός περιλάμβανε την επιλογή του προς παρακολούθηση μαθήματος, την προετοιμασία ερωτήσεων παρατήρησης και την πρόβλεψη χρόνου για ανατροφοδότηση. Η διεξαγωγή πραγματοποιήθηκε με σεβασμό στον ρόλο κάθε συμμετέχοντα, διασφαλίζοντας ένα θετικό και υποστηρικτικό πλαίσιο.

Η αξιολόγηση της πρακτικής έδειξε σημαντικά οφέλη. Μέσα από την παρατήρηση, κατέστη εφικτή η αναγνώριση αποτελεσματικών διδακτικών πρακτικών, όπως η ποικιλία στρατηγικών, η σαφής οργάνωση, η διαφοροποίηση και η ενίσχυση της μαθητικής αυτενέργειας. Η ανατροφοδότηση προς τη συνάδελφο δόθηκε με θετικό, υποστηρικτικό και εποικοδομητικό τρόπο, εστιάζοντας τόσο σε ισχυρά σημεία όσο και σε ήπιες προτάσεις βελτίωσης.

Η συνεργασία βασίστηκε στην αμοιβαιότητα και στον σεβασμό των ρόλων, αναδεικνύοντας την αξία της επαγγελματικής εμπιστοσύνης. Τα αποτελέσματα της πρακτικής αξιοποιούνται ήδη, καθώς μεταφέρονται στην καθημερινή διδακτική πράξη και τροφοδοτούν περαιτέρω αναστοχασμό και διάθεση για καινοτομία.

Αξίζει να σημειωθούν ενδεικτικά ορισμένες **καλές πρακτικές** που παρατηρήθηκαν κατά τη διδασκαλία:

- **Θετικό παιδαγωγικό κλίμα:** Η εκπαιδευτικός φρόντισε να δημιουργήσει από την αρχή ένα κλίμα εμπιστοσύνης και αποδοχής, στο οποίο οι μαθητές ένιωθαν ασφαλείς να εκφραστούν, να κάνουν λάθη και να ζητήσουν βοήθεια.
- **Ενθαρρυντικός λόγος και ανατροφοδότηση:** Χρησιμοποιήθηκε θετική και υποστηρικτική γλώσσα, δίνοντας έμφαση στην προσπάθεια των μαθητών και όχι μόνο στο αποτέλεσμα. Η ανατροφοδότηση ήταν άμεση, εποικοδομητική και εξατομικευμένη.
- **Ομαδοσυνεργατική μάθηση:** Οι μαθητές εργάστηκαν σε μικρές ομάδες με σαφώς καθορισμένους ρόλους, ενισχύοντας την υπευθυνότητα, τη συνεργασία και την αλληλοβοήθεια. Κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων παρατηρήθηκε ενεργή εμπλοκή όλων των μελών της ομάδας.
- **Αξιοποίηση ανοιχτών ερωτήσεων:** Η εκπαιδευτικός χρησιμοποίησε ερωτήσεις που προήγαγαν την κριτική σκέψη, την επιχειρηματολογία και την πολλαπλή έκφραση απόψεων.
- **Διαφοροποίηση διδασκαλίας:** Η εκπαιδευτικός προσαρμόστηκε στις ανάγκες και τα επίπεδα των μαθητών, παρέχοντας επιπλέον στήριξη όπου χρειάστηκε και προσφέροντας εναλλακτικές δραστηριότητες.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συμμετοχή στη συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως ισχυρός μοχλός επαγγελματικής μάθησης. Η παρατήρηση της διδασκαλίας, μου έδωσε τη δυνατότητα να δω την πράξη μέσα από νέο πρίσμα, να εντοπίσω εναλλακτικές προσεγγίσεις και να εμπλουτίσω την παιδαγωγική μου φαρέτρα. Ο στοχευμένος αναστοχασμός που ακολούθησε, τόσο ατομικά όσο και σε συζήτηση με τη συνάδελφο, ενίσχυσε την κριτική σκέψη γύρω από το “πώς” και “γιατί” των διδακτικών μας επιλογών.

Η διαδικασία αποτέλεσε ένα πεδίο αμοιβαίας ανατροφοδότησης, στο οποίο καλλιεργήθηκε η επαγγελματική εμπιστοσύνη και ο διάλογος. Παράλληλα, υποστήριξε την προσωπική ενδυνάμωση, καθώς με ενέπνευσε να εφαρμόσω πιο ενεργητικές τεχνικές και να ενισχύσω τη διαφοροποίηση στην τάξη μου. Συνολικά, η πρακτική συνέβαλε στην οικοδόμηση κουλτούρας συνεργασίας και διαμοιρασμού γνώσης, επιβεβαιώνοντας ότι η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών ανθεί μέσα από τη συλλογικότητα και τη συνεχή αλληλεπίδραση.

1^ο Δημοτικό σχολείο Πετρούπολης

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό και Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης με τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2 Ειδικότητα/-ες Αγγλικής Φιλολογίας – Δασκάλα , Σχέση εργασίας: Μόνιμος

Εκπαιδευτικός – Αναπληρωτής Εκπαιδευτικός

Έτη υπηρεσίας: 28 & 4

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική επικεντρώθηκε στην καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης μέσω δραστηριοτήτων που ενσωμάτωναν εργαλεία Τεχνητής Νοημοσύνης, όπως δημιουργία αφισών, ιστοριών και παρουσιάσεων. Οι μαθητές ανέπτυξαν οικολογική ευαισθησία, ψηφιακές δεξιότητες και κριτική σκέψη μέσα από συνεργατική μάθηση και διερεύνηση.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοέγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Η διδακτική εμπειρία, η συστηματική επιμόρφωση και η ενασχόληση με τη μετασχηματίζουσα ψηφιακή μάθηση αποτελούν βασικά μου πλεονεκτήματα. Διακρίνομαι για τη συνεργατική μου διάθεση και τη θετική στάση απέναντι στην καινοτομία και στη διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης. Η παρατήρηση συναδέλφων ενισχύει την αναστοχαστική μου ικανότητα και καλλιεργεί νέους τρόπους διδακτικής προσέγγισης, ιδίως σε θέματα που αφορούν τη δημοκρατική παιδεία και την ενίσχυση της ενεργού πολιτεότητας των μαθητών.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Η έλλειψη προηγούμενης εμπειρίας στην παρατήρηση φιλολογικών μαθημάτων και η περιορισμένη μου εμπλοκή σε μαθήματα που απαιτούν υψηλό επίπεδο γλωσσικής διαμεσολάβησης με δυσκολεύουν στην άμεση ενσωμάτωση ανάλογων στρατηγικών στη δική μου διδακτική πράξη. Επίσης, η καθημερινή πίεση χρόνου και οι πολλαπλές διοικητικές υποχρεώσεις περιορίζουν τις ευκαιρίες για συστηματικό αναστοχασμό. Η μετάβαση από την πράξη στην κριτική ανάλυση απαιτεί περισσότερο χρόνο και καθοδήγηση.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να εκμεταλλευτεί ποικίλα διαθέσιμα εργαλεία και ευκαιρίες για να ενισχύσει το έργο του. Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της ψηφιακής εκπαίδευσης προσφέρει δυναμικές και ευέλικτες μεθόδους διδασκαλίας. Η συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα και εκπαιδευτικές κοινότητες ενισχύει τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη. Η συνεργασία με συναδέλφους, γονείς και εξωτερικούς φορείς ενισχύει τη στήριξη προς τους μαθητές. Η εφαρμογή καινοτόμων παιδαγωγικών πρακτικών και η ενίσχυση της μαθητικής αυτενέργειας μπορούν να ενδυναμώσουν τη μαθησιακή διαδικασία και να φέρουν θετικά αποτελέσματα στην τάξη.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Η ελλιπής θεσμική στήριξη σε επίπεδο χρόνου και πόρων για την ουσιαστική εφαρμογή συνεργατικών πρακτικών αποτελεί σημαντικό εμπόδιο. Παράλληλα, η διαφορετική αντίληψη μεταξύ συναδέλφων σχετικά με τον ρόλο της παρατήρησης μπορεί να δημιουργήσει σκεπτικισμό ή επιφυλακτικότητα. Ο επιβαρυσμένος εβδομαδιαίος προγραμματισμός και η απουσία σταθερού σχεδίου ενδοσχολικής επιμόρφωσης καθιστούν δύσκολη την καθολική υιοθέτηση καλών πρακτικών και την εδραίωση ενός πραγματικού οργανισμού μάθησης.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής(περίπου 100 λέξεις)

Ο αναστοχασμός πάνω στις προσωπικές δυνατότητες και αδυναμίες, σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο και την ενεργή αλληλεπίδραση με συναδέλφους, ενίσχυσε την απόφασή μου να εστιάσω στη θεματική της ενίσχυσης της διαβουλευτικής δημοκρατίας μέσα από τη σχολική πράξη. Η παρατήρηση του μαθήματος της συναδέλφου φιλολόγου με ενέπνευσε να εξετάσω πώς μπορεί η δική μου ειδικότητα να συμβάλει στην καλλιέργεια του δημοκρατικού διαλόγου, της επιχειρηματολογίας και της ενεργού συμμετοχής των μαθητών, μέσω μιας διαθεματικής και συνεργατικής πρακτικής.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε με σκοπό την ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης των μαθητών μέσω της αξιοποίησης εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης (TN). Επιλέχθηκε ο διαμοιρασμός εκπαιδευτικού υλικού και τεχνογνωσίας, ώστε να σχεδιαστούν από κοινού δραστηριότητες που θα συνδύαζαν την περιβαλλοντική αγωγή με την καινοτομία της TN. Ο συνάδελφος επιλέχθηκε βάσει παιδαγωγικής εμπειρίας, ενδιαφέροντος για το θέμα και διάθεσης για συνεργασία και πειραματισμό με νέες μεθόδους.

Για τον σχεδιασμό της πρακτικής αξιοποιήθηκε σχετική βιβλιογραφία για τη βιώσιμη εκπαίδευση και τη διδακτική αξιοποίηση της TN. Ως εργαλείο παρατήρησης χρησιμοποιήθηκε εσχάρα (rubric), με κριτήρια όπως συμμετοχή, κατανόηση περιβαλλοντικών εννοιών, χρήση εργαλείων TN και κριτική σκέψη.

Η συνεργασία περιλάμβανε κοινό σχεδιασμό, παρατήρηση μαθημάτων, ανταλλαγή ανατροφοδότησης και από κοινού αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Βασικές δυσκολίες

περιλάμβαναν την ανάγκη εξοικείωσης με τα εργαλεία ΤΝ και τον περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο για συντονισμό. Ωστόσο, η εμπειρία αποδείχθηκε εποικοδομητική, προάγοντας την επαγγελματική μάθηση, την καινοτομία και τη δημιουργία κουλτούρας συνεργασίας στο σχολείο.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Εργαλείο Παρατήρησης: Κλείδα Παρατήρησης Διδακτικής Πράξης

Η κλείδα παρατήρησης σχεδιάστηκε με στόχο την καταγραφή και ανάλυση κρίσιμων στοιχείων της διδασκαλίας, όπως:

- Σαφήνεια στόχων
- Ενεργοποίηση μαθητών
- Διαχείριση χρόνου και ομάδων
- Ανάπτυξη επιχειρηματολογίας
- Χρήση ερωτήσεων ανοιχτού τύπου
- Κλίμα τάξης (σεβασμός, διάλογος, αποδοχή διαφορετικότητας)
- Ενδείξεις ενίσχυσης δημοκρατικού λόγου

Το εργαλείο αναπτύχθηκε βάσει σχετικών προτύπων και προσαρμόστηκε στις ανάγκες του σχολικού πλαισίου. Η επιλογή του έγινε λόγω της ευκολίας χρήσης του και της δυνατότητας να υποστηρίξει αναστοχαστικό διάλογο μεταξύ παρατηρητή και παρατηρούμενου εκπαιδευτικού. Η μορφή της κλείδας ήταν μικτή: περιελάμβανε τόσο ποιοτικές περιγραφές όσο και δομημένη αξιολόγηση (παρατηρούμενα πεδία με 5βάθμια κλίμακα καταγραφής).

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Α. Κριτική αποτίμηση της συνεργατικής πρακτικής – Θέμα: Ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης με τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης

Η αποτίμηση της συνεργατικής πρακτικής πραγματοποιήθηκε με βάση τις βασικές της παραμέτρους και ανέδειξε θετικά αποτελέσματα σε όλα τα στάδια.

Στοχοθεσία: Ο στόχος της ενίσχυσης της περιβαλλοντικής συνείδησης μέσω της αξιοποίησης εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης ήταν σαφής, καινοτόμος και εφικτός. Ανταποκρινόταν στις ανάγκες των μαθητών για ανάπτυξη οικολογικής ευαισθησίας και ψηφιακών δεξιοτήτων.

Σχεδιασμός: Ο σχεδιασμός έγινε σε συνεργασία με τον συνάδελφο, με βάση βιβλιογραφικές πηγές και τις ανάγκες των μαθητών. Οι δραστηριότητες ήταν πολυτροπικές, βιωματικές και ευέλικτες, επιτρέποντας διαφοροποίηση ανάλογα με το επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

Διεξαγωγή: Η υλοποίηση της πρακτικής πραγματοποιήθηκε ομαλά, με ενεργή συμμετοχή των μαθητών και θετική ανταπόκριση στις δραστηριότητες που ενσωμάτωναν ΤΝ. Η συνεργασία εκπαιδευτικών υπήρξε σταθερή, με συχνή ανταλλαγή εμπειριών και ιδεών.

Αξιολόγηση: Μέσω εσχάρας παρατήρησης και ανατροφοδότησης από μαθητές και εκπαιδευτικούς, διαπιστώθηκε αύξηση του ενδιαφέροντος για περιβαλλοντικά θέματα και

ενίσχυση της κριτικής σκέψης. Οι μαθητές έδειξαν αυξημένο βαθμό ενεργοποίησης και δημιουργικότητας.

Συνεργασία με συναδέλφους: Η συνεργασία βασίστηκε στον αμοιβαίο σεβασμό και στην πρόθεση για κοινή μάθηση. Αναπτύχθηκε κλίμα εμπιστοσύνης και συλλογικότητας, που ενίσχυσε την επαγγελματική ανάπτυξη.

Αξιοποίηση αποτελεσμάτων: Τα αποτελέσματα της πρακτικής αξιοποιήθηκαν για την παραγωγή κοινών διδακτικών σεναρίων και την ενίσχυση της σχολικής κουλτούρας καινοτομίας και συνεργασίας. Προγραμματίζεται η εφαρμογή της πρακτικής και σε άλλες τάξεις ή διδακτικά αντικείμενα.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συνεργατική πρακτική συνέβαλε ουσιαστικά στην επαγγελματική μάθηση και ανάπτυξη των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών, λειτουργώντας ως πλαίσιο κριτικής ανατροφοδότησης και αναστοχασμού. Η διαδικασία του κοινού σχεδιασμού, της παρατήρησης και της αξιολόγησης της διδασκαλίας προσέφερε την ευκαιρία ανταλλαγής εμπειριών, τεχνογνωσίας και παιδαγωγικών προσεγγίσεων, ενισχύοντας την κατανόηση και τη στοχοπροσήλωση στη διδακτική πράξη.

Η συστηματική ανατροφοδότηση, τόσο μεταξύ των συναδέλφων όσο και από την παρατήρηση των μαθητών, επέτρεψε την αναγνώριση αποτελεσματικών στρατηγικών αλλά και σημείων που χρειαζόνταν βελτίωση. Μέσα από τη συνεργασία αναπτύχθηκαν δεξιότητες όπως η ευελιξία, η οργάνωση και η ικανότητα ενσωμάτωσης καινοτόμων εργαλείων, όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη, στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Η πρακτική αυτή καλλιέργησε κλίμα εμπιστοσύνης και συλλογικότητας, ενισχύοντας την παιδαγωγική ταυτότητα των εκπαιδευτικών και προάγοντας την κουλτούρα του διαλόγου και της δια βίου μάθησης. Παράλληλα, ανέδειξε τη σημασία της συνεργασίας ως εργαλείου για τη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και τη διάχυση καινοτόμων πρακτικών στο σχολικό περιβάλλον.

4^ο Δημοτικό σχολείο Ηλιούπολης

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, Αυτοαξιολόγηση μαθητών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 4, Ειδικότητες: ΠΕ70, ΠΕ05, ΠΕ06, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Έτη υπηρεσίας : 20 και άνω

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Στο σχολείο που μέχρι πρόσφατα επικρατούσε η νοοτροπία της ατομικότητας, αρχίζει στις μέρες μας να υποχωρεί με την παρουσία των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης. Δεν υπάρχει όμως κοινός σχεδιασμός ή στοχαστικός διάλογος για τις πρακτικές στην τάξη με τους υπόλοιπους συναδέλφους για την αποφυγή ανταγωνισμού ή κριτικής.

Το πρόγραμμα ΟΚΜ ήρθε να πληρώσει αυτό το κενό δίνοντάς μας ένα οργανωμένο πλαίσιο καθοδήγησης στις συνεργατικές πρακτικές που μπορούν να επιτευχθούν μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας. Μέχρι τώρα στο σχολείο μας υπήρχαν διαθεματικές δράσεις μεταξύ εκπαιδευτικών διαφόρων ειδικοτήτων, αλλά ήταν μεμονωμένες και χωρίς κοινό στόχο. Με το πρόγραμμα ΟΚΜ τέθηκε ξεκάθαρα το όραμα και ήταν εύκολο να επιτευχθούν οι επιμέρους στόχοι με την καθοδήγηση εργαλείων και πρακτικών που παρείχε ο οδηγός εφαρμογής.

Τέλος, δημιούργησε ένα κλίμα συλλογικότητας μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας στο οποίο ενεργό δράση και επίκεντρο ήταν οι μετασχηματίζουσες διδακτικές πρακτικές που τελικά ωφέλησαν όλα τα εμπλεκόμενα μέλη.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Με εμπειρία άνω των είκοσι ετών στον χώρο της εκπαίδευσης, όλες οι εμπλεκόμενες εκπαιδευτικοί κατέχουμε το γνωστικό μας αντικείμενο και μπορούμε να το επικοινωνήσουμε με τρόπο κατανοητό, βιωματικό και αρκετές φορές παιγνιώδη στους μαθητές. Ένα επίσης δυνατό μας σημείο είναι η καλλιέργεια θετικού κλίματος ισότητας και ευκαιριών για συμμετοχή σε όλους τους μαθητές. Η επιλογή βιωματικών δράσεων ή ψηφιακών δραστηριοτήτων ενισχύει και εμπλουτίζει δημιουργικά το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Οι αδυναμίες που εντοπίσαμε, μετά την ανάλυση SWOT, ήταν:

- α) Η εσωστρέφεια, που οδηγούσε σε έλλειψη ανταλλαγής ιδεών και πρακτικών
- β) Η έλλειψη συνεργατικής κουλτούρας στο σχολείο, η οποία είχε ως συνέπεια την εκπαιδευτική απομόνωση
- γ) Η ψυχική εξουθένωση, που οφείλεται στην έλλειψη του “μοιράζεσθαι” κοινών προβληματισμών και δυσκολιών της σχολικής καθημερινότητας
- δ) Η δυσκολία του μαθητικού πληθυσμού να εργαστεί εκτός πλαισίου ατομικότητας

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

- α) Επαρκής υλικοτεχνική υποδομή (πλήρως εξοπλισμένο εργαστήριο πληροφορικής, υπολογιστής σε κάθε τάξη, διαδραστικοί πίνακες)
- β) Ψηφιοποιημένη σχολική δανειστική βιβλιοθήκη, με επικαιροποιημένους τίτλους που φτάνουν τον αριθμό των 2.500
- γ) Εκπαιδευτικοί με πολυετή πείρα, με τεχνογνωσία και εμπλοκή σε βιωματικές δράσεις
- δ) Το σχολείο μας ανήκει σε δύο δίκτυα (το ‘Αειφόρο Ελληνικό Σχολείο’ και τα ‘Οικολογικά Σχολεία’) με στοχευμένες δράσεις σε πολλαπλούς άξονες.
- ε) Ο μαθητικός πληθυσμός είναι ομοιογενής και κάθε δράση αγκαλιάζεται από τη σχολική κοινότητα.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

- α) Η ατομικότητα που πολλές φορές καταλήγει σε ανταγωνισμό και σε επαγγελματική απομόνωση.
- β) Ο εγωκεντρισμός που χαρακτηρίζει τη σύγχρονη κοινωνία και κατ’ επέκταση και τους ίδιους τους μαθητές, οδηγώντας σε βαθμοθηρία και στρεσογόνους ανταγωνισμούς.
- γ) Πρακτικές δυσκολίες, όπως η πίεση του αναλυτικού προγράμματος, ο περιορισμένος διδακτικός χρόνος και η δυσκολία εύρεσης κοινού διαθέσιμου χρόνου για κοινές συναντήσεις.
- δ) Ο μαθητικός πληθυσμός δεν είναι εξοικειωμένος με την πρακτική της ετεροπαρατήρησης στη σχολική τάξη.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Αρχικά, η διαδικασία του αυτοστοχασμού λειτούργησε ως αφετηρία προβληματισμού για τους εκπαιδευτικούς της ομάδας μας, αναδεικνύοντας τις δυνατότητες/αδυναμίες και τις ενδεχόμενες ευκαιρίες/δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο καθένας μας στη σύγχρονη τάξη. Από την άλλη πλευρά, ο μαθησιακός περίπατος μας έδωσε την ευκαιρία να ανοίξουμε τις τάξεις μας στην παρατήρηση καθώς και το έναυσμα να αναρωτηθούμε, να συζητήσουμε,

να επανεξετάσουμε την μαθησιακή διαδικασία. Ένας περίπατος διόλου άνευ σημασίας καθώς μετουσιώνει τη μάθηση σε συλλογική διαδικασία με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των διδακτικών και παιδαγωγικών πρακτικών... Ένας περίπατος που οδηγεί στην αλληλεπίδραση μεταξύ συναδέλφων και στην επιθυμία να μοιραστείς, να συνεργαστείς, να επικοινωνήσεις, να προβληματίσεις και να προβληματιστείς. Η ανοιχτή τάξη με τις διαφοροποιήσεις της αποτέλεσε τη βάση για την επιλογή και την υλοποίηση του θέματός μας, καθοδηγώντας μας στο τι θέλουμε να αλλάξουμε, να μετασχηματίσουμε.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική για πρώτη φορά στο σχολείο μας ήρθε να αλλάξει την τακτική της ατομικότητας με ορισμένα άτομα που τόλμησαν να ανοίξουν την πόρτα της τάξης τους στον συνάδελφο και την καλοπροαίρετη κριτική, που επέλεξαν να ανταλλάξουν εκπαιδευτικό υλικό, εμπειρίες και τεχνογνωσία και το κυριότερο με ειλικρίνεια να εμπιστευτούν αμοιβαία αυτά που τους προβληματίζουν ή διστάζουν να τολμήσουν.

Η επιλογή συναδέλφου βασίστηκε σε ανθρώπινα κριτήρια εμπιστοσύνης και εκτίμησης και μεγάλη βοήθεια και υποστήριξη αντλήθηκε από το υλικό της θεωρίας και τον πρακτικό οδηγό εφαρμογής που διαμοιράστηκε. Από εκεί επιλέχθηκε το εργαλείο παρατήρησης που για πρώτη φορά κρίθηκε σκόπιμο να είναι απλό, με ερωτήσεις ανοικτού τύπου για άμεσο σχολιασμό και παρατηρήσεις.

Η συνεργασία και η εμπλοκή των εκπαιδευτικών στη συνεργατική πρακτική απαιτούσε την προετοιμασία των μαθητών που εύκολα και γρήγορα αποδέχτηκαν τη νέα συνθήκη και αποδέχτηκαν το γεγονός της παρουσίας άλλου εκπαιδευτικού στην τάξη. Απαιτούσε επίσης το άνοιγμα σε εποικοδομητική κριτική και νέες ιδέες και τη μετατροπή της καθημερινής ατομικής πρακτικής σε ομαδική και συλλογική γνώση και επαγγελματική μάθηση.

Οι δυσκολίες τόσο των φυσικών συνθηκών όσο και των ανθρώπινων σχέσεων είναι αναμενόμενη, μέχρι να αναπτυχθεί η συνεργατική κουλτούρα συνεργασίας. Ο περιορισμένος χρόνος που πίεζε για τις προδιδασκτικές συναντήσεις και τον σχεδιασμό, ο διδακτικός χρόνος για την κάλυψη της ύλης αποτέλεσαν επίσης ανασταλτικούς παράγοντες που ξεπεράστηκαν μπροστά στο ζητούμενο που έπρεπε να κατακτηθεί και ήταν η διαρκής ανάγκη επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων και μαθησιακών αποτελεσμάτων των μαθητών.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Το εργαλείο παρατήρησης που αξιοποιήθηκε από εμάς τις τέσσερις ανήκει στο υλικό της θεωρίας και επιλέχθηκε γιατί κάλυπτε απόλυτα τις ανάγκες μας ως “παρατηρούμενοι” και “παρατηρητές”.

Επιλέξαμε τη συγκεκριμένη κλείδα παρατήρησης με ερωτήσεις ανοικτού τύπου, γιατί τα στοιχεία δεν ήταν υπερβολικά σε αριθμό και γιατί για πρώτη μας φορά λειτούργησε ως

επαρκής οδηγός για την αποτίμηση του βαθμού επίτευξης των επιμέρους μαθησιακών στόχων.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

- 1) Παρουσιάστηκαν προβλήματα συμπεριφοράς των μαθητών κατά τη διάρκεια του μαθήματος; Αν παρουσιάστηκαν γιατί νομίζετε ότι συνέβη αυτό; Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;
- 2) Ήταν ικανοποιητικό το επίπεδο ενδιαφέροντος και συμμετοχής των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία; Πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω η εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία;
- 3) Ο εκπαιδευτικός μπόρεσε να εντοπίσει τυχόν ελλείψεις σε προαπαιτούμενες γνώσεις, δυσκολίες, ή εμπόδια που αντιμετώπιζαν ορισμένοι μαθητές, ώστε να τους παράσχει κατάλληλη υποστήριξη ή επικοδομητική ανατροφοδότηση; Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;
- 4) Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι κατακτήθηκαν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα; Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί;
- 5) Ποια ήταν τα δυνατά σημεία του μαθήματος που παρακολουθήσατε;
- 6) Ποια ήταν τα αδύναμα σημεία του μαθήματος που παρακολουθήσατε;

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες / συμπεριφορές νομίζετε ότι θα βελτίωναν το κλίμα στην τάξη ή/και θα υπηρετούσαν καλύτερα την αποτελεσματικότητα της συγκεκριμένης διδασκαλίας;

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Κατά το πρώτο στάδιο του αυτοστοχασμού κληθήκαμε να διερευνήσουμε τις αδυναμίες και τις δυνατότητές μας και έτσι μπήκαμε σε έναν γόνιμο προβληματισμό για την αυτοβελτίωση και την επαγγελματική μας ανάπτυξη. Παράλληλα, δόθηκε η ευκαιρία να διαπιστώσουμε ευκαιρίες και παροχές που προέρχονται από το σχολείο, πέρα από τις δυσκολίες που διαπιστώνουμε καθημερινά.

Στο δεύτερο στάδιο του μαθησιακού περιπάτου και της ετεροπαρατήρησης, πρακτικά ανοίξαμε την πόρτα του συναδέλφου για να βιώσουμε κάτι διαφορετικό, πέρα από την προσωπική μας αντίληψη των πραγμάτων. Τολμήσαμε να εκτεθούμε και να λειτουργήσουμε βοηθητικά προς τον συνάδελφο, να αποκομίσουμε και οι ίδιες πράγματα και να διευρύνουμε τους ορίζοντές μας, μετασχηματίζοντας κυριολεκτικά τον όρο της λέξης “τάξη”. Ο μετασχηματισμός αυτός μετακύλισε και στους μαθητές κάθε τάξης κάνοντάς τους να συνειδητοποιήσουν ότι η τάξη τους ανήκει σ’ ένα ευρύτερο πλαίσιο μάθησης μέσα στη σχολική κοινότητα.

Κατά το τελευταίο στάδιο του κριτικού αναστοχασμού (Reflective Thinking) είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε τα μαθησιακά αποτελέσματα, τόσο για τους μαθητές μας όσο και για εμάς τις ίδιες ως επαγγελματίες. Από την πλευρά των μαθητών, διαπιστώσαμε ότι σημειώθηκε πρόοδος, ώστε να γίνουν πιο δεκτικοί και ανοιχτοί στη συνεργασία εντός ομάδας καθώς και στην βελτίωση της αυτεπίγνωσης τους. Βρέθηκαν μπροστά σε προβληματισμούς και πρακτικές και κλήθηκαν να ανταποκριθούν, να συνεργαστούν, να αλληλεπιδράσουν, να κρίνουν τον εαυτό τους βλέποντας τους δασκάλους τους ως παράδειγμα συνεργασίας, αλληλεπίδρασης και αυτοκριτικής. Από την άλλη πλευρά, κι εμείς ως εκπαιδευτικοί ξεπεράσαμε την αρχική συστολή και το άγχος που μας διακατείχε στα πρώτα βήματα του προγράμματος, κάνοντας την ανοιχτή μας τάξη τόπο γόνιμης παρατήρησης, επικοινωνίας, συνεργασίας και ανταλλαγής υλικού. Άρθηκαν η ατομικότητα, η εσωστρέφεια και η απομόνωση και θέση πήραν η συλλογικότητα, η εξωστρέφεια και το κοινό μοίρασμα ιδεών, πρακτικών και προβληματισμών.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η διαδικασία και η εμπλοκή μας στο πρόγραμμα αποδείχτηκε ευεργετική παρά τις δυσκολίες που διαφαίνονταν στην αρχή. Σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες υπήρξε προβληματισμός και συζήτηση που μας οδήγησαν σε οργανωμένο σχεδιασμό και συγκροτημένο πλαίσιο. Και στα τρία στάδια της συνεργατικής πρακτικής προέκυψαν μαθησιακά αποτελέσματα, τόσο στους μαθητές όσο και στους εκπαιδευτικούς, καλλιεργήθηκε ένα κλίμα συνεργατικότητας, αλληλεπίδρασης και ενισχύθηκε η κουλτούρα της ανοιχτής τάξης. Ο κάθε εκπαιδευτικός έγινε αρωγός στην προσπάθεια του άλλου και οι δυο μαζί αποτέλεσαν ένα μοχλό μετασχηματισμού με αντίκτυπο στην παρατηρούμενη τάξη, των ιδίων αλλά και της σχολικής κοινότητας. Δεξιότητες όπως η συνεργασία, η επικοινωνία, η οργάνωση, η αυτεπίγνωση και η ευελιξία καλλιεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος συμβάλλοντας στην επαγγελματική μάθηση και ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

20^ο Δημοτικό σχολείο Ηλιούπολης «Ηρώ Κωνσταντοπούλου»

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Προγράμματα και δράσεις βελτίωσης
β. Θεματικό αντικείμενο: Παρεμβάσεις, Μαθητικά projects, Σχεδιασμός, Εφαρμογή, Αξιολόγηση μαθητών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητα: ΠΕ70, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι,
Έτη υπηρεσίας : 22 & 36

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήθηκε είχε ως επίκεντρο το μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος στις τάξεις Β' και Δ' Δημοτικού και στόχευε στην ενίσχυση της ενεργητικής συμμετοχής των μαθητών μέσα από διαθεματικές και βιωματικές δράσεις. Οι μαθητές της Β' τάξης ανέδειξαν τον τόπο καταγωγής τους μέσω φωτογραφιών και σύντομων αφηγήσεων, τις οποίες ανάρτησαν σε ψηφιακή πλατφόρμα (Padlet), ενώ οι μαθητές της Δ' τάξης ασχολήθηκαν με την ιστορία του σχολείου τους, παίρνοντας συνεντεύξεις από γονείς και εκπαιδευτικούς και δημιουργώντας ραδιοφωνική εκπομπή. Η πρακτική βασίστηκε στη συνεργασία μεταξύ δύο εκπαιδευτικών, στον διαμοιρασμό εμπειρίας και τεχνογνωσίας, και συνοδεύτηκε από παρατήρηση, ανατροφοδότηση και αναστοχασμό με στόχο τη βελτίωση του παιδαγωγικού έργου και την ενίσχυση της διαθεματικής προσέγγισης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Εκπαιδευτική/διδακτική εμπειρία αρκετών ετών
Διαχείριση διαφορετικών μαθησιακών επιπέδων
Υπηρεσία σε διάφορα σχολεία της Ελλάδας και του εξωτερικού
Συνεχής συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα
Διά βίου μάθηση

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Υπάρχουν τάξεις «δύσκολες» με την έννοια της ομαδικής έλλειψης

συγκέντρωσης στο μάθημα και απειθαρχίας/ ανυπακοής στους κανόνες του σχολείου, ειδικά στα μαθήματα που ως εκπαιδευτικός ΠΕ70 συμπληρώνω το ωράριό μου. Η αυξανόμενη εμφάνιση μαθητών με ποικίλες μαθησιακές ή άλλες ανάγκες που χρήζουν μια πιο εξατομικευμένη προσέγγιση. Η αυξανόμενη γραφειοκρατική πίεση (π.χ. καταγραφές, αναφορές, αξιολογήσεις, πλατφόρμες καταχώρισης) αποσπά σημαντικό χρόνο και ενέργεια από τον κύριο παιδαγωγικό μας ρόλο.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει ποικίλες ευκαιρίες για να ενισχύσει το έργο του και να επιτύχει τους παιδαγωγικούς του στόχους. Η ενσωμάτωση της τεχνολογίας στη διδασκαλία προσφέρει νέα εργαλεία και μεθόδους για ενεργή και βιωματική μάθηση. Παράλληλα, η συμμετοχή σε προγράμματα επιμόρφωσης, ευρωπαϊκά έργα (π.χ. Erasmus+), δίκτυα σχολείων και κοινότητες (π.χ. European School Radio) ενισχύει την επαγγελματική ανάπτυξη και τη συνεργασία. Επιπλέον, η καλλιέργεια θετικών σχέσεων με γονείς και φορείς, δημιουργεί ένα υποστηρικτικό περιβάλλον που ενισχύει την αποτελεσματικότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Σε μία τάξη με 25 μαθητές, ο εκπαιδευτικός έρχεται αντιμέτωπος με σημαντικές δυσκολίες, όπως η διαχείριση της ετερογένειας του μαθητικού πληθυσμού, καθώς καλείται να καλύψει διαφορετικά επίπεδα γνώσης, ενδιαφέροντα και μαθησιακές ανάγκες μέσα σε περιορισμένο χρόνο. Η διδασκαλία μεμονωμένων γνωστικών αντικειμένων δεν επιτρέπει την πλήρη οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης με τους μαθητές, γεγονός που περιορίζει τη δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία ανέδειξε τις πραγματικές ανάγκες της σχολικής τάξης και τις προκλήσεις της καθημερινής διδακτικής πράξης, οδηγώντας στην επιλογή ενός θεματικού αντικειμένου με ουσιαστική παιδαγωγική αξία και άμεση σύνδεση με το μαθησιακό πλαίσιο. Ο μαθησιακός περίπατος, ως βιωματική παρατήρηση της σχολικής ζωής, αποκάλυψε πτυχές που συχνά παραβλέπονται, ενώ η επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους εμπλούτισε την οπτική μου μέσα από ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών. Αυτά τα στοιχεία συνέβαλαν καθοριστικά στην ουσιαστική σχεδίαση και υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής, με στόχο την ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή της συνεργατικής πρακτικής βασίστηκε στην κοινή διαπίστωση της ανάγκης για πιο βιωματική και διαθεματική προσέγγιση της γνώσης. Σχεδιάστηκε μία σειρά projects με θέματα βασισμένα στο μάθημα Μελέτη Περιβάλλοντος, τα οποία υλοποιήθηκαν από ομάδες μαθητών των δύο τάξεων, ανάλογα με το επίπεδο δυσκολίας. Οι μαθητές της Β' τάξης κατέθεσαν φωτογραφίες και μικρά κείμενα για τον τόπο καταγωγής τους σε ψηφιακό padlet, ενώ οι μαθητές της Δ' τάξης εστίασαν στην ιστορία του σχολείου, πήραν συνεντεύξεις από γονείς και εκπαιδευτικούς και οργάνωσαν ραδιοφωνική εκπομπή με τις μαρτυρίες. Η συνεργασία μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών βασίστηκε στον διαμοιρασμό εμπειρίας και εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας πάνω σε τεχνικές εμπψύχωσης και αξιολόγησης. Η επιλογή συναδέλφου έγινε με βάση τη διάθεση για συνεργασία, την παιδαγωγική συνάφεια και την προηγούμενη θετική εμπειρία από κοινές δράσεις. Αξιοποιήθηκε σχετική βιβλιογραφία για τη διαθεματική μάθηση και τη μεθοδολογία project. Ως εργαλείο παρατήρησης επιλέχθηκε κλείδα με δείκτες συμμετοχής, συνεργασίας και αυτοαξιολόγησης των μαθητών. Δυσκολίες υπήρξαν στον συγχρονισμό ωρών και στο επίπεδο υποστήριξης που χρειάζονταν οι μικρότεροι μαθητές, ωστόσο η πρακτική είχε θετικό αντίκτυπο στην ενεργοποίηση όλων των παιδιών και στην ενίσχυση της σχολικής κοινότητας.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Για την παρατήρηση της συνεργατικής πρακτικής χρησιμοποιήθηκε η κοινά διαμορφωμένη από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες εκπαιδευτικούς **κλείδα παρατήρησης**. Η κλείδα εμπλουτίστηκε έτσι ώστε να καταγράφει την εμπλοκή των μαθητών, τον βαθμό συνεργασίας, τη χρήση των ΤΠΕ, καθώς και τη συμμετοχή στις φάσεις του project (σχεδιασμός – υλοποίηση – παρουσίαση).

Δείκτες της κλείδας παρατήρησης περιλάμβαναν:

- Ενεργός συμμετοχή μαθητή (παρατήρηση, καταγραφή, ερωτήσεις)
- Επίπεδο συνεργασίας με συμμαθητές (μοίρασμα ρόλων, αλληλοϋποστήριξη)
- Εμπλοκή στη χρήση εργαλείων (Padlet, ηχογράφηση, ψηφιακά μέσα)
- Δημιουργικότητα και πρωτοβουλία
- Προφορική/γραφτή έκφραση ανάλογα με το ηλικιακό επίπεδο
- Ανταπόκριση στο τελικό προϊόν (ανάρτηση στο padlet, ραδιοφωνική εκπομπή)

Σκεπτικό επιλογής:

Η κλείδα επιλέχθηκε επειδή επιτρέπει την παρακολούθηση ποιοτικών χαρακτηριστικών της συμμετοχής και συνεργασίας σε συνθήκες αυθεντικής μάθησης. Παράλληλα, η μορφή της ήταν απλή και ευέλικτη, ώστε να χρησιμοποιηθεί εύκολα τόσο κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων όσο και στο τελικό στάδιο αξιολόγησης. Η καταγραφή βασίστηκε σε

άμεση παρατήρηση και σημειώσεις πεδίου, με στόχο τη διαμορφωτική ανατροφοδότηση και τη βελτίωση μελλοντικών παρεμβάσεων.

20^ο Δημ. Σχολείο Ηλιούπολης «Ηρώ Κωνσταντοπούλου»
Κλείδα Παρατήρησης Διδασκαλίας για Ετεροαξιολόγηση Εκπαιδευτικών

Βαθμολογία: 1 έως 5, όπου 1 αντιστοιχεί στον χαμηλότερο βαθμό και 5 στον υψηλότερο
Η Κλείδα Παρατήρησης δημιουργήθηκε ομαδοσυνεργατικά από τους/τις έξι εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων – Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών», σε κοινή συνάντηση ανατροφοδότησης/ αναστοχασμού μετά από την ανάλυση SWOT και τους μαθησιακούς περιπάτους, με γνώμονα τον κοινό προσανατολισμό για τη βελτίωση των διδακτικών και παιδαγωγικών μας πρακτικών και την επαγγελματική μας αναβάθμιση.

1. Οργάνωση και Δομή του Μαθήματος: Πόσο καλά οργανώθηκε το μάθημα και πόσο ξεκάθαροι ήταν οι στόχοι για τους/τις μαθητές/τριες;

• **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Ήταν οι στόχοι του μαθήματος σαφείς και κατανοητοί;

1 2 3 4 5

- Η δομή του μαθήματος ήταν λογική και ομαλή (εισαγωγή, ανάπτυξη, συμπεράσματα);

1 2 3 4 5

- Υπήρξε καλή ισορροπία μεταξύ θεωρίας και δραστηριοτήτων;

1 2 3 4 5

2. Στρατηγικές Διδασκαλίας: Ο/Η εκπαιδευτικός χρησιμοποίησε διαφορετικές μεθόδους για να προσεγγίσει τους/τις μαθητές/τριες και να ενισχύσει τη μάθηση;

• **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Χρησιμοποίησε ποικιλία στρατηγικών (π.χ., διαλέξεις, συνεργατική μάθηση, συζητήσεις);

1 2 3 4 5

- Ενίσχυσε τη συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών (ενεργητική μάθηση);

1 2 3 4 5

- Ανταποκρίθηκε στις ανάγκες των μαθητών/τριών, διαφοροποιώντας το περιεχόμενο ή τις δραστηριότητες;

1 2 3 4 5

3. Επικοινωνία και Αλληλεπίδραση με τους/τις μαθητές/τριες: Πόσο καλά επικοινωνήσε ο/η εκπαιδευτικός με τους/τις μαθητές/τριες και πώς διαχειρίστηκε την αλληλεπίδραση στην τάξη.

• **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Χρησιμοποίησε κατανοητή γλώσσα και σαφείς εξηγήσεις;

1 2 3 4 5

- Ανέπτυξε θετική και ενθαρρυντική σχέση με τους/τις μαθητές/τριες;

1 2 3 4 5

- Ενθάρρυνε τους/τις μαθητές/τριες να εκφράζουν τις απόψεις τους και να συμμετέχουν;

1 2 3 4 5

4. Διαχείριση της Τάξης: Αξιολόγηση του τρόπου διαχείρισης της τάξης και της συμπεριφοράς των μαθητών/τριών.

• **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Υπήρξε ηρεμία και σεβασμός στην τάξη;

1 2 3 4 5

- Η διαχείριση της συμπεριφοράς ήταν αποτελεσματική και χωρίς εντάσεις;

1 2 3 4 5

- Ο/Η εκπαιδευτικός διευκόλυνε την ομαδική εργασία και τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών/τριών;

1 2 3 4 5

5. Χρήση Εκπαιδευτικών Πόρων και Τεχνολογίας: Εξέταση του τρόπου χρήσης των εκπαιδευτικών πόρων και της τεχνολογίας κατά τη διάρκεια του μαθήματος από τον/την εκπαιδευτικό.

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Χρησιμοποίησε εκπαιδευτικά υλικά (βιβλία, πίνακες, ψηφιακές πλατφόρμες);

1 2 3 4 5

- Χρησιμοποίησε τεχνολογία για να εμπλουτίσει τη διδασκαλία (π.χ., PowerPoint, διαδραστικοί πίνακες);

1 2 3 4 5

- Η χρήση των πόρων συνέβαλε στην κατανόηση του υλικού και την ενίσχυση της συμμετοχής;

1 2 3 4 5

6. Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση: Πώς ο/η εκπαιδευτικός αξιολόγησε τη μάθηση των μαθητών και παρείχε ανατροφοδότηση;

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Η αξιολόγηση ήταν συνεχής και ποικιλόμορφη (π.χ., γραπτές, προφορικές ή αυτο-αξιολογήσεις);

1 2 3 4 5

- Η ανατροφοδότηση στους μαθητές ήταν σαφής και εποικοδομητική;

1 2 3 4 5

- Ενθάρρυνε τους/τις μαθητές/τριες να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους;

1 2 3 4 5

7. Επαγγελματική Σκέψη και Ανάπτυξη: Εκτίμηση του ενδιαφέροντος και της προσπάθειας του/της εκπαιδευτικού για επαγγελματική ανάπτυξη και βελτίωση.

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Ο/Η εκπαιδευτικός έδειξε ενδιαφέρον για την ανάπτυξή του μέσω επιμόρφωσης ή συνεργασίας με άλλους/ες εκπαιδευτικούς;

1 2 3 4 5

- Η διδασκαλία του/της εξελίχθηκε με βάση τις ανάγκες των μαθητών;

1 2 3 4 5

- Υπήρξε αναστοχασμός και βελτίωση στις διδακτικές πρακτικές;

1 2 3 4 5

Συνολική Αξιολόγηση:

- Συνολική Βαθμολογία: [Άθροισμα των βαθμολογιών]

-

Σχόλια/Παρατηρήσεις: (Εδώ μπορείτε να προσθέσετε σχόλια για την ενίσχυση των δυνατών σημείων ή για περιοχές που χρειάζονται βελτίωση.)

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργασία μας ξεκίνησε στο πλαίσιο της συμμετοχής μας στο πρόγραμμα ΟΚΜ, με αφετηρία τη SWOT ανάλυση που μας βοήθησε να εντοπίσουμε αδυναμίες, προκλήσεις αλλά και κοινά πεδία παιδαγωγικού ενδιαφέροντος. Μέσα από τους «παιδαγωγικούς περιπάτους» προέκυψε η επιλογή συνεργασίας, με βάση τον κοινό προβληματισμό για τη βελτίωση της συμμετοχής και της εμπλοκής των μαθητών στη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης projects. Στο μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος, οι μαθητές της Β΄ τάξης εργάστηκαν γύρω από την έννοια της τοπικής ταυτότητας, ενώ της Δ΄ τάξης ασχολήθηκαν με το παρελθόν και το παρόν του σχολείου. Ο σχεδιασμός έγινε από κοινού, με συντονισμό των στόχων, των εργαλείων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων. Η αλληλοπαρατήρηση και η ανταλλαγή πρακτικών συνέβαλαν καθοριστικά στην αξιολόγηση και αναστοχασμό της πρακτικής, αναδεικνύοντας εναλλακτικούς τρόπους υποστήριξης της μαθητικής πρωτοβουλίας, συνεργασίας και δημιουργικής έκφρασης.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Συμβολή της πρακτικής στην επαγγελματική μάθηση και ανάπτυξη

Η συνεργατική αυτή διαδικασία αποδείχθηκε εξαιρετικά ουσιαστική για την επαγγελματική μας εξέλιξη. Λειτουργήσε ως αφορμή για να ξαναδούμε τον ρόλο μας όχι μόνο ως εκπαιδευτικοί αλλά και ως παρατηρητές και συνεργάτες. Η κριτική ανατροφοδότηση και οι συζητήσεις που ακολούθησαν μάς έδωσαν τη δυνατότητα να επαναπροσδιορίσουμε τις παιδαγωγικές μας στρατηγικές, να υιοθετήσουμε και να προσαρμόσουμε πρακτικές συναδέλφων και να δοκιμάσουμε νέες μεθόδους υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας. Η ανταλλαγή εμπειριών συνέβαλε στην καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας και διαμοιρασμού στο σχολικό περιβάλλον και ενίσχυσε την αυτοπεποίθηση και την παιδαγωγική ευελιξία μας. Η πρακτική αυτή συνεχίζει να λειτουργεί ως βάση διαλόγου και αναστοχασμού, με δυνατότητα διεύρυνσης σε περισσότερους συναδέλφους και νέα projects.

20^ο Δημοτικό σχολείο Ηλιούπολης «Ηρώ Κωνσταντοπούλου»

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

- α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Παιδαγωγικό
- β. Θεματικό αντικείμενο: Εμπλοκή των μαθητών /Σχέσεις συνεργασίας

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2
Ειδικότητες: ΠΕ06 & ΠΕ70/Δασκάλων
Σχέση εργασίας: Μόνιμοι, Έτη υπηρεσίας : 18 & 17

Εισαγωγή

Συνεργασία εκπαιδευτικών διαφορετικού γνωστικού αντικείμενου που διδάσκουν Γλωσσικό μάθημα (η μία ως δασκάλα της τάξης διδάσκει Γλώσσα και η άλλη Αγγλικά). Ανταλλαγή απόψεων/τεχνογνωσίας/εμπειριών σε θέματα συμμετοχής των μαθητών σε ασκήσεις που γίνονται κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Εκπαιδευτική εμπειρία αρκετών ετών
Διαχείριση διαφορετικών τάξεων
Υπηρεσία σε διάφορα σχολεία
Συνεχής συμμετοχή σε επιμορφωτικά προγράμματα

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Οι στόχοι μου ως εκπαιδευτικός ειδικότητας (Αγγλικά) περιορίζονται από την ύπαρξη μεικτών ικανοτήτων και την πολυμορφία των μαθητών. Επιπλέον, υπάρχει και η αυξανόμενη εμφάνιση μαθητών με ποικίλες μαθησιακές ή άλλες ανάγκες που χρήζουν μια πιο εξατομικευμένη προσέγγιση. Οι μαθητές λόγω των μεικτών δυνατοτήτων τους δυσκολεύονται να συνεργαστούν στην ομαδική διεκπεραίωση εργασιών που μπορεί να γίνουν σε μία τάξη.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Ανταλλαγή εμπειριών και καλών πρακτικών με άλλους/ες εκπαιδευτικούς.
Εφαρμογή διαφορετικών τρόπων αντιμετώπισης της κατάστασης.
Συνεργασία με τον/την υπεύθυνο/η εκπαιδευτικού ΠΕ70 της τάξης.
Εντοπισμός των δυσκολιών διαχείρισης των διαφορετικών γνωστικών επιπέδων των μαθητών εντός της τάξης. Ανταλλαγή ιδεών για συμπερίληψη και συνεργατικών πρακτικών μεταξύ των μαθητών.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Εξαιτίας πολλών παραγόντων, οι μαθητές δεν έχουν το ίδιο επίπεδο γνώσεων Αγγλικών. Αυτό δημιουργεί δυσκολίες στην εφαρμογή πρακτικών ομαδοσυνεργατικής μάθησης. Σε μεγαλύτερες τάξεις, όπως στην Στ', το πρόβλημα γίνεται πιο έντονο καθώς μερικοί μαθητές έχουν πολύ υψηλό επίπεδο γνώσεων και μερικοί πολύ χαμηλό. Αυτός επίσης αποτελεί και λόγο έλλειψης συγκέντρωσης και πειθαρχίας.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο αυτοστοχασμός, ο μαθησιακός περίπατος και η επικοινωνία/αλληλεπίδραση με τους/τις άλλους/ες συναδέλφους συντέλεσαν στην απόφασή μου να αναδείξω το θέμα που με απασχολεί προς επίλυση, συνεργαζόμενη μαζί τους, κυρίως με την υπεύθυνη ΠΕ70 εκπαιδευτικό της τάξης. Ωστόσο, μέσα από τη συνεργασία μας είδα ότι μπορεί να υπάρξουν πιο αποτελεσματικές πρακτικές που θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω (πχ περισσότερες ασκήσεις μέσα στην τάξη ή διδασκαλία από ομοτίμους/peer teaching).

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Μετά από τη συζήτηση για την εφαρμογή του προγράμματος στο σχολείο μας, όσοι/ες δεχτήκαμε να συμμετέχουμε αρχίσαμε να σκεφτόμαστε το αντικείμενο πάνω στο οποίο θα εφαρμόσουμε τη συνεργατική πρακτική και τον/την εκπαιδευτικό με τον/την οποίο/α θα μπορούσαμε να συνεργαστούμε. Βοήθησε πολύ η ανάλυση SWOT και ο «μαθησιακός» περίπατος για την ανάδειξη του αντικειμένου και την επιλογή του/της κατάλληλου/ης συναδέλφου. Προσωπικά, εφόσον εντόπισα το θέμα που με απασχολεί (Εμπλοκή και συνεργασία μαθητών), επέλεξα να συνεργαστώ με την εκπαιδευτικό ΠΕ70 της Στ' τάξης του σχολείου μας, διότι: α) Διδάσκουμε και οι δύο γλωσσικό μάθημα στη συγκεκριμένη τάξη, β) Έχουμε και οι δύο καλή εικόνα των μαθητών στη συγκεκριμένη τάξη αναφορικά με τις δυνατότητες και τις αδυναμίες τους, γ) Η ομοιότητα των γνωστικών αντικειμένων πιθανόν να δώσει και στις δυο μας την ευκαιρία να ανταλλάξουμε καλές και αποτελεσματικές πρακτικές.

Συζητήσαμε από κοινού για τα διαφορετικά γνωστικά επίπεδα των μαθητών και τις προεκτάσεις που μπορεί να έχει αυτό (δυσκολία στην ομαδοσυνεργατική μάθηση, προβλήματα συμπεριφοράς και απειθαρχίας).

Επιλέξαμε την κοινά διαμορφωμένη κλείδα παρατήρησης.

Ορίσαμε τις ώρες παρακολούθησης, αποφασίζοντας πως θα ήταν καλύτερα να παρακολουθήσουμε ο ένας τη διδασκαλία του άλλου εναλλάξ δύο φορές, ώστε να έχουμε χρόνο να συζητάμε μετά από κάθε παρακολούθηση και να αναπροσαρμόζουμε τις πρακτικές μας για την επόμενη φορά.

Πραγματοποιήσαμε τις παρακολουθήσεις και τις συζητήσεις ανατροφοδότησης, όπως τις είχαμε προγραμματίσει.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

20^ο Δημ. Σχολείο Ηλιούπολης «Ηρώ Κωνσταντοπούλου» Κλείδα Παρατήρησης Διδασκαλίας για Ετεροαξιολόγηση Εκπαιδευτικών

Βαθμολογία: 1 έως 5, όπου 1 αντιστοιχεί στον χαμηλότερο βαθμό και 5 στον υψηλότερο
Η Κλείδα Παρατήρησης δημιουργήθηκε ομαδοσυνεργατικά από τους/τις έξι εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων – Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών», σε κοινή συνάντηση ανατροφοδότησης/ αναστοχασμού μετά από την ανάλυση SWOT και τους μαθησιακούς περιπάτους, με γνώμονα τον κοινό προσανατολισμό για τη βελτίωση των διδακτικών και παιδαγωγικών μας πρακτικών και την επαγγελματική μας αναβάθμιση.

1. Οργάνωση και Δομή του Μαθήματος: Πόσο καλά οργανώθηκε το μάθημα και πόσο ξεκάθαροι ήταν οι στόχοι για τους/τις μαθητές/τριες;

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Ήταν οι στόχοι του μαθήματος σαφείς και κατανοητοί;

1 2 3 4 5

- Η δομή του μαθήματος ήταν λογική και ομαλή (εισαγωγή, ανάπτυξη, συμπεράσματα);

1 2 3 4 5

- Υπήρξε καλή ισορροπία μεταξύ θεωρίας και δραστηριοτήτων;

1 2 3 4 5

2. Στρατηγικές Διδασκαλίας: Ο/Η εκπαιδευτικός χρησιμοποίησε διαφορετικές μεθόδους για να προσεγγίσει τους/τις μαθητές/τριες και να ενισχύσει τη μάθηση;

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Χρησιμοποίησε ποικιλία στρατηγικών (π.χ., διαλέξεις, συνεργατική μάθηση, συζητήσεις);

1 2 3 4 5

- Ενίσχυσε τη συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών (ενεργητική μάθηση);

1 2 3 4 5

- Ανταποκρίθηκε στις ανάγκες των μαθητών/τριών, διαφοροποιώντας το περιεχόμενο ή τις δραστηριότητες;

1 2 3 4 5

3. Επικοινωνία και Αλληλεπίδραση με τους/τις μαθητές/τριες: Πόσο καλά επικοινωνήσε ο/η εκπαιδευτικός με τους/τις μαθητές/τριες και πώς διαχειρίστηκε την αλληλεπίδραση στην τάξη.

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Χρησιμοποίησε κατανοητή γλώσσα και σαφείς εξηγήσεις;

1 2 3 4 5

- Ανέπτυξε θετική και ενθαρρυντική σχέση με τους/τις μαθητές/τριες;

1 2 3 4 5

- Ενθάρρυνε τους/τις μαθητές/τριες να εκφράζουν τις απόψεις τους και να συμμετέχουν;

1 2 3 4 5

4. Διαχείριση της Τάξης: Αξιολόγηση του τρόπου διαχείρισης της τάξης και της συμπεριφοράς των μαθητών/τριών.

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Υπήρξε ηρεμία και σεβασμός στην τάξη;

1 2 3 4 5

- Η διαχείριση της συμπεριφοράς ήταν αποτελεσματική και χωρίς εντάσεις;

1 2 3 4 5

- Ο/Η εκπαιδευτικός διευκόλυνε την ομαδική εργασία και τη συνεργασία μεταξύ των μαθητών/τριών;

1 2 3 4 5

5. Χρήση Εκπαιδευτικών Πόρων και Τεχνολογίας: Εξέταση του τρόπου χρήσης των εκπαιδευτικών πόρων και της τεχνολογίας κατά τη διάρκεια του μαθήματος από τον/την εκπαιδευτικό.

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Χρησιμοποίησε εκπαιδευτικά υλικά (βιβλία, πίνακες, ψηφιακές πλατφόρμες);

1 2 3 4 5

- Χρησιμοποίησε τεχνολογία για να εμπλουτίσει τη διδασκαλία (π.χ., PowerPoint, διαδραστικοί πίνακες);

1 2 3 4 5

- Η χρήση των πόρων συνέβαλε στην κατανόηση του υλικού και την ενίσχυση της συμμετοχής;

1 2 3 4 5

6. Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση: Πώς ο/η εκπαιδευτικός αξιολόγησε τη μάθηση των μαθητών και παρείχε ανατροφοδότηση;

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Η αξιολόγηση ήταν συνεχής και ποικιλόμορφη (π.χ., γραπτές, προφορικές ή αυτο-αξιολογήσεις);

1 2 3 4 5

- Η ανατροφοδότηση στους μαθητές ήταν σαφής και εποικοδομητική;

1 2 3 4 5

- Ενθάρρυνε τους/τις μαθητές/τριες να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους;

1 2 3 4 5

7. Επαγγελματική Σκέψη και Ανάπτυξη: Εκτίμηση του ενδιαφέροντος και της προσπάθειας του/της εκπαιδευτικού για επαγγελματική ανάπτυξη και βελτίωση.

- **Κριτήρια/Βαθμολογία**

- Ο/Η εκπαιδευτικός έδειξε ενδιαφέρον για την ανάπτυξή του μέσω επιμόρφωσης ή συνεργασίας με άλλους/ες εκπαιδευτικούς;

1 2 3 4 5

- Η διδασκαλία του/της εξελίχθηκε με βάση τις ανάγκες των μαθητών;

1 2 3 4 5

- Υπήρξε αναστοχασμός και βελτίωση στις διδακτικές πρακτικές;

1 2 3 4 5

Συνολική Αξιολόγηση:

- Συνολική Βαθμολογία: [Άθροισμα των βαθμολογιών]

Σχόλια/Παρατηρήσεις: (Εδώ μπορείτε να προσθέσετε σχόλια για την ενίσχυση των δυνατών σημείων ή για περιοχές που χρειάζονται βελτίωση.)

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργασία μας ξεκίνησε με αφορμή τη συμμετοχή μας στο πρόγραμμα ΟΚΜ. Ξεκινήσαμε όλοι οι συμμετέχοντες με τη SWOT ανάλυση, όπου εντοπίσαμε ποιες είναι οι αδυναμίες μας και ταυτόχρονα συνειδητοποιήσαμε και τις προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Στη συνέχεια συζητήσαμε μεταξύ μας και κάναμε τους «παιδαγωγικούς περιπάτους» αναζητώντας το πεδίο και το άτομο που θα μπορούσαμε να συνεργαστούμε. Στη δική μας ομάδα/δυάδα το θέμα συνεργασίας προέκυψε από τον κοινό προβληματισμό σχετικά με την εμπλοκή των μαθητών και τις σχέσεις συνεργασίας που δημιουργούνται μεταξύ τους. Ο στόχος μας ήταν να δούμε πώς συνεργάζονται οι μαθητές έχοντας διαφορετικό γνωστικό υπόβαθρο. Ορίσαμε τις ημερομηνίες και τις ώρες παρακολούθησης και προχωρήσαμε στην υλοποίησή τους, Συνεργαστήκαμε και με τους/τις άλλους/ες εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στην ίδια τάξη, ώστε να λάβουμε υπόψη και τις δικές τους εμπειρίες και πρακτικές, πράγμα το οποίο μας βοήθησε πολύ στον εμπλουτισμό των δικών μας πρακτικών. Όταν ολοκληρώθηκε η αλληλοπαρατήρηση, ακολούθησε η κριτική ανατροφοδότηση, όπου πραγματικά και οι δυο μας είχαμε να πούμε αρκετά πράγματα τόσο ο ένας για τον άλλο όσο και για τον εαυτό μας, εφόσον είχαμε κάπως «αναπλαισιώσει» τον ρόλο μας ως παρατηρούμενοι και παρατηρητές.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Ήταν μια εξαιρετικά χρήσιμη διαδικασία, η οποία εμπλούτισε το παιδαγωγικό μας «οπλοστάσιο» με πρακτικές διαχείρισης της ετερογένειας του μαθητικού πληθυσμού, τις οποίες συνεχίσαμε να εφαρμόζουμε με αρκετή επιτυχία και να συζητάμε σχετικά, τόσο μεταξύ μας όσο και με άλλους/ες συναδέλφους, σε μια μορφή διαμοιρασμού της συνεργατικής μας εμπειρίας.

21° Δημοτικό σχολείο Αθηνών «Λέλα Καραγιάννη»

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Εργαστήριο Δεξιοτήτων : Τα Δικαιώματα του Παιδιού

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 3, Ειδικότητες: ΠΕ70 Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Έτη υπηρεσίας : 10, 19, 38

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική αφορούσε συνδιδασκαλία στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων με θέμα τα δικαιώματα των παιδιών, εστιάζοντας στα δικαιώματα των Κωφών. Οι εκπαιδευτικοί συνεργάστηκαν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δραστηριοτήτων που προωθούν την ενσυναίσθηση και τη συμπερίληψη, αξιοποιώντας κοινό εκπαιδευτικό υλικό και ειδικά σχεδιασμένο εργαλείο παρατήρησης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αρκετή εμπειρία στη διδασκαλία σε διάφορες τάξεις. Πάνω από δέκα χρόνια εμπειρία σε σχολεία με μαθητές και μαθήτριες με μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο. Τα περισσότερα στο ίδιο σχολείο όπου έχω αναπτύξει σχέσεις συνεργασίας με κάποιους συναδέλφους και νιώθω την υποστήριξη της σχολικής μονάδας. Επιμόρφωση σε σχέση με την χρήση ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία (e twinning σεμινάρια, europass teacher academy). Επιμόρφωση σε προγράμματα εμπύχωσης της ομάδας και διδασκαλίας με βάση το παιχνίδι καθώς και θέματα διγλωσσίας.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Έλλειψη εμπειρίας και επιμόρφωσης στον τομέα της ειδικής αγωγής. Έλλειψη εργαλείων διαχείρισης παιδιών με ΔΕΠΥ ή άλλα σύνθετα προβλήματα μάθησης και συμπεριφοράς. Έλλειψη εξοικείωσης με διδακτικές πρακτικές όπως η ρομποτική.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Συνεργασία μέσα στην τάξη με δεύτερη εκπαιδευτικό που εργάζεται ως παράλληλη στήριξη σε μαθητή του τμήματος. Συνεργασία και με άλλη εκπαιδευτικό που έχει το δεύτερο αντίστοιχο τμήμα στο σχολείο αλλά και με εκπαιδευτικό ΑΜΕΑ με γνώσεις στην εκπαίδευση ΑΜΕΑ.

Υποστηρικτικό υλικό μέσα στην αίθουσα με διαδραστικό πίνακα, προσωπικό υπολογιστή και εκτυπωτή.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Μαθητικός πληθυσμός με σύνθετα προβλήματα όπως ΔΕΠΥ, ποικίλα προβλήματα μάθησης. Επίσης μαθητές που προέρχονται από μονογονεϊκές οικογένειες ή ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Δυσκολίες στην επικοινωνία με αλλόγλωσσους γονείς.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Η επιλογή του θεματικού αντικειμένου και η υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής ήταν αποτέλεσμα της άριστης επικοινωνίας που έχω αναπτύξει με τη συνάδελφο τα τελευταία χρόνια μέσω της συνεργασίας μας. Βρήκα εξαιρετικά αναγκαία τη συνεργασία με μια εκπαιδευτικό που είναι ΑΜΕΑ. Το συγκεκριμένο άτομο, με τις γνώσεις και την προσωπική της εμπειρία, συνέβαλε καίρια στον σχεδιασμό καθώς και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής που εφαρμόσαμε από κοινού στην τάξη. Σε ένα τμήμα με μαθητές και μαθήτριες μικρής ηλικίας και με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο θεωρήσαμε παιδαγωγικά σωστό να δώσουμε προτεραιότητα σε αντικείμενα που αφορούσαν σε κοινωνικά ζητήματα και στην δημιουργία ενός κλίματος συνεργασίας και αλληλεγγύης. Επιλέξαμε τα εργαστήρια δεξιοτήτων με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική που επιλέχθηκε ήταν η εφαρμογή και παρατήρηση μιας συνδιδασκαλίας για τα δικαιώματα του παιδιού με έμφαση στα δικαιώματα των ΑΜΕΑ και συγκεκριμένα των Κωφών ατόμων στα πλαίσια των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων. Κατά την προ διδακτική συνάντηση συζητήθηκε το περιεχόμενο της συνδιδασκαλίας. Συγκεκριμένα το περιεχόμενο αφορούσε στις δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένα κωφό άτομο κατά την επικοινωνία του με ακούοντα και στους τρόπους που επικοινωνεί (χειλεανάγνωση και νοηματική γλώσσα). Ορίστηκαν οι διδακτικοί στόχοι (π.χ. εξοικείωση με το δακτυλικό αλφάβητο και χρήση του για την αναπαράσταση του ονόματος κάθε μαθητή), οι μεταγνωστικοί στόχοι (π.χ να συνδέσουν το δακτυλικό με το κοινό αλφάβητο), οι στόχοι κριτικής και δημιουργικής ικανότητας (π.χ. να κατανοήσουν πως η επικοινωνία μπορεί να επιτευχθεί μέσω χειρονομιών και εκφράσεων και πώς αυτό διευκολύνει την επικοινωνία με ένα κωφό άτομο), οι συναισθηματικοί (π.χ. να αναπτύξουν ενσυναίσθηση για ένα άτομο που δεν διαθέτει την αίσθηση της ακοής) και οι κοινωνικοπολιτικοί στόχοι (π.χ. να συνεργαστούν μέσα από ζευγάρια και μικρές ομάδες). Επιπλέον οργανώθηκε η πορεία που θα ακολουθηθεί κατά τη διδασκαλία (διαλογική - διερευνητική διδασκαλία). Στη συνέχεια ορίστηκε ο χρόνος και η διαμόρφωση του χώρου της τάξης. Ορίστηκε το εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί (αφίσες, βίντεο, καρτέλες με λέξεις) καθώς και τα εργαλεία τεχνολογίας που θα βοηθήσουν στη διδασκαλία (προτζέκτορας, βίντεο). Η συνάδελφος - παρατηρητής επιλέχθηκε με βάση την εξοικείωση της με τη διδασκαλία σύμφωνα με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και την εμπειρία της στη δημιουργία θετικού παιδαγωγικού κλίματος. Τέλος, επιλέχθηκε το εργαλείο παρατήρησης.

Εργαλείο παρατήρησης

Φόρμα Παρατήρησης Συνδιδασκαλίας

Γενικές Πληροφορίες**Ημερομηνία:****Σχολείο:****Τάξη:****Παρατηρητής:****Ειδικότητα:****Μάθημα:****Ειδικότητες Παρατηρούμενων Εκπαιδευτικών:****Κλίμακα Αξιολόγησης: E = Εμφανές, M = Μη Εμφανές**

Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα	E	M	Σχόλια
Υπάρχει τεκμηριωμένη συνεργασία και συν-προγραμματισμός μεταξύ των εκπαιδευτικών.			
Οι στόχοι, οι οδηγίες και οι διαδικασίες είναι σαφείς για τους μαθητές και ευθυγραμμίζονται με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.			

Ρόλοι Συνεκπαίδευσης	E	M	Σχόλια
Το περιβάλλον της τάξης προάγει την ισότητα και τη συνεργασία (π.χ., ονόματα και των δύο εκπαιδευτικών στον πίνακα, κοινή χρήση υλικών).			
Αν και οι εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν διαφορετικούς ρόλους, είναι ενεργά εμπλεκόμενοι κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και των δραστηριοτήτων.			
Οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται την ευθύνη και τη διαχείριση της συνεκπαιδευόμενης τάξης.			

Διδακτική Πρακτική	E	M	Σχόλια
Η διδασκαλία με δύο εκπαιδευτικούς διαφέρει ουσιαστικά από τη διδασκαλία με έναν μόνο εκπαιδευτικό.			
Υπάρχει χρόνος για την επεξεργασία της νέας γνώσης από τους μαθητές μέσω ποικίλων στρατηγικών (συζήτηση, γραφή, κίνηση).			
Χρησιμοποιούνται ποικίλα διδακτικά υλικά κατάλληλα για την ηλικία/τάξη των μαθητών για την ενθάρρυνση της μάθησης.			

Μοντέλα Συνεκπαίδευσης (Σημειώστε όσα παρατηρήθηκαν)	E	M	Σχόλια
Παράλληλη Διδασκαλία			

Διδασκαλία σε Σταθμούς			
Συνεργατική Διδασκαλία			
Διαφοροποιημένη Διδασκαλία			
Ένας Διδάσκει, Ένας Παρατηρεί			
Ένας Διδάσκει, Ένας Βοηθά			

Πρόσθετα Σχόλια:

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Κριτική αποτίμηση των σταδίων και των διαδικασιών

Η συνεργατική πρακτική που εφαρμόστηκε είχε ως επίκεντρο τη συνδιδασκαλία στο πλαίσιο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων με θέμα τα δικαιώματα των παιδιών, εστιάζοντας ειδικά στα δικαιώματα των Κωφών ατόμων. Κατά την προ-διδασκτική συνάντηση υπήρξε ουσιαστικός συν-προγραμματισμός μεταξύ των εκπαιδευτικών, με σαφή οριοθέτηση γνωστικών, μεταγνωστικών, συναισθηματικών και κοινωνικοπολιτικών στόχων, στοιχείο που επιβεβαιώθηκε και από την παρατήρηση μέσω της φόρμας.

Ο διδακτικός σχεδιασμός υπήρξε ολοκληρωμένος, με επιλογή κατάλληλου παιδαγωγικού υλικού (π.χ. αφίσες, καρτέλες, βίντεο) και μεθοδολογίας (διαλογική, διερευνητική μάθηση). Η πορεία της διδασκαλίας δομήθηκε ώστε να υποστηρίξει την ενεργό συμμετοχή των μαθητών μέσα από ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, στοιχείο που προώθησε την ανάπτυξη ενσυναίσθησης και την κατανόηση διαφορετικών τρόπων επικοινωνίας.

Η παρατήρηση κατέδειξε ότι υπήρξε ενεργή εμπλοκή και των δύο εκπαιδευτικών, σαφής διακριτοποίηση ρόλων και κοινή διαχείριση της τάξης. Οι εκπαιδευτικοί ενίσχυσαν την ισότητα και το θετικό παιδαγωγικό κλίμα, προσφέροντας πολλαπλές ευκαιρίες για κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και διαφοροποιημένη προσέγγιση της γνώσης.

B. Συμβολή της συνεργατικής πρακτικής στην επαγγελματική ανάπτυξη

Η συγκεκριμένη συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως ουσιαστική διαδικασία επαγγελματικής μάθησης, ενισχύοντας τον αναστοχασμό, την αλληλοϋποστήριξη και την καλλιέργεια επαγγελματικής κουλτούρας συνεργασίας. Οι εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να ανταλλάξουν απόψεις, να συνδημιουργήσουν υλικό και να υιοθετήσουν καινοτόμες

διδασκτικές πρακτικές, με επίκεντρο τη συμπερίληψη και την αποδοχή της διαφορετικότητας. Η παρατήρηση και η ανατροφοδότηση συνέβαλαν στην αναγνώριση ισχυρών σημείων αλλά και πεδίων βελτίωσης, παρέχοντας πολύτιμα εφόδια για μελλοντικές πρακτικές. Συνολικά, η συνεργατική αυτή εμπειρία ενίσχυσε την παιδαγωγική αυτοπεποίθηση, την ευαισθητοποίηση σε ζητήματα αναπηρίας και τη συλλογική ευθύνη για την προώθηση ενός σχολείου χωρίς αποκλεισμούς.

21^ο Δημοτικό σχολείο Αθηνών «Λέλα Καραγιάννη»

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Παραγωγή γραπτού λόγου στη Β' Δημοτικού

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί: 3

Στοιχεία εκπαιδευτικού I

Έτη υπηρεσίας: 5 Ειδικότητα: Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής

Στοιχεία εκπαιδευτικού II

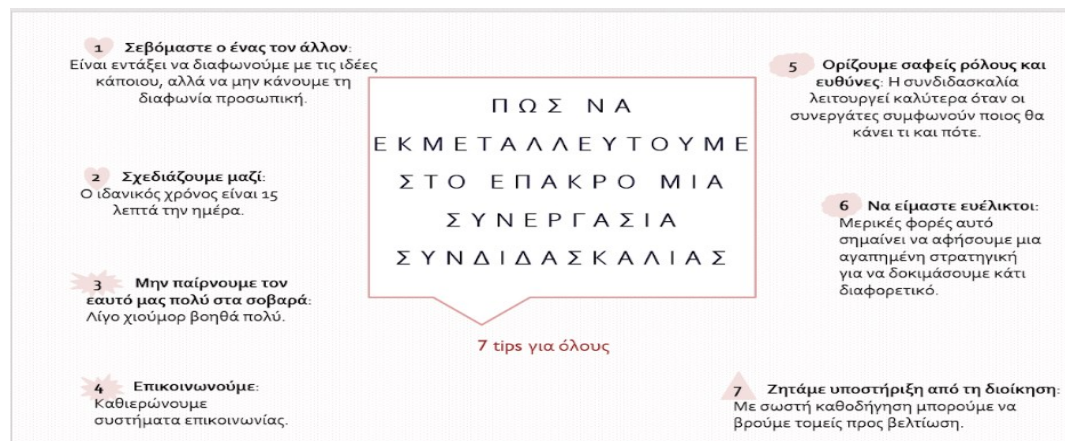
Έτη υπηρεσίας: 10 Ειδικότητα: Εκπαιδευτικός Γενικής Αγωγής

Στοιχεία εκπαιδευτικού III

Έτη υπηρεσίας: 3 Ειδικότητα: Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Δημιουργήθηκε και αυτό το υλικό που διαμοιράστηκε σε όλους τους εκπαιδευτικούς του σχολείου προκειμένου να παρέχει βοήθεια και το αίσθημα ασφάλειας.

Μέρος I: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Η εξοικείωση με σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και η θετική στάση απέναντι στη συνεργασία με συναδέλφους αποτελούν σημαντικά πλεονεκτήματα. Η ικανότητα διαχείρισης τάξεων με ετερογενή πληθυσμό και η συνεχής διάθεση για επαγγελματική ανάπτυξη ενισχύουν την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και διευκολύνουν την υλοποίηση καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Η περιορισμένη χρονική διαθεσιμότητα για κοινό σχεδιασμό και αναστοχασμό, καθώς και η ανάγκη περαιτέρω επιμόρφωσης σε στοχευμένα εργαλεία παρατήρησης και τεκμηρίωσης της διδασκαλίας, αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες. Επιπλέον, η διαχείριση των αυξημένων απαιτήσεων διαφοροποίησης για μαθητές με ποικίλες γλωσσικές και μαθησιακές ανάγκες προκαλεί συχνά επαγγελματική κόπωση και αβεβαιότητα.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Η συμμετοχή σε προγράμματα επαγγελματικής μάθησης, όπως το ΟΚΜ, προσφέρει πρόσβαση σε εργαλεία, τεχνικές και νέες παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Η ύπαρξη συνεργατικής κοινότητας στο σχολείο και η σταθερή συνεργασία με συναδέλφους διευκολύνουν την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Επιπλέον, η δυναμική και δεκτική μαθητική ομάδα δημιουργεί έδαφος για την εφαρμογή καινοτομιών στην τάξη.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Η εκπαιδευτική πράξη επηρεάζεται αρνητικά από την ελλιπή γονική εμπλοκή, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις μαθητών με αυξημένες μαθησιακές ή γλωσσικές ανάγκες, γεγονός που περιορίζει τη συνέπεια και τη συνέχεια της εκπαιδευτικής παρέμβασης στο σπίτι. Παράλληλα, το χαμηλό διαθέσιμο οικονομικό πλαίσιο (budget) περιορίζει τη δυνατότητα προμήθειας υλικών για δημιουργικές και παιγνιώδεις δραστηριότητες, ειδικά όταν εφαρμόζονται σταθμοί εργασίας ή διαφοροποιημένες πρακτικές. Η συνύπαρξη πολύγλωσσων μαθητών και παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες απαιτεί επιπλέον υποστηρικτικούς πόρους, οι οποίοι συχνά απουσιάζουν. Αυτά τα στοιχεία καθιστούν τη διδασκαλία πιο απαιτητική και τη συνεργατική πρακτική δυσκολότερη στην πλήρη εφαρμογή της.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός στα πεδία του SWOT ανέδειξε την ανάγκη αξιοποίησης των υπάρχουσών συνεργασιών και της παιδαγωγικής ευελιξίας, οδηγώντας στην επιλογή θεματικής που ενισχύει τη γλωσσική έκφραση μέσω παιγνιώδους μάθησης. Ο μαθησιακός περίπατος και η ανταλλαγή εμπειριών με συναδέλφους ενίσχυσαν την αυτοπεποίθηση, διεύρυναν τη

ματιά στη διδασκαλία και συνέβαλαν σε μια ουσιαστική και συνειδητή προσέγγιση της συνεργατικής πρακτικής.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Βάσει του προγράμματος, η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής πραγματοποιήθηκε με συστηματικό τρόπο. Συγκεκριμένα, η συνεργασία αφορούσε δύο εκπαιδευτικούς που εργάζονται μαζί για δεύτερη συνεχή σχολική χρονιά, γεγονός που διευκόλυνε τη συνεννόηση και τον κοινό σχεδιασμό. Ως αντικείμενο διαμοιρασμού επιλέχθηκε η τεχνογνωσία στην εφαρμογή παιγνιοκεντρικών μεθόδων στη διδασκαλία της παραγωγής γραπτού λόγου, αξιοποιώντας υλικό και προτάσεις από σχετική βιβλιογραφία (π.χ. Δημιουργική γραφή, διαφοροποιημένη διδασκαλία).

Η επιλογή του συναδέλφου βασίστηκε σε κοινό παιδαγωγικό προσανατολισμό, παρόμοια διδακτική εμπειρία και αμοιβαία εμπιστοσύνη. Ως εργαλείο παρατήρησης αξιοποιήθηκε φόρμα του προγράμματος ΟΚΜ, με πεδία για την καταγραφή στόχων, στρατηγικών και αναστοχασμού.

Η συνδιδασκαλία οργανώθηκε με το μοντέλο της παράλληλης διδασκαλίας: οι μαθητές χωρίστηκαν σε δύο σταθμούς με βάση μικτά κριτήρια (γλωσσικές ικανότητες, μαθησιακές ανάγκες) και οι εκπαιδευτικοί εργάστηκαν ταυτόχρονα με τις ομάδες, εστιάζοντας σε παιγνιώδεις δραστηριότητες που ενίσχυαν τη γλωσσική έκφραση και την αφηγηματική ικανότητα. Παρόλο που υπήρξε αρχικά πρόκληση στη διαχείριση των διαφορετικών αναγκών (μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, πολύγλωσσοι), η εκ των προτέρων προετοιμασία και η καλή επικοινωνία συνέβαλαν στην επιτυχή υλοποίηση.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Δημιουργήθηκαν 2 διαφορετικές κλείδες:

Φόρμα Παρατήρησης Συνδιδασκαλίας

Γενικές Πληροφορίες	
Ημερομηνία:	
Σχολείο:	
Τάξη:	
Παρατηρητής:	Ειδικότητα:
Μάθημα:	
Ειδικότητες Παρατηρούμενων Εκπαιδευτικών:	

ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΒΛΕΠΟΥΜΕ	ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ		
	Δεν παρατηρήθηκε	Έγινε προσπάθεια	Επετεύχθη
Δύο ή περισσότεροι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται μαζί στον ίδιο φυσικό χώρο.			
Το περιβάλλον της τάξης επιδεικνύει ισοτότητα και συνεργασία (τα ονόματα και των δύο στον πίνακα, κοινή χρήση υλικών και χώρου).			
Και οι δύο δάσκαλοι αρχίζουν και τελειώνουν τη διδασκαλία μαζί και παραμένουν στην αίθουσα όλη την ώρα.			
Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, και οι δύο δάσκαλοι βοηθούν τους μαθητές με και χωρίς εκπαιδευτικές ανάγκες.			
Η μαθησιακή διαδικασία εξελίσσεται ομαλά με αποδείξεις συν-σχεδιασμού και επικοινωνίας μεταξύ των συνεργαζομένων .			
Χρησιμοποιούνται διαφοροποιημένες στρατηγικές, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας, για να καλύψουν το εύρος των μαθησιακών αναγκών.			
Και οι δύο δάσκαλοι επιχειρούν κατάλληλες στρατηγικές διαχείρισης συμπεριφοράς όπως απαιτείται και είναι συνεπείς στην προσέγγισή τους στη διαχείριση της συμπεριφοράς.			
Είναι δύσκολο να διακριθούν ο εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής από τον εκπαιδευτικό γενικής αγωγής.			
Είναι δύσκολο να διακριθούν οι μαθητές της ειδικής εκπαίδευσης από τους μαθητές της γενικής εκπαίδευσης.			
ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΜΕ	Δεν παρατηρήθηκε	Έγινε προσπάθεια	Επετεύχθη
Η χρήση της γλώσσας από τους συνδιδάσκοντες ("εμείς", "μας") επιδεικνύει συνεργασία και κοινή ευθύνη.			
Οι συνδιδάσκοντες διατυπώνουν ερωτήσεις και δηλώσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι προφανές ότι όλοι οι μαθητές της τάξης περιλαμβάνονται.			
Οι συζητήσεις των μαθητών μαρτυρούν το αίσθημα κοινότητας (συμπεριλαμβανομένων των συνομηλίκων με και χωρίς εκπαιδευτικές ανάγκες).			
Οι συνδιδάσκοντες κάνουν ερωτήσεις σε διάφορα επίπεδα για να καλύψουν τις ανάγκες όλων των μαθητών (από βασική ανάκληση έως συνδυαστικές ερωτήσεις).			

Φόρμα Παρατήρησης Συνδιδασκαλίας

Γενικές Πληροφορίες	
Ημερομηνία:	
Σχολείο:	
Τάξη:	
Παρατηρητής:	Ειδικότητα:
Μάθημα:	
Ειδικότητες Παρατηρούμενων Εκπαιδευτικών:	

Κλίμακα Αξιολόγησης: Ε = Εμφανές, Μ = Μη Εμφανές

Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα	Ε	Μ	Σχόλια
Υπάρχει τεκμηριωμένη συνεργασία και συν-προγραμματισμός μεταξύ των εκπαιδευτικών.			
Οι στόχοι, οι οδηγίες και οι διαδικασίες είναι σαφείς για τους μαθητές και ευθυγραμμίζονται με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών.			

Ρόλοι Συνεκπαίδευσης	Ε	Μ	Σχόλια
Το περιβάλλον της τάξης προάγει την ισότητα και τη συνεργασία (π.χ., ονόματα και των δύο εκπαιδευτικών στον πίνακα, κοινή χρήση υλικών).			
Αν και οι εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν διαφορετικούς ρόλους, είναι ενεργά εμπλεκόμενοι κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας και των δραστηριοτήτων.			
Οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται την ευθύνη και τη διαχείριση της συνεκπαιδευόμενης τάξης.			

Διδακτική Πρακτική	Ε	Μ	Σχόλια
Η διδασκαλία με δύο εκπαιδευτικούς διαφέρει ουσιαστικά από τη διδασκαλία με έναν μόνο εκπαιδευτικό.			
Υπάρχει χρόνος για την επεξεργασία της νέας γνώσης από τους μαθητές μέσω ποικίλων στρατηγικών (συζήτηση, γραφή, κίνηση).			
Χρησιμοποιούνται ποικίλα διδακτικά υλικά κατάλληλα για την ηλικία/τάξη των μαθητών για την ενθάρρυνση της μάθησης.			

Μοντέλα Συνεκπαίδευσης (Σημειώστε όσα παρατηρήθηκαν)	Ε		Μ	Σχόλια
Παράλληλη Διδασκαλία				
Διδασκαλία σε Σταθμούς				
Συνεργατική Διδασκαλία				
Διαφοροποιημένη Διδασκαλία				
Ένας Διδάσκει, Ένας Παρατηρεί				
Ένας Διδάσκει, Ένας Βοηθά				

Πρόσθετα Σχόλια:

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική βασίστηκε σε σαφή και ρεαλιστική στοχοθεσία: την ενίσχυση της παραγωγής γραπτού λόγου μέσα από παιγνιοκεντρικές δραστηριότητες σε συνθήκες συνδιδασκαλίας. Ο σχεδιασμός έγινε από κοινού, με ανάλυση των μαθησιακών αναγκών της τάξης (μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, πολύγλωσσοι μαθητές) και επιλογή κατάλληλων στρατηγικών, όπως ο διαχωρισμός της τάξης σε δύο σταθμούς εργασίας. Η διεξαγωγή της παρέμβασης έγινε με παράλληλη διδασκαλία, γεγονός που επέτρεψε καλύτερη διαχείριση της ετερογένειας της τάξης και πιο στοχευμένη υποστήριξη.

Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από ισότιμη συμμετοχή, αλληλοϋποστήριξη και διάθεση για ανατροφοδότηση. Κατά την αποτίμηση, χρησιμοποιήθηκαν εργαλεία του ΟΚΜ για την καταγραφή παρατηρήσεων, αναστοχασμού και αξιολόγησης της μαθησιακής πορείας. Τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν για τη βελτίωση μελλοντικών πρακτικών και την ανάδειξη σημείων προς ενίσχυση (π.χ. ανάγκη περαιτέρω διαφοροποίησης).

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συνεργατική πρακτική, όπως προτείνεται στο πλαίσιο του ΟΚΜ, λειτούργησε ως μοχλός κριτικής ανατροφοδότησης και επαγγελματικής μάθησης. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των συναδέλφων διέυρνε την οπτική ως προς τη διδασκαλία και ανέδειξε νέες στρατηγικές παιδαγωγικής προσέγγισης, ειδικά στην εφαρμογή παιγνιοκεντρικών τεχνικών και στη δυναμική της συνδιδασκαλίας. Ο κοινός αναστοχασμός ενίσχυσε την κατανόηση των αναγκών των μαθητών και τη βελτίωση της καθημερινής διδακτικής πρακτικής.

Παράλληλα, η εμπειρία ενίσχυσε την επαγγελματική ταυτότητα, την παιδαγωγική αυτοπεποίθηση και την ικανότητα για συνεργασία στο πλαίσιο μιας Κοινότητας Μάθησης. Η συμμετοχή σε αυτή τη διαδικασία αποτέλεσε ευκαιρία για ουσιαστικό διάλογο, στοχαστική πρακτική και ανάδειξη της αξίας της συνδιδασκαλίας ως εργαλείο παιδαγωγικής εξέλιξης.

22° Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Διδασκαλία κεφαλαίου στο μάθημα των Θρησκευτικών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητα : Δάσκαλοι ΠΕ70 , Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Έτη υπηρεσίας : 27

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Στο πλαίσιο διεξαγωγής του προγράμματος ΟΚΜ, εγώ και ο συνάδελφος όμορου σχολείου, συμφωνήσαμε αρχικά ως προς το πλαίσιο και την εμπιστευτικότητα της συνεργασίας μας, κατόπιν καθορίσαμε τους ρόλους μας, το αντικείμενο παρατήρησης, την κλείδα παρατήρησης, την ημέρα και τη διδακτική ώρα,

Αντικείμενο παρατήρησης ορίσαμε κείμενο στο μάθημα των Θρησκευτικών και ως κλείδα παρατήρησης επιλέξαμε το ερωτηματολόγιο με καθορισμένους άξονες παρατήρησης.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Θεωρώ ότι διαχειρίζομαι τη συμπεριφορά των μαθητών μου προκειμένου να διασφαλίσω ένα ήρεμο, ευχάριστο και δημιουργικό μαθησιακό περιβάλλον.

Διδάσκω κάθε διδακτική ενότητα χρησιμοποιώντας το Πρόγραμμα Σπουδών, λαμβάνοντας υπόψη το μαθησιακό επίπεδο των μαθητών. Αναπροσαρμόζω τη διδασκαλία μου μετά από ανατροφοδότηση, έτσι ώστε, να καλυφθούν οι μαθησιακές ανάγκες των μαθητών.

Παρέχω ευκαιρίες συνεργασίας και επικοινωνίας μέσω ομαδικών δραστηριοτήτων.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Καλύτερη διαχείριση του διδακτικού χρόνου - ποτέ δεν είναι αρκετός - .

Θα ήθελα να έχω περισσότερες ευκαιρίες και χρόνο για δράσεις με δημιουργικά παιχνίδια.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Οι συζητήσεις με τους συναδέλφους για εκπαιδευτικά και διδακτικά θέματα.

Η συνεργασία με τη διευθύντρια και η στήριξή της σε όλα τα θέματα που αφορούν το διδακτικό μας έργο.

Ο ηλεκτρονικός και τεχνολογικός εξοπλισμός του σχολείου.

Οι τρεις παράγοντες που ενδυναμώνουν τα κίνητρα μου για την επίτευξη των εκπαιδευτικών μου στόχων.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Ανασταλτικοί παράγοντες που δυσκολεύουν την επίτευξη των στόχων είναι:

α) Η τεράστια διδακτέα ύλη.

β) Ο ελάχιστος χρόνος που έχουν οι γονείς για καλύτερη επικοινωνία με το σχολείο.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Οι παράγοντες που επηρέασαν την επιλογή του θεματικού πεδίου ήταν: α) οι διαπιστώσεις που προέκυψαν από τη χρήση του ερωτηματολογίου αναστοχασμού και β) η προσωπικότητα, οι γνώσεις και η εμπειρία του συναδέλφου.

Όταν η κριτική μεταξύ συναδέλφων έχει στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου αποτελεί την αφορμή για τη δημιουργία θετικού περιβάλλοντος, επαγγελματικής αλληλεγγύης και συνεργασίας. Παράγοντες ενισχυτικοί για την αυτοεπίγνωσή μας ως επαγγελματίες.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Βασική προϋπόθεση της συμμετοχής μου στο πρόγραμμα ήταν η επιλογή ομότεχνου εκπαιδευτικού.

Με τον συνάδελφο είχαμε συναντηθεί αρκετές φορές στα σεμινάρια που διοργάνωσε η συντονίστρια. Οι κοινές μας απόψεις, οι κοινοί μας προβληματισμοί για την εκπαίδευση, αλλά και η προσωπικότητα, οι γνώσεις και η εμπειρία του συναδέλφου ήταν τα βασικά κριτήρια επιλογής.

Μέσα από τους μαθησιακούς περιπάτους και τις συζητήσεις μας για τη συνεργατική πρακτική αποφασίσαμε για τον τρόπο διεξαγωγής του προγράμματος. Συγκεκριμένα,

ορίσαμε: α) το αντικείμενο παρατήρησης, κείμενο από το μάθημα των Θρησκευτικών, β) τους ρόλους, παρατηρητή και παρατηρούμενου, γ) τη διδακτική ώρα συνάντησης, δ) τα διδακτικά εργαλεία και ε) την κλείδα παρατήρησης. Καταλήξαμε στη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου.

Κατά τη διαδικασία, ο συνάδελφος αξιοποίησε τον διδακτικό χρόνο ως εξής: α) έκανε χρήση του διαδραστικού πίνακα για την αφόρμηση, β) χρησιμοποίησε την ομαδοσυνεργατική για τη μελέτη και επεξεργασία του κειμένου, γ) την συμμετοχή των μαθητών για την κατανόησή του και τέλος ολοκλήρωσε τη διδασκαλία με τη δραματοποίηση του κειμένου.

Οι μαθητές σ' όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας συμμετείχαν με ενθουσιασμό και ενδιαφέρον.

Η συνεργασία πραγματοποιήθηκε σε ένα πολύ θετικό κλίμα, δημιούργησε πηγές έμπνευσης και δεσμούς στήριξης.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Το εργαλείο παρατήρησης αποφασίσαμε να είναι το ερωτηματολόγιο με τους εξής άξονες:

- Διάταξη θρανίων
- Ανταπόκριση μαθητών.
- Χρήση διδακτικών εργαλείων και μέσων.

Αξιοποίηση διδακτικού χρόνου.

Το ερωτηματολόγιο, όπως τελικά διαμορφώθηκε, είναι το εξής:

Ερωτηματολόγιο Παρατήρησης Διδασκαλίας

♦ 1. Διάταξη Θρανίων

1.1 Πώς ήταν οργανωμένος ο χώρος της τάξης;

() Παραδοσιακή διάταξη (σειρές)

() Ομαδοσυνεργατική διάταξη

() Κυκλική/σχήμα Π

() Άλλη: _____

1.2 Η διάταξη των θρανίων υποστηρίζει:

Παρατήρηση **Καθόλου** **Λίγο** **Αρκετά** **Πολύ**

Ομαδική εργασία ☐ ☐ ☐ ☐

Οπτική επαφή με τον εκπαιδευτικό ☐ ☐ ☐ ☐

Ενεργή συμμετοχή των μαθητών ☐ ☐ ☐ ☐

1.3 Παρατηρήσεις/Σχόλια:

♦ 2. Ανταπόκριση Μαθητών

2.1 Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας;

() Καθόλου

() Λίγο

() Αρκετά

() Πολύ

2.2 Η πλειοψηφία των μαθητών έδειχνε ενδιαφέρον για το μάθημα;

Παρατήρηση **Καθόλου Λίγο Αρκετά Πολύ**

Προσοχή ☐ ☐ ☐ ☐

Συμμετοχή ☐ ☐ ☐ ☐

Ερωτήσεις/Απαντήσεις ☐ ☐ ☐ ☐

2.3 Παρατηρήσεις/Σχόλια:

◆ **3. Χρήση Διδακτικών Εργαλείων και Μέσων**

3.1 Ποια μέσα χρησιμοποιήθηκαν; (Μπορείς να σημειώσεις περισσότερα από ένα)

☐ Πίνακας

☐ Προβολέας/Διαφάνειες

☐ Διαδραστικός πίνακας

☐ Υπολογιστής

☐ Φύλλα εργασίας

☐ Βιβλία

☐ Άλλα: _____

3.2 Η χρήση των μέσων συνέβαλε:

Παρατήρηση **Καθόλου Λίγο Αρκετά Πολύ**

Στην κατανόηση της ύλης ☐ ☐ ☐ ☐

Στη διατήρηση του ενδιαφέροντος ☐ ☐ ☐ ☐

Στην ενεργοποίηση των μαθητών ☐ ☐ ☐ ☐

3.3 Παρατηρήσεις/Σχόλια:

◆ **4. Αξιοποίηση Διδακτικού Χρόνου**

4.1 Η έναρξη του μαθήματος ήταν έγκαιρη και οργανωμένη;

() Ναι

() Όχι

() Εν μέρει

4.2 Η ροή της διδασκαλίας ήταν:

Παρατήρηση **Καθόλου Λίγο Αρκετά Πολύ**

Οργανωμένη ☐ ☐ ☐ ☐

Στοχευμένη ☐ ☐ ☐ ☐

Χωρίς περιττές παρεκκλίσεις ☐ ☐ ☐ ☐

4.3 Έγινε επανάληψη ή σύνοψη στο τέλος;

() Ναι

() Όχι

() Εν μέρει

4.4 Παρατηρήσεις/Σχόλια:

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Θετικό κλίμα υπήρξε σ' όλα τα στάδια, από τον κοινό σχεδιασμό, τη διεξαγωγή της παρατήρησης και της αξιολόγησης. Η αποτίμηση ήταν θετική. Αναπτύχθηκαν δεσμοί στήριξης, κατανόησης και αλληλεγγύης. Η εξωστρέφεια ενίσχυσε την αισιοδοξία και τον επαγγελματικό αυτοσεβασμό.

Σε προσωπικό επαγγελματικό επίπεδο θεωρώ ότι η διαδικασία αυτή με ενίσχυσε στο να σχεδιάζω το μάθημα των Θρησκευτικών με περισσότερη ευχέρεια, αξιοποιώντας γνωστικά στοιχεία και τεχνικές (π.χ. το θεατρικό παιχνίδι και η δραματοποίηση που χρησιμοποίησε ο συνάδελφος) ώστε να προσελκύω το ενδιαφέρον των μαθητών. Επίσης, η χρήση οπτικοακουστικού υλικού και οι ψηφιακοί πόροι που αξιοποίησε ο συνάδελφος ήταν μια πολύτιμη συνεισφορά για την διδακτική των Θρησκευτικών. Διαπίστωσα ότι όλα αυτά κράτησαν αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών, οι οποίοι συμμετείχαν με προθυμία. Αξίζει να αναφέρω ότι το αποτέλεσμα ήταν ικανοποιητικό γιατί ο εκπαιδευτικός είχε οργανώσει τον χρόνο, εστίασε στο κεντρικό θέμα της ενότητας κι απέφυγε τις λεπτομέρειες.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Το πρόγραμμα οδηγεί στο άνοιγμα των σχολείων, στην ενίσχυση της επαγγελματικής συνεργασίας, ανοίγει νέους ορίζοντες και δημιουργεί προσδοκίες και προοπτικές.

28° Δημοτικό Σχολείο Αχαρνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Μαθηματικά - Αναγωγή στην κλασματική μονάδα

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός(2), Ειδικότητες: ΠΕ 70, Σχέση εργασίας: Αναπληρωτές, Έτη υπηρεσίας: 3

Εισαγωγή

Η συνεργασία ξεκίνησε με τις ανοιχτές τάξεις και τους μαθησιακούς περιπάτους. Οι εκπαιδευτικοί παρακολούθησαν διδασκαλίες των συναδέλφων τους και κατέληξαν στην δημιουργία ζευγαριών. Μετά την επιλογή συναδέλφου, άρχισε η συνεργατική πρακτική με τους ρόλους του παρατηρητή και του παρατηρούμενου. Συζητήθηκαν απόψεις, ανταλλάξαμε ιδέες καθώς και εκπαιδευτικό υλικό. Μετά την αξιολόγηση του ομότεχνου έγινε η ανατροφοδότηση, όπου παρουσιάστηκαν και τα τελικά συμπεράσματα του προγράμματος.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Το σχολείο διαθέτει εκπαιδευτικούς με ποικίλη εμπειρία και διάθεση για συνεργασία. Η κουλτούρα διαμοιρασμού και η διάθεση για υποστήριξη μεταξύ συναδέλφων συνιστούν σημαντική δύναμη. Υπάρχει θετικό κλίμα μεταξύ των μελών του συλλόγου διδασκόντων και διάθεση συμμετοχής σε πρωτοβουλίες βελτίωσης. Όσον αφορά σε προσωπικό επίπεδο θεωρώ ότι η δεύτερη χρονιά που βρίσκομαι στο σχολείο, ένα σχολείο με μαθητές ρομά, παλιννοστούντες και πρόσφυγες, σε συνδυασμό με το γεγονός πως έχω εξειδίκευση στην διαπολιτισμική αγωγή λόγω σεμιναρίου, βοηθά στην προετοιμασία του μαθήματος κάνοντας πιο ομαλή και λειτουργική τη διδασκαλία. Σημαντική είναι επίσης η σχέση που έχω αναπτύξει με τους μαθητές, δίνοντάς τους μεγαλύτερο κίνητρο για μάθηση.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Η έλλειψη χρόνου λόγω πολλαπλών υποχρεώσεων περιορίζει την ενεργό συμμετοχή όλων. Κάποιοι εκπαιδευτικοί ίσως δεν έχουν ακόμη εξοικείωση με την πρακτική της παρατήρησης και της κριτικής ανατροφοδότησης, κάτι που μπορεί να μειώσει την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας. Επιπλέον, παρατηρούνται ζητήματα όπως η ελλιπής φοίτηση των μαθητών και οι κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι οικογένειές τους, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά το εκπαιδευτικό έργο και την επίτευξη των στόχων.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα προσφέρει την ευκαιρία βελτίωσης της διδασκαλίας και ανάδειξης νέων πρακτικών. Η διάχυση καλών πρακτικών μπορεί να ενισχύσει το θετικό

κλίμα και να δημιουργήσει δίκτυο υποστήριξης μεταξύ των εκπαιδευτικών. Επιπλέον, η τάξη μπορεί να λειτουργήσει ως εργαλείο για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της πολιτισμικής ανταλλαγής, κάτι που ενισχύει την αλληλοκατανόηση, την αποδοχή, τον σεβασμό και την ενσυναίσθηση.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Πιθανές δυσκολίες περιλαμβάνουν τον φόρτο εργασίας και την έλλειψη χρόνου, καθώς και την επιφυλακτικότητα κάποιων μελών ως προς τη συμμετοχή σε παρατηρήσεις. Επιπλέον, η διαχείριση της επικοινωνίας και της ανατροφοδότησης μπορεί να αποτελέσει πρόκληση για τη διατήρηση θετικού κλίματος. Επίσης υπήρξε και μια δυσχέρεια λόγω της sporadικής φοίτησης των μαθητών, εξαιτίας των συχνών απουσιών ή των μετεγγραφών σε άλλα σχολεία.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο αυτοστοχασμός που προέκυψε από την παρατήρηση και την επικοινωνία με τους συναδέλφους βοήθησε στην ανάδειξη θεματικών που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες του σχολείου. Η συνεργασία ενίσχυσε τη συλλογική ευθύνη και συνέβαλε στην οργάνωση πρακτικών που βελτιώνουν τη μαθησιακή διαδικασία.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η επιλογή του μαθήματος «Αναγωγή στην κλασματική μονάδα» έγινε με στόχο να υποστηρίξει τους μαθητές στη βαθύτερη κατανόηση των σχέσεων μεταξύ κλασμάτων και στη χρήση της μονάδας ως εργαλείο επίλυσης μαθηματικών προβλημάτων. Το μάθημα συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη μαθηματικής σκέψης και την ενίσχυση της ικανότητας μετατροπής και σύγκρισης κλασμάτων.

Στο πλαίσιο της συνεργατικής παρατήρησης, επιδιώχθηκε η αμοιβαία μάθηση, η ανταλλαγή καλών πρακτικών και η ανάπτυξη της διδασκαλίας μέσω της ανατροφοδότησης.

Η συνάδελφος που επιλέχτηκε είναι εκπαιδευτικός με εμπειρία και ικανότητα εφαρμογής βιωματικών δραστηριοτήτων και διαφοροποιημένων μεθόδων. Έχει εμπειρία στη διαχείριση τάξης με μαθητικές ιδιαιτερότητες και στο σχεδιασμό διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων και υψηλό ενδιαφέρον για την ανταλλαγή καλών πρακτικών. Η επιλογή έγινε με βάση την παιδαγωγική της επάρκεια και τη διάθεσή της για συνεργασία και αναστοχασμό.

Η πρακτική ξεκίνησε με συνάντηση προετοιμασίας, όπου ορίστηκαν οι ρόλοι και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Ο παρατηρητής είχε ρόλο διακριτικό και υποστηρικτικό. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, εστίασε στα σημεία της κλείδας, παρατηρώντας τη χρήση χειραπτικού υλικού (π.χ. κύκλοι-τμήματα, πίτσες, ράβδοι) για την εξήγηση της αναγωγής στην κλασματική μονάδα, καθώς και τις στρατηγικές καθοδήγησης που υποστηρίζουν τους μαθητές στη βαθύτερη κατανόηση της έννοιας. Μετά το μάθημα, πραγματοποιήθηκε διεξοδική συζήτηση, με στόχο την από κοινού επεξεργασία των παρατηρήσεων και την ανάδειξη ευκαιριών βελτίωσης.

Τρόπος συνεργασίας

Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από κλίμα σεβασμού, εμπιστοσύνης και αναστοχαστικής διάθεσης. Πριν από την παρατήρηση, ο παρατηρούμενος μοιράστηκε το σχέδιο μαθήματος και τις ανησυχίες του. Ο παρατηρητής έδωσε έμφαση στη θετική, υποστηρικτική διάσταση

της παρατήρησης. Στη συνέχεια, ακολούθησε κοινή ανάλυση και διάλογος για τις πρακτικές που αναδείχθηκαν.

Δυσκολίες που παρατηρήθηκαν

Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια προγράμματος ήταν η πίεση του χρόνου και η ανάγκη συντονισμού με τα υπόλοιπα προγράμματα του σχολείου, η επιφυλακτικότητα απέναντι στην κλείδα παρατήρησης, η οποία έμοιαζε περισσότερο με αξιολόγηση παρά σαν εργαλείο ανάπτυξης καθώς και οι κοινωνικο - οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, οι οικογένειες των μαθητών οι οποίες επιδρούν στη συγκέντρωση και στη διάθεσή τους για μάθηση. Η ενίσχυση της επικοινωνίας και ειλικρινή της ανατροφοδότησης συνέβαλαν σημαντικά στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Η ειλικρινής επικοινωνία, η ενίσχυση της εμπιστοσύνης και η διάθεση μάθησης συνέβαλαν στην αντιμετώπιση αυτών των δυσκολιών, καθιστώντας τη συνεργατική πρακτική ένα παράδειγμα συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης.

Εργαλείο παρατήρησης

Για την παρατήρηση χρησιμοποιήθηκε κλείδα παρατήρησης (εσχάρα), ένα εργαλείο που επιτρέπει την αντικειμενική καταγραφή παιδαγωγικών στοιχείων και τη συστηματική ανάλυση της διδασκαλίας. Η επιλογή της βασίστηκε:

- Στη δυνατότητά της να οργανώσει την παρατήρηση γύρω από συγκεκριμένους δείκτες (σαφήνεια στόχων, συμμετοχή μαθητών, μεθοδολογία, κλίμα συνεργασίας).
 - Στην ευελιξία της να προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες του παρατηρούμενου μαθήματος και των ειδικών χαρακτηριστικών της τάξης.
 - Στη δυνατότητά της να μετατραπεί από εργαλείο «αξιολόγησης» σε εργαλείο αναπτυξιακής ανατροφοδότησης.
- Η κλείδα παρατήρησης διαμορφώθηκε με βάση τις οδηγίες του προγράμματος, περιλαμβάνοντας ενότητες όπως:
- Εισαγωγή της έννοιας και χρήση παραστατικών υλικών.
 - Διαφοροποίηση διδασκαλίας.
 - Τρόποι ενίσχυσης μαθηματικής σκέψης (ερωτήσεις, ενεργητική συμμετοχή).
 - Σχέσεις και αλληλεπίδραση στην τάξη.
 - Ανατροφοδότηση και αξιοποίηση λαθών ως ευκαιρίες μάθησης.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Στοχοθεσία

Η στοχοθεσία καθορίστηκε με σαφήνεια, εστιάζοντας στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών και την ανάπτυξη κοινών πρακτικών στη διδασκαλία της κλασματικής μονάδας. Οι στόχοι ήταν ρεαλιστικοί και μετρήσιμοι, διευκολύνοντας την παρακολούθηση της προόδου.

Σχεδιασμός

Ο σχεδιασμός της δράσης περιλάμβανε την επιλογή του θεματικού αντικειμένου, τη δημιουργία εργαλείων αξιολόγησης και την κατανομή ρόλων μεταξύ των συναδέλφων. Η

λεπτομερής προετοιμασία συνέβαλε στην ομαλή διεξαγωγή και την αποτελεσματική συνεργασία.

Διεξαγωγή

Η διεξαγωγή ακολούθησε το προκαθορισμένο πλάνο, με τα μέλη της ομάδας να συμμετέχουν ενεργά και να ανταλλάσσουν ιδέες. Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν αντιμετωπίστηκαν με ευελιξία και συνεργασία.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση περιλάμβανε τη συλλογή ανατροφοδότησης μέσω κλείδων παρατήρησης και τη συζήτηση αποτελεσμάτων σε κοινές συναντήσεις. Η κριτική προσέγγιση βοήθησε στην αναγνώριση σημείων προς βελτίωση και ενίσχυσε τη συνοχή της ομάδας.

Συνεργασία με συναδέλφους

Η συνεργασία ήταν άριστη, με αμοιβαία στήριξη και ανταλλαγή τεχνογνωσίας. Η ανοιχτή επικοινωνία ενίσχυσε το κλίμα εμπιστοσύνης και τη διάθεση για κοινή μάθηση.

Αξιοποίηση αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα της δράσης αξιοποιήθηκαν για τη βελτίωση των διδακτικών πρακτικών και τον εμπλουτισμό του εκπαιδευτικού υλικού. Η τεχνογνωσία που μοιράστηκε αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για μελλοντικές δράσεις.

B. Αναφέρεται επίσης η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις).

Η συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως αποτελεσματικός μηχανισμός κριτικής ανατροφοδότησης, επιτρέποντας στους εκπαιδευτικούς να αναστοχαστούν τη διδασκαλία τους και να βελτιώσουν τις μεθόδους τους μέσα από την αλληλεπίδραση με τους ομότεχνους. Αυτή η διαδικασία ενίσχυσε την επαγγελματική μάθηση, καλλιεργώντας κλίμα εμπιστοσύνης και αμοιβαίας στήριξης.

Επιπλέον, η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού συνέβαλε στη διαμόρφωση ενός δικτύου συνεργασίας που προωθεί τη συνεχή ανάπτυξη και καινοτομία στις εκπαιδευτικές πρακτικές. Η κριτική ανατροφοδότηση μέσα από τη συνεργασία όχι μόνο βελτίωσε τα διδακτικά αποτελέσματα αλλά και ενδυνάμωσε το αίσθημα του επαγγελματικού ανήκειν.

28° Δημοτικό Σχολείο Αχαρνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό και Διοικητικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Εργαστήριο Δεξιοτήτων

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ70, ΠΕ70 Σχέση εργασίας: Μόνιμος και Αναπληρωτής

Έτη υπηρεσίας : 22 (μόνιμος) και 2 (αναπληρωτής)

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο του προγράμματος : «Το σχολείο ως οργανισμός και κοινότητα μάθησης», οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί λαμβάνοντας υπόψη τα δυνατά και αδύνατα σημεία, τις ευκαιρίες και απειλές σε προσωπικό επίπεδο, αλλά και αυτά του περιβάλλοντος, έκαναν μαθησιακούς περιπάτους στις ανοιχτές τάξεις, συνεργάστηκαν μέσω της ετεροπαρατήρησης, της αξιολόγησης και του αναστοχασμού μεταξύ τους, με σκοπό τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Η πολυετής εκπαιδευτική εμπειρία σε σχολικές μονάδες με μαθητικό δυναμικό που προέρχεται από πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα βοήθησε αρκετά κατά τη διαδικασία της παρακολούθησης, αξιολόγησης και καθοδήγησης των νεότερων συναδέλφων και ήταν σημαντικός συντελεστής για την παραγωγή εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένο στις ανάγκες του μαθητικού δυναμικού. Επίσης, η άσκηση δημοκρατικής διοίκησης στη σχολική μονάδα υποβοήθησε την ελεύθερη έκφραση, τον αναστοχασμό και τον καλύτερο συντονισμό στις ενέργειες των υπολοίπων συναδέλφων με την προαγωγή της επικοινωνίας και την καλλιέργεια συνεργατικής κουλτούρας.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Υπήρξε μια δυσκολία ως προς την ευκαιρία να συμμετάσχω συχνά σε μαθησιακούς περιπάτους, ή να είμαι παρατηρούμενη καθώς το διδακτικό ωράριο στη σχολική μονάδα είναι μειωμένο λόγω της θέσης ευθύνης που κατέχω. Επίσης θεωρώ πως ίσως ήταν δύσκολο για τους νέους συναδέλφους να αποτυπώσουν αντικειμενικά την αξιολογική τους

κρίση για τις διδασκαλίες που παρακολούθησαν, είτε γιατί βρίσκονταν για πρώτη φορά σε ένα τόσο ιδιαίτερο σχολικό περιβάλλον και δεν είχαν κάποια παρόμοια εμπειρία να καταθέσουν, είτε γιατί δεν διαθέτουν κουλτούρα αξιολόγησης. Αναφορικά με τις αδυναμίες που αφορούν το σχολικό περιβάλλον, επισημαίνουμε τις συχνές απουσίες των μαθητών ρομά που δυσχεραίνουν το εκπαιδευτικό έργο και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Θεωρώ πως ήταν μια καλή ευκαιρία για την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων ο μικρός αριθμός των μαθητών ανά τάξη, η αμεσότητα της επικοινωνίας με τους μαθητές και η καλή συνεργασία με τους συναδέλφους. Το αρμονικό σχολικό κλίμα που επικρατεί, οι πολύ καλές διαπροσωπικές σχέσεις και η ευελιξία ως προς την αναμόρφωση του προγράμματος αλλά και την προσαρμογή της διδακτέας ύλης, υποβοηθούν σημαντικά το εκπαιδευτικό έργο. Παράλληλα η ύπαρξη τεχνολογικού εξοπλισμού ήταν ένα σημαντικό εργαλείο για την υλοποίηση των στόχων της εκπαιδευτικής διαδικασίας και χρησιμοποιήθηκε ευρέως. Σημαντική ήταν επίσης και η συμβολή των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης που λειτουργούσαν συνεργατικά κατά την εκπαιδευτική διαδικασία.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Υπάρχει δυσκολία σε ορισμένους μαθητές ως προς την κατανόηση της ελληνικής γλώσσας καθώς η ελληνική δεν είναι η μητρική τους γλώσσα. Το οικογενειακό περιβάλλον κάποιες φορές δεν είναι καθόλου υποστηρικτικό για τα παιδιά είτε γιατί οι οικογένειες είναι μονογονεϊκές, είτε γιατί λόγω οικονομικών δυσκολιών δεν μπορούν να εξασφαλίσουν όλα όσα απαιτούνται για το σχολείο. Επίσης, οι μαθητές ρομά απουσιάζουν συχνά ή μετακινούνται με κάρτες φοίτησης και κατά συνέπεια δεν μπορούν να ανταποκριθούν επαρκώς στις εκπαιδευτικές ανάγκες. Γενικότερα η ανασφάλεια που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του καταυλισμού ως προς τη συνέχιση παραμονής τους σε αυτό ή όχι και τα σημαντικά κοινωνικοοικονομικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες λειτουργούν αρνητικά για την περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των μελών της σχολικής κοινότητας.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικείμενου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική μεταξύ των μελών της ομάδας είχε θετικά αποτελέσματα καθώς η αλληλεπίδραση μεταξύ των εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής αγωγής είχε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των εκπαιδευτικών πρακτικών και το σχεδιασμό παρεμβάσεων για τη συμπερίληψη των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Η υλοποίηση του προγράμματος επέφερε σημαντικές αλλαγές στο σχολικό κλίμα αλλά και στις σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών. Από τη συνεργασία των εκπαιδευτικών τροποποιήθηκε το εκπαιδευτικό υλικό σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες και τις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, ενισχύθηκαν οι διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών και εδραιώθηκε κουλτούρα συνεργασίας μεταξύ τους. Παράλληλα, ενισχύθηκε η αυτοπεποίθηση και ο αυτοστοχασμός των εκπαιδευτικών, στοιχεία που

αποτυπώθηκαν κατά τη διαδικασία αυτοαξιολόγησης και αξιολόγησής τους από τους ομότεχνους.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή των εκπαιδευτικών για την ανάπτυξη συνεργατικής πρακτικής έγινε με στόχο την αλληλεπίδραση με την εκπαιδευτικό ξένης γλώσσας και με τον εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης, ώστε η εκπαιδευτικός να τροποποιήσει τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας λαμβάνοντας υπόψη τις παρεμβάσεις που προτείνονται για τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ο εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης να εκπαιδευτεί σε τρόπους διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στους μαθητές, στοιχείο εξαιρετικά χρήσιμο σε μαθητές που δεν γνωρίζουν την ελληνική όπως είναι πολλοί μαθητές του σχολείου μας. Παράλληλα και οι δύο εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν πως μπορούν να αντιμετωπίσουν ζητήματα που αφορούν την ελλιπή φοίτηση ή την εγκατάλειψη του σχολείου, αλλά και άλλα διοικητικά θέματα, όπως η επικοινωνία με τα διαγνωστικά ιατροπαιδαγωγικά κέντρα και άλλους φορείς, το πλαίσιο συνεργασίας με την οικογένεια, θέματα που αφορούν τον προγραμματισμό λειτουργίας της σχολικής μονάδας κ.ά. Για τον σκοπό αυτό έγινε αφενός διαμοιρασμός εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού από την εκπαιδευτικό του κλάδου ΠΕ70 και τον εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης, καθώς και γνωστοποίηση εγγράφων στους συναδέλφους τα οποία σχετίζονται με τα διοικητικά θέματα. Παράλληλα με την αξιοποίηση της νομοθεσίας, χρησιμοποιήθηκε υλικό από την υπάρχουσα βιβλιογραφία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και από την ειδική αγωγή.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Για την παρατήρηση δημιουργήθηκε κλείδα παρατήρησης αναφορικά με τις διδακτικές πρακτικές αλλά και με τη διαχείριση της τάξης με βάση τα κάτωθι κριτήρια-άξονες:

- Εκπαιδευτικές πρακτικές
- Χρήση καινοτόμων διδακτικών πρακτικών
- Καινοτόμα εργαλεία μάθησης
- Διαχείριση παιδαγωγικού κλίματος στην τάξη
- Συνεργατική διδασκαλία
- Συμπερίληψη και αποδοχή διαφορετικότητας
- Κριτική επανεξέταση διδακτικών πρακτικών

Οι παραπάνω άξονες αποτέλεσαν πεδίο ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των μελών της ομάδας με σκοπό τον αναστοχασμό για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Κριτική αποτίμηση αποτελεσμάτων

Η επιλογή των εκπαιδευτικών για την ανάπτυξη συνεργατικής πρακτικής έγινε με στόχο την αλληλεπίδραση με την εκπαιδευτικό ξένης γλώσσας και με τον εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης, ώστε η εκπαιδευτικός να τροποποιήσει τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας λαμβάνοντας υπόψη τις παρεμβάσεις που προτείνονται για τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και ο εκπαιδευτικός παράλληλης στήριξης να εκπαιδευτεί σε τρόπους διδασκαλίας της ξένης γλώσσας στους μαθητές, στοιχείο εξαιρετικά χρήσιμο σε μαθητές που δεν γνωρίζουν την ελληνική όπως είναι πολλοί μαθητές του σχολείου μας. Παράλληλα και οι δύο εκπαιδευτικοί είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν πως μπορούν να αντιμετωπίσουν ζητήματα που αφορούν την ελλιπή φοίτηση ή την εγκατάλειψη του σχολείου αλλά και άλλα διοικητικά θέματα, όπως η επικοινωνία με τα διαγνωστικά ιατροπαιδαγωγικά κέντρα και άλλους φορείς, το πλαίσιο συνεργασίας με την οικογένεια, θέματα που αφορούν τον προγραμματισμό λειτουργίας της σχολικής μονάδας κ.ά.

Για το σκοπό αυτό έγινε αφενός διαμοιρασμός εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού από την εκπαιδευτικό του κλάδου ΠΕ70 και τον εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης καθώς και γνωστοποίηση εγγράφων στους συναδέλφους τα οποία σχετίζονται με τα διοικητικά θέματα. Παράλληλα με την αξιοποίηση της νομοθεσίας, χρησιμοποιήθηκε υλικό από την υπάρχουσα βιβλιογραφία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και από την ειδική αγωγή.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Συμβολή της συνεργατικής πρακτικής

Από την εφαρμογή των συνεργατικών πρακτικών οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν σε βιωματικά εργαστήρια και να εμπλακούν σε δράσεις διαθεματικής προσέγγισης της γνώσης και να λειτουργήσουν συνεργατικά έξω από τα στενά πλαίσια του ωρολογίου προγράμματος, υλοποιώντας bazaar, συνθέτοντας σχολική εφημερίδα ή και να δενδροφυτεύσουν το σχολείο τους. Παράλληλα, οι τεχνικές που ακολούθησε η εκπαιδευτικός ξένης γλώσσας φάνηκαν χρήσιμες για τη διδασκαλία των αλλοδαπών μαθητών που δεν γνωρίζουν ελληνικά. Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με διοικητικά θέματα και να εκπαιδευτούν ως προς τη διαχείριση παιδαγωγικών ζητημάτων και θεμάτων που σχετίζονται με τη διοίκηση του Σχολείου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, αλλά και την εμπειρία που κατέθεσαν και οι υπόλοιποι συνάδελφοι από την επαφή τους με τους μαθητές προέκυψε αβίαστα η ανάγκη αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας, ανταλλαγής απόψεων και στη συνέχεια, κατόπιν των μαθησιακών περιπτώσεων, η αξιολόγηση των πρακτικών με σκοπό την αποτύπωση αυτών που είναι πιο ενδεδειγμένες για τη σχολική μονάδα με βάση τις ιδιαιτερότητες του μαθητικού δυναμικού. Από την αλληλεπίδραση μεταξύ των άλλων δύο συναδέλφων με τους οποίους βρισκόμαστε στην ίδια ομάδα αποφασίσαμε να επιλέξουμε το μάθημα του εργαστηρίου δεξιοτήτων το οποίο μας έδινε μεγαλύτερη ευελιξία τόσο ως προς τις θεματικές ενότητες, όσο και ως προς την παρακολούθηση μεταξύ μας σε ένα πιο ευέλικτο προγραμματισμό.

5^ο Δημοτικό Σχολείο Χαλανδρίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Μαθηματικά

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: ΠΕ70 ΔΑΣΚΑΛΩΝ, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική περιλάμβανε κοινό προγραμματισμό μαθημάτων, παρακολούθηση, ανατροφοδότηση μεταξύ συναδέλφων και ανταλλαγή εμπειριών και υλικού. Υλοποιήθηκε μέσα σε ένα πλαίσιο ουσιαστικής συνεργασίας και γόνιμου διαλόγου.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1.ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Τα στοιχεία που μπορούν να θεωρηθούν ως πλεονεκτήματα στο εκπαιδευτικό μου έργο είναι η επιστημονική κατάρτιση, η υπομονή, η μεγάλη μου αγάπη, η επιθυμία για προσφορά στα παιδιά και η ικανότητα κατανόησης των συναισθηματικών και μαθησιακών αναγκών τους. Δημιουργώ ένα θετικό και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον με ενσυναίσθηση και συνεργατικό πνεύμα, καλλιεργώ σχέσεις εμπιστοσύνης με τους μαθητές και ενισχύω την αυτοεκτίμησή τους. Επιδιώκω και θεωρώ πολύ σημαντικό στοιχείο την καλή συνεργασία με τους συναδέλφους και διατηρώ μια ισορροπημένη και άριστη σχέση με τους γονείς. Αξιοποιώ την τεχνολογία στο διδακτικό μου έργο και είμαι πάντα δεκτική στην ανατροφοδότηση.

2.ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος ΟΚΜ υπήρξαν στοιχεία που περιορίσαν σε κάποιο βαθμό τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων. Η έλλειψη επαρκούς χρόνου για ουσιαστική παρατήρηση της διδακτικής πρακτικής και της τεκμηριωμένης αναλυτικής ανατροφοδότησης αποτέλεσε σημαντική δυσκολία. Η καθημερινή πίεση του ωρολογίου προγράμματος σε συνδυασμό με τις ποικίλες υποχρεώσεις που προέκυπταν από τη

λειτουργία του σχολείου και απαιτούσαν συνεχή ανταπόκριση εκ μέρους μας δεν άφησαν πολλά περιθώρια για ουσιαστικό διάλογο και εμβάθυνση στην εκπαιδευτική διαδικασία.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Η ανταλλαγή καλών πρακτικών, η αλληλοπαρατήρηση και η ανατροφοδότηση μέσω του προγράμματος ΟΚΜ προσέφερε ουσιαστικές ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης. Προήγαγε τον στοχασμό πάνω στη διδακτική πρακτική και καλλιέργησε κλίμα εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των συναδέλφων. Οι εκπαιδευτικοί εμπλούτισαν ουσιαστικά τη διδακτική τους εμπειρία και ενσωμάτωσαν νέες ιδέες στο δικό τους διδακτικό πλαίσιο. Τέλος, η διαδικασία της ανατροφοδότησης συνέβαλε στη βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και της μαθησιακής εμπειρίας των μαθητών.

3.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Η διαδικασία της αλληλοπαρατήρησης και της συνεργασίας που είχαμε με την συνάδελφο της Α' τάξης ήταν ιδιαίτερα ωφέλιμη. Ωστόσο, υπήρχε περιορισμένος χρόνος για ανατροφοδότηση. Η έλλειψη επαρκούς χρόνου μείωσε την ποιότητα της αναστοχαστικής διαδικασίας. Η συζήτηση περιορίστηκε σε γενικά και εύστοχα σχόλια, παρόλο που θα μπορούσε να υπάρξει περαιτέρω εμβάθυνση στα κρίσιμα σημεία.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο ουσιαστικός αυτοστοχασμός σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο και τη συνεργασία με τη συνάδελφο συνέβαλε στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου. Μέσα από την ανταλλαγή εμπειριών αναδείχτηκαν κοινές ανάγκες και ενδιαφέροντα. Η αλληλοπαρατήρηση, η κριτική προσέγγιση και η ανατροφοδότηση μέσα από ένα κλίμα εμπιστοσύνης και αμοιβαίας αναγνώρισης μας βοήθησαν να ανταλλάξουμε εμπειρίες και διδακτικές προσεγγίσεις και να ενδυναμώσουμε τον εκπαιδευτικό μας ρόλο. Επίσης, να αναγνωρίσουμε τα δυνατά μας σημεία, να εντοπίσουμε τα πεδία βελτίωσης και να αναπτύξουμε νέες δεξιότητες ενισχύοντας τη διδασκαλία μας με περισσότερο βάθος και ευαισθησία.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική βασίστηκε στην αλληλοπαρατήρηση και ανταλλαγή εμπειριών και στόχος ήταν η ενίσχυση της επαγγελματικής μας ανάπτυξης. Η επιλογή της συναδέλφου έγινε με βάση τα κοινά παιδαγωγικά μας ενδιαφέροντα και τη διάθεση συνεργασίας. Επίσης, είχε απόλυτα θετική στάση απέναντι στην ανατροφοδότηση και στην ανταλλαγή εμπειριών. Κριτήριο επιλογής αποτέλεσε και η ευελιξία των προγραμμάτων μας ώστε να διασφαλιστεί ο απαραίτητος χρόνος για επισκέψεις, παρατηρήσεις και συζητήσεις. Είχαμε μια πολύ καλή και ουσιαστική συνεργασία. Μοιραστήκαμε διδακτικές πρακτικές, εμπειρία, τεχνογνωσία και υλικά. Συγκεκριμένα, ανταλλάξαμε προσωπικά βιώματα από την τάξη μας, παρουσιάσαμε μεθόδους, καθορίσαμε στόχους και επιλέξαμε εργαλεία παρατήρησης βασισμένα σε σχετική βιβλιογραφία. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη συστηματική επικοινωνία και στη δημιουργία θετικού συνεργατικού κλίματος. Παρά τις δυσκολίες όπως ο περιορισμένος χρόνος, η εμπειρία υπήρξε πάρα πολύ ωφέλιμη και συνέβαλε στη βελτίωση της διδακτικής πράξης και της παιδαγωγικής μας προσέγγισης.

Παρουσίαση του εργαλείου παρατήρησης

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Το βασικό εργαλείο παρατήρησης που χρησιμοποιήθηκε είχε επιρροές από σύγχρονες παιδαγωγικές αρχές που χρησιμοποιούνται και από το ΙΕΠ. Αρχικά, διατυπωνόντουσαν με σαφήνεια οι σκοποί και οι στόχοι του μαθήματος, η οργάνωσή του με σαφή δομή και λειτουργία και η σωστή αξιοποίηση του χρόνου. Επίσης, παρουσιάζοντουσαν οι μέθοδοι και οι στρατηγικές που επρόκειτο να εφαρμοστούν και η διαφοροποίησή τους ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών. Παρατηρούνταν η ενεργή εμπλοκή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία και η ενθάρρυνση της αυτενέργειας τους. Αξιοποιούνταν η χρήση διδακτικού υλικού και τεχνολογικού εξοπλισμού και ενισχύονταν το θετικό κλίμα στην τάξη με σεβασμό και συνεργασία. Τέλος, δίνονταν βάση στην υποστηρικτική ανατροφοδότηση και στην αυτοαξιολόγηση.

Το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσης του συγκεκριμένου εργαλείου παρατήρησης βασιζόταν στην ανάγκη για μια παρακολούθηση διδασκαλίας παιδαγωγικά τεκμηριωμένη η οποία θα συνέβαλε στη βελτίωση της διδακτικής πρακτικής. Σκοπός του εργαλείου ήταν να καθοδηγήσει την παρατήρηση σε συγκεκριμένους τομείς: στους στόχους, στη συμμετοχή των μαθητών, στη διαφοροποίηση, στη παιδαγωγική προσέγγιση, στη διαχείριση της τάξης και στην ανατροφοδότηση.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική οργανώθηκε με ρεαλιστικούς στόχους ενισχύοντας την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Αρχικά, η στοχοθεσία πραγματοποιήθηκε από κοινού και ο σχεδιασμός στηρίχθηκε στην ανταλλαγή απόψεων και στην επιλογή

κατάλληλων μεθόδων, εργαλείων και χρήσης εποπτικού υλικού. Εφαρμόστηκαν στρατηγικές, έγιναν παρατηρήσεις και ενισχύθηκε η εμπλοκή των μαθητών. Η συνεργασία με τη συνάδελφο ήταν άριστη και συνεχής, δημιουργώντας ένα κλίμα εμπιστοσύνης και υποστήριξης. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων πραγματοποιήθηκε μέσα στα πλαίσια ενός γόνιμου διαλόγου εντοπίζοντας τα δυνατά σημεία αλλά και τα περιθώρια βελτίωσης της διδασκαλίας. Γινόταν αναστοχασμός ως προς την ανταπόκριση των μαθητών, την εμπλοκή τους και τη σαφήνεια των στόχων. Τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν με τον καλύτερο τρόπο και διαμόρφωσαν τον επανασχεδιασμό μελλοντικών δράσεων.

Β. Αναφέρεται επίσης η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών (περίπου 200 λέξεις)

Μέσα από τη συνεργατική πρακτική δημιουργήθηκαν συνθήκες για εποικοδομητική ανατροφοδότηση και επαγγελματική εξέλιξη. Η αλληλοπαρατήρηση, η από κοινού ανάλυση των διδασκαλιών και η ανταλλαγή απόψεων με τη συνάδελφο δημιούργησε ένα κλίμα ασφάλειας και εμπιστοσύνης όπου η κριτική θεωρούνταν σαν ευκαιρία για βελτίωση. Η διαδικασία της συνεργατικής πρακτικής με οδήγησε να δω την πράξη της διδασκαλίας από διαφορετική οπτική γωνία, όχι σαν μια ατομική διαδικασία που πραγματώνεται «κεκλεισμένων των θυρών» με τον εκπαιδευτικό να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη του έργου, αλλά σαν ένα ανοιχτό παράθυρο στον κόσμο και σαν πεδίο συλλογικής προσπάθειας, αλληλεπίδρασης και εμπιστοσύνης. Έμαθα να είμαι ενεργή ακροάτρια, να προσαρμόζομαι με ευελιξία στις ανάγκες της τάξης και να συνεργάζομαι ουσιαστικά και αποτελεσματικά. Είναι μια διαδικασία που σε εξελίσσει διαρκώς μέσα από τον διάλογο και την ανταλλαγή εμπειριών. Μέσα από την ανατροφοδότηση και τον αναστοχασμό αναβαθμίστηκε η εκπαιδευτική πράξη η οποία αξιολογήθηκε και εμπλουτίστηκε με νέες ιδέες και προσεγγίσεις.

52° Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητες: Δάσκαλοι ΠΕ70, Σχέση εργασίας: Μόνιμοι

Έτη υπηρεσίας : 21 έτη

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Στα πλαίσια του Ερευνητικού Πιλοτικού Προγράμματος «Το Σχολείο Οργανισμός και Κοινότητα Μάθησης: Αξιολόγηση Ομοτέχνων – Συνεργατικές Πρακτικές Εκπαιδευτικών» επιλέχθηκε να δοθεί έμφαση στη διαφοροποίηση της διδασκαλίας τόσο λόγω των αναγκών του σχολείου όσο και αξιοποιώντας το γεγονός ότι στα πλαίσια της αυτοαξιολόγησης σχολικής μονάδας πραγματοποιήθηκε αντίστοιχη επιμορφωτική δράση. Έτσι μέσα από τη διαδικασία των σταδίων που προβλέπονται, ξεκίνησε αυτή η προσπάθεια διαφοροποίησης της διδασκαλίας σε διάφορα διδακτικά αντικείμενα.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Ως δυνατά σημεία, επισημαίνονται η δυνατότητα ποικιλίας στρατηγικών διδασκαλίας και σχετικά με το πλαίσιο διδασκαλίας, η έμφαση στο να μπορούν οι μαθητές να κατανοούν ότι οι επιλογές των ανθρώπων οδηγούν σε αντίστοιχα αποτελέσματα.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Ως αδυναμία σημειώθηκε το γεγονός ότι λόγω των σημαντικών αναγκών για διαφοροποίηση που προκύπτουν από τη σύνθεση του μαθητικού δυναμικού, χρειάζεται συστηματικότερη προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Δίνονται ευκαιρίες, ώστε μέσα από αλληλεπίδραση με εκπαιδευτικό του σχολείου να μπορέσω να βελτιώσω πρακτικές διαφοροποίησης της διδασκαλίας μου.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Οι δυσκολίες αφορούσαν κυρίως τον χρόνο προσαρμογής των μαθητών στα δεδομένα αυτού του πλαισίου.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση: *Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)*

Ο αυτοστοχασμός σε συνδυασμό με τους μαθησιακούς περιπάτους και την αλληλεπίδραση με τον συνάδελφο οδήγησαν στην αποσαφήνιση τόσο του πλαισίου, ενώ συνέβαλαν στην διαμόρφωση σαφών κατευθύνσεων ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα σχετικά με τη διαφοροποιημένη διδασκαλία.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Τόσο η επιλογή και οργάνωση όσο και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής βασίστηκε στο γεγονός ότι προϋπήρχε συνεργασία μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών λόγω της θέσης ευθύνης που έχουν (διευθυντής-υποδιευθυντής). Ο διαμοιρασμός του υλικού γινόταν κυρίως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σχετικά με τα κριτήρια επιλογής του συναδέλφου, αυτά αφορούσαν την εν γένει εικόνα που θα έδινε δυνατότητα για μετασχηματισμό προς βελτίωση στα πλαίσια μιας επαγγελματικής ανάπτυξης. Αξιοποιήθηκαν βιβλιογραφικά στοιχεία που αφορούσαν τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και ως εργαλείο παρατήρησης επιλέχθηκε το έντυπο παρατήρησης που έχει τη μορφή λίστας και απαντάται με κλίμακα διαβάθμισης (Likert) που χρησιμοποιείται από τους φοιτητές κατά την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τέλος σχετικά με τη συνεργασία αυτή πραγματοποιήθηκε ομαλά και οι μόνες δυσκολίες που υπήρχαν ήταν να βρεθεί ο χρόνος για κοινή παρατήρηση χωρίς να υπάρξει διατάραξη στα πλαίσια της σχολικής μονάδας.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/ εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Επιλέχθηκε ως εργαλείο παρατήρησης η έτοιμη κλείδα που έχει τη μορφή λίστας και απαντάται με κλίμακα διαβάθμισης (Likert) και χρησιμοποιείται από τους φοιτητές κατά την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Η επιλογή αυτού του εργαλείου παρατήρησης έγινε διότι παρουσιάζει ευελιξία αλλά είναι αρκετά εύχρηστη ως προς τη συμπλήρωση δίνοντας μια σαφή εικόνα για αυτά που καλείται να διερευνήσει.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Στα πλαίσια του σταδίου του αυτοστοχασμού, η επιλογή του ομοτέχνου έγινε με βασικό κριτήριο το γεγονός ότι υπάρχουν στοιχεία διαφορετικά τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλουν στη βελτίωση ως προς το αντικείμενο που επιλέχθηκε (διαφοροποιημένη διδασκαλία). Παρουσιάστηκαν αμοιβαία τα στοιχεία της ανάλυσης SWOT τα οποία κάθε ομότεχνος θεώρησε ότι είναι εκείνα που απεικονίζουν καλύτερα το στάδιο του αναστοχασμού, αξιοποιώντας αντίστοιχα εργαλεία. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από αυτή τη διαδικασία αποτέλεσαν τη βάση για τα επόμενα στάδια.

Στο στάδιο που αφορούσε την «Προετοιμασία της Παρατήρησης» στην τάξη, μετά από ανταλλαγή απόψεων, καταλήγοντας στα στοιχεία που επρόκειτο να αποτελέσουν το αντικείμενο παρατήρησης, αξιοποιώντας και όσα προέκυψαν από την ανάλυση SWOT. Μετά από γόνιμο διάλογο επιλέχθηκε το εργαλείο παρατήρησης που αξιοποιήθηκε. Πριν από κάθε παρατήρηση, προηγείτο συζήτηση σχετικά με τον σχεδιασμό της διδασκαλίας προκειμένου να διευκρινιστούν σημεία στα οποία έπρεπε να δοθεί έμφαση.

Στο στάδιο «Παρατήρηση στην Τάξη», ο έγκαιρος προγραμματισμός και το γεγονός ότι οι παρατηρητές ήταν οικεία πρόσωπα στους μαθητές (διευθυντής και υποδιευθυντής) αποτέλεσαν στοιχεία για την αποτελεσματική παρατήρηση. Επίσης, η προσεκτική από κοινού επιλογή του εργαλείου παρατήρησης και η επισταμένη μελέτη του ώστε να υπάρξει η σχετική εξοικείωση, οδήγησε στη σφαιρικότερη αποτύπωση των παρατηρούμενων.

Το στάδιο «Μετά την Παρατήρηση» - Ανατροφοδότηση αποτέλεσε ένα πολύ σημαντικό στοιχείο στην όλη διαδικασία. Με βάση τα αποτελέσματα της παρατήρησης, υπήρξε εποικοδομητική συζήτηση, προκειμένου να φανεί πώς θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν όσα προέκυψαν από την παρατήρηση. Όλα αυτά προήλθαν με συνεχή συνεργασία και έχοντας ως βάση την τεκμηριωμένη κριτική παρατήρηση ώστε να συμβάλει στη βελτίωση της μάθησης των μαθητών και την επαγγελματική ανάπτυξη των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών. Τέλος στο στάδιο «Κριτικός Αναστοχασμός», οι εκπαιδευτικοί αναστοχάστηκαν σχετικά με όσα επιχείρησαν στα πλαίσια της συνολικής διαδικασίας για τη διαφοροποιημένη διδασκαλία. Τόσο ο αναστοχασμός σχετικά με όλα τα στάδια όσο και οι επισημάνσεις που έγιναν από τον παρατηρητή κατά τη διαδικασία, βοηθούν στον μετασχηματισμό και τη βελτίωση μέσα από μια αυτοκριτική προσέγγιση.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συνεργατική πρακτική συμβάλλει καθοριστικά στη βελτίωση του εκπαιδευτικού ως διαδικασία κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης, αφού

δίνει τη δυνατότητα για ανταλλαγή απόψεων, στα πλαίσια μιας πρακτικής διαδικασίας όπου υπάρχει η δυνατότητα μελέτης πρακτικών που μπορεί ο εκπαιδευτικός να εντάξει στο προσωπικό του ρεπερτόριο.

87ο Διαπολιτισμικό Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Αγγλικά (Σχολικό εγχειρίδιο: *Magic Book 2*)

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί: 2 , Ειδικότητα/-ες: ΠΕ 06, Μόνιμη, έτη: 22 & ΠΕ71,
Αναπληρώτρια, έτη: 9

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Πρόκειται για ένα τμήμα της Δ' Τάξης που απαρτίζεται από **οκτώ μαθητές** με έντονη γλωσσική και πολιτισμική ετερογένεια (**4 ρομά, 2 τουρκόφωνοι, 1 Σύρος ΕΕΑ, 1 Σουδανή**). Λόγω των πολιτισμικών διαφορών και της έντονης ιδιοσυγκρασιακής παρορμητικότητας, προκύπτουν συχνά συγκρούσεις τις οποίες, γενικά, επιλύω αποτελεσματικά. Το επίπεδο των μαθητών στην Αγγλική είναι αρχάριο και δεν έχουν αναπτύξει τις βασικές δεξιότητες φωνολογικής αντιστοίχισης και γραπτής αναπαράστασης των αγγλικών γραμμάτων. Για αυτό το λόγο επέλεξα το εκπαιδευτικό υλικό του *Magic Book 2*, το οποίο εισάγει τους μαθητές στην αρχική φάση της ανάγνωσης μέσα από τη συστηματική παρουσίαση των γραμμάτων της αγγλικής αλφαβήτου, συνοδευόμενων από λέξεις-παραδείγματα που αντιστοιχούν σε κάθε γράμμα. Δύο επιπλέον εμπόδια στην αποτελεσματική κατάκτηση της επιδιωκόμενης γνώσης είναι η ασταθής φοίτηση (κάποιοι μαθητές απουσιάζουν για διαστήματα ως και ενός μήνα) και η απουσία ενίσχυσης στη μαθησιακή τους διαδικασία από το οικογενειακό τους περιβάλλον.

Η επιλογή της συνεργατικής πρακτικής προέκυψε ως φυσική συνέχεια του αυτοστοχασμού μου, όπου αναδύθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της εμπλοκής των μαθητών μου μέσω βιωματικών και ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων στο μάθημα των Αγγλικών. Επηρεασμένη από τον μαθησιακό περίπατο και την παρατήρηση επιτυχημένων διαθεματικών πρακτικών, αποφάσισα να εστιάσω στη διερεύνηση των διδακτικών μου πρακτικών στην παρουσίαση και εμπέδωση της νέας γνώσης με έμφαση στην εκμάθηση της πρώτης ανάγνωσης κατά την περίοδο που οι μαθητές έκαναν τη μετάβαση από την ανάγνωση μεμονωμένων γραμμάτων και λέξεων στο συνεχές κείμενο του σχολικού εγχειριδίου *Magic Book 2*.

Τελική επιδίωξή μου ήταν να εντάξω πιο ενεργητικές μεθόδους στη διδασκαλία μου. Η συνεργασία μου με τη δασκάλα της Παράλληλης Στήριξης κρίθηκε καθοριστική, καθώς γνωρίζει σε βάθος το μαθητικό δυναμικό και τις ανάγκες του και υποστηρίζει ενεργά τη συμπερίληψη. Μεταξύ μας υπήρχε εξ αρχής κλίμα σύμπλευσης και ένιωσα ότι με εμπιστεύτηκε για την εκπαιδευτική μου προσέγγιση και τις προθέσεις μου για μια ποιοτική και ουσιαστική διδασκαλία. Η ίδια έδινε έμφαση στην ενίσχυση της συμμετοχής όλων των μαθητών και στη δημιουργία ενός συμπεριληπτικού μαθησιακού περιβάλλοντος με τρόπο διακριτικό αλλά πολύ ουσιαστικό. Η κοινή παιδαγωγική μας αντίληψη οδήγησε στην δημιουργία του εργαλείου παρατήρησης το οποίο εστιάζει κυρίως στο διδακτικό έργο, καταγράφοντας τους τρόπους που παρουσίαζα τη νέα γνώση, τη χρήση παιχνιδιών, την κατανόηση λέξεων και τη συμμετοχή όλων των μαθητών.

Η συνεργασία περιλάμβανε προδιδασκτική συζήτηση, παρατήρηση και ανατροφοδότηση. Καταγράφηκαν δυσκολίες όπως η περιορισμένη χρήση οπτικού υλικού και ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων, καθώς και εξωτερικοί παράγοντες όπως η **ελλιπής φοίτηση**, η **μη έγκαιρη προσέλευση μαθητών**, το **διαπολιτισμικό υπόβαθρο** που επηρεάζει το γλωσσικό επίπεδο, καθώς και το **μη υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον**. Τα παραπάνω αναδείχθηκαν ως κρίσιμα σημεία αναστοχασμού.

Η βιβλιογραφία του προγράμματος "Το Σχολείο ΟΚΜ" και οι πρακτικές που παρατήρησα, με βοήθησαν να επαναπροσδιορίσω τον ρόλο της επικοινωνιακής διάστασης της γλώσσας στη διδασκαλία μου και να αναζητήσω εφικτούς, διαφοροποιημένους τρόπους εμπλοκής.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Οι μαθητές, παρόλες τις δυσκολίες που έχουν αντιμετωπίσει στο παρελθόν ή συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν, έχουν διάθεση να μάθουν και έρχονται με χαρά στο μάθημα. Αυτό με ενθαρρύνει να συνεχίζω την προσπάθεια για να βελτιώσω τη μαθησιακή τους εμπειρία. Γνωρίζω το αντικείμενο και έχω χρόνια εμπειρίας στο συγκεκριμένο επίπεδο και διδακτικό υλικό.

Είμαι άνετη στο να χρησιμοποιώ θεατρικούς τρόπους (αλλαγή φωνής, παντομίμα, υποδύομαι ρόλους) στην παρουσίαση της νέας γνώσης διευκολύνοντας έτσι τους μαθητές στην ευκολότερη πρόσληψή της.

Ο μικρός αριθμός μαθητών διευκολύνει την παρακολούθηση και την εξατομικευμένη προσέγγιση.

Η παρουσία της δασκάλας της παράλληλης στήριξης συμβάλλει στην ομαλότερη διαχείριση διαφοροποιημένων αναγκών.

Το σχολικό περιβάλλον είναι υποστηρικτικό και νιώθω ότι μπορώ να προστρέξω αν συναντήσω την οποιαδήποτε δυσκολία.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Δυσκολεύομαι να εφαρμόσω ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες στο συγκεκριμένο τμήμα λόγω ετερογένειας (4 ρομά, 1 Σουδανή, 2 τουρκόφωνοι, 1 Σύρος ΕΕΑ) και έντονου προφύλ των μαθητών. Επίσης, η αστάθεια στη φοίτηση αποτελεί ένα επιπλέον εμπόδιο στη ροή της μάθησης. Πολλές φορές μαθητές λείπουν για διαστήματα ενός μήνα ή και περισσότερο. Επιπλέον, όταν το μάθημα γίνεται την πρώτη ώρα, παρατηρείται ελλιπής προσέλευση λόγω συστηματικής καθυστερημένης άφιξης των σχολικών λεωφορείων.

Ταυτόχρονα οι περισσότεροι δεν ενισχύονται επαρκώς από το οικογενειακό τους περιβάλλον στη μαθησιακή διαδικασία.

Τέλος, υπάρχουν εντάσεις λόγω διαφορετικού πολιτισμικού και γλωσσικού υπόβαθρου.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Έχω την ευκαιρία να ζητήσω στήριξη από τη δασκάλα της Παράλληλης για σχεδιασμό ομάδων. Αυτό θα μειώσει την ανασφάλειά μου σχετικά με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και θα βοηθήσει τα παιδιά να κατακτήσουν πιο διασκεδαστικά και χωρίς τον κίνδυνο εντάσεων δομές, λεξιλόγιο και επικοινωνιακές φράσεις της γλώσσας. Επίσης με τη δασκάλα της Παράλληλης μπορώ να πάρω ενίσχυση εφαρμόζοντας παρατήρηση ή ανταλλάσσοντας ιδέες. Υπάρχει διάθεση συνεργασίας, ειλικρίνεια και αμοιβαία εμπιστοσύνη. Ίσως εντάξω και πολυαισθητηριακή διδασκαλία με υλικά που μπορώ να προσαρμόσω στο μάθημα και εικόνες. Μπορώ να βρω τέτοιο υλικό και στο σχολείο. Επιπλέον μπορώ να σχεδιάσω επισκέψεις της τάξης σε άλλα τμήματα στα οποία μπορούμε να παρουσιάσουμε κάτι στην αγγλική γλώσσα. Κάτι τέτοιο θα ενισχύσει την αυτοπεποίθηση των μαθητών και θα τους δέσει ως ομάδα.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Φοβάμαι ότι η εφαρμογή της ομαδοσυνεργατικής θα καταλήξει σε συγκρούσεις και αποδιοργάνωση και θα υπάρχουν ανυπέρβλητα γλωσσικά εμπόδια λόγω της μεγάλης ετερογένειας αλλά και επειδή στην ομάδα υπάρχει μαθήτρια με ελάχιστη σχολική εμπειρία (ξεκίνησε να φοιτά φέτος στην Δ' τάξη).

Κάποιες φορές έχουν συμβεί παρεξηγήσεις και εντάσεις λόγω διαφορετικών πολιτισμικών υποβάθρων και αυτό με αποθαρρύνει.

Η επικοινωνιακή πτυχή της γλώσσας υπολείπεται στη διδασκαλία μου.

Υπάρχει δυσκολία καθιέρωσης ρουτίνας λόγω συχνών αλλαγών και μη προβλέψιμων παραγόντων.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικείμενου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής (περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός μου ανέδειξε την ανάγκη ενίσχυσης ομαδοσυνεργατικών και πολυαισθητηριακών δραστηριοτήτων, καθώς η ανομοιογένεια της τάξης δυσχεραίνει τη συμμετοχή όλων. Η εμπειρία του μαθησιακού περιπάτου, όπου παρατήρησα την επιτυχημένη ενσωμάτωση θεατρικής πράξης, ρυθμού και σώματος στη διδασκαλία, ενίσχυσε την πεποίθησή μου ότι η βιωματική μάθηση μπορεί να ωφελήσει και τους δικούς μου μαθητές. Η συγκυρία της παρουσίας της δασκάλας της Παράλληλης στο συγκεκριμένο τμήμα, με την οποία είχε ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται μια σχέση εμπιστοσύνης και κοινής παιδαγωγικής αντίληψης ενθάρρυνε την πρωτοβουλία για συνεργασία και υλοποίηση του προγράμματος "Κοινότητες Μάθησης". Η επικοινωνία με συναδέλφους και η ανταλλαγή πρακτικών με ενέπνευσαν να επιλέξω ως θεματικό αντικείμενο τη βελτίωση του διδακτικού μου έργου μέσα από συνεργατικές, παιγνιώδεις μεθόδους που ενισχύουν την κατανόηση και τη συμπερίληψη.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η επιλογή της συνεργατικής πρακτικής προέκυψε ως φυσική συνέχεια του αυτοστοχασμού μου, όπου αναδύθηκε η ανάγκη ενίσχυσης της εμπλοκής των μαθητών μου μέσω βιωματικών και ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων στο μάθημα των Αγγλικών. Επηρεασμένη από τον μαθησιακό περίπατο και την παρατήρηση επιτυχημένων διαθεματικών πρακτικών, αποφάσισα να εστιάσω στη διερεύνηση των διδακτικών μου πρακτικών στην παρουσίαση και εμπέδωση της νέας γνώσης με έμφαση στην εκμάθηση της πρώτης ανάγνωσης κατά την περίοδο που οι μαθητές έκαναν τη μετάβαση από την ανάγνωση μεμονωμένων γραμμάτων και λέξεων στο συνεχές κείμενο του σχολικού εγχειριδίου *Magic Book 2*.

Τελική επιδίωξή μου ήταν να εντάξω πιο ενεργητικές μεθόδους στη διδασκαλία μου. Η συνεργασία μου με τη δασκάλα της Παράλληλης Στήριξης κρίθηκε καθοριστική, καθώς γνωρίζει σε βάθος το μαθητικό δυναμικό και τις ανάγκες του και υποστηρίζει ενεργά τη συμπερίληψη. Μεταξύ μας υπήρχε εξ αρχής κλίμα σύμπλευσης και ένιωσα ότι με εμπιστεύτηκε για την εκπαιδευτική μου προσέγγιση και τις προθέσεις μου για μια ποιοτική και ουσιαστική διδασκαλία. Η ίδια έδινε έμφαση στην ενίσχυση της συμμετοχής όλων των μαθητών και στη δημιουργία ενός συμπεριληπτικού μαθησιακού περιβάλλοντος με τρόπο διακριτικό αλλά πολύ ουσιαστικό. Η κοινή παιδαγωγική μας αντίληψη οδήγησε στην δημιουργία του εργαλείου παρατήρησης το οποίο εστιάζει κυρίως στο διδακτικό έργο, καταγράφοντας τους τρόπους που παρουσίαζα τη νέα γνώση, τη χρήση παιχνιδιών, την κατανόηση λέξεων και τη συμμετοχή όλων των μαθητών.

Η συνεργασία περιλάμβανε προδιδακτική συζήτηση, παρατήρηση και ανατροφοδότηση. Καταγράφηκαν δυσκολίες όπως η περιορισμένη χρήση οπτικού υλικού και ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων, καθώς και εξωτερικοί παράγοντες όπως η **ελλιπής φοίτηση**, η **μη έγκαιρη προσέλευση μαθητών**, το **διαπολιτισμικό υπόβαθρο** που επηρεάζει το γλωσσικό επίπεδο, καθώς και το **μη υποστηρικτικό οικογενειακό περιβάλλον**. Τα παραπάνω αναδείχθηκαν ως κρίσιμα σημεία αναστοχασμού.

Η βιβλιογραφία του προγράμματος "Το Σχολείο ΟΚΜ" και οι πρακτικές που παρατήρησα, με βοήθησαν να επαναπροσδιορίσω τον ρόλο της επικοινωνιακής διάστασης της γλώσσας στη διδασκαλία μου και να αναζητήσω εφικτούς, διαφοροποιημένους τρόπους εμπλοκής.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

1. Παρουσίαση νέας γνώσης

Περιγραφικά Κριτήρια	✓/✗/±	Παρατηρήσεις
Οι νέες λέξεις/φράσεις παρουσιάζονται με οπτικά μέσα (flashcards, εικόνες, πίνακας)		
Χρησιμοποιείται παντομίμα, ήχος, χειρονομίες ή σωματική έκφραση για ενίσχυση νοήματος		
Επαναλαμβάνεται σωστά και ρυθμικά το λεξιλόγιο με συμμετοχή όλων		
Χρησιμοποιείται κατανοητή, απλή γλώσσα (Ελληνικά/Αγγλικά) ανάλογα με το κοινό		
Γίνεται ανακεφαλαίωση (What did we learn?)		

2. Εμπέδωση & Ενεργή Συμμετοχή

Περιγραφικά Κριτήρια	✓/✗/±	Παρατηρήσεις
Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν παιχνίδι/κίνηση/σωματική εμπλοκή		
Τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες/ζευγάρια, με σαφείς ρόλους (leader, helper, reporter)		
Υπάρχει πρόβλεψη για διαφοροποίηση ανάλογα με τις δυνατότητες (π.χ. εικόνες αντί λέξεων)		
Ενισχύεται η αλληλεπίδραση μεταξύ μαθητών (μιλούν, δείχνουν, αντιδρούν μεταξύ τους)		

3. Διδασκαλία συμπερίληψης

Περιγραφικά Κριτήρια	✓/✗/±	Παρατηρήσεις
Ο εκπαιδευτικός απευθύνεται ρητά σε όλους – ακόμη και στους πιο αδύναμους		
Δίνεται περισσότερος χρόνος/στήριξη όπου χρειάζεται		
Η γλώσσα του σώματος/εκφράσεις χρησιμοποιούνται για ενίσχυση κατανόησης		
Τα παιδιά με δυσκολίες συμμετέχουν ενεργά και όχι απλώς παρακολουθούν		

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήθηκε βασίστηκε σε αυτοστοχασμό που προέκυψε κατόπιν του μαθησιακού περιπάτου και εντοπισμένων από καιρό “αδυναμιών” μου στο διδακτικό μου έργο με τη συγκεκριμένη μαθητική ομάδα. Έγινε σαφής η ανάγκη ενίσχυσης της συμμετοχής όλων των μαθητών μέσω βιωματικών και ομαδοσυνεργατικών μεθόδων και η επέκταση της εμπλοκής τους σε επικοινωνιακές δραστηριότητες. Συνεπώς, η στοχοθεσία αφορούσε τη βελτίωση του διδακτικού έργου με έμφαση στην εμπέδωση νέου λεξιλογίου και στην ενίσχυση της επικοινωνιακής διάστασης του μαθήματος. Ο σχεδιασμός έγινε από κοινού με τη δασκάλα της Παράλληλης Στήριξης, με πρόβλεψη υποστήριξης ομάδων και προσαρμογής των δραστηριοτήτων στις ανάγκες των μαθητών που ήταν ποικίλες καθώς προέρχονταν από διάφορα γλωσσικά και πολιτισμικά περιβάλλοντα ενώ το επίπεδο στην ανάγνωση της Αγγλικής (αναγνώριση γραμμάτων, ταύτιση γραφήματος-φωνήματος) ήταν αρχάριο.

Η κοινή παιδαγωγική αντίληψη με τη συνάδελφο και η αμοιβαία εμπιστοσύνη καθώς και το γεγονός ότι γνώριζε το μαθητικό δυναμικό και τις ανάγκες του, και οι μαθητές γνώριζαν και εμπιστεύονταν εκείνη, αποτέλεσαν τους ουσιαστικούς λόγους για την εξαιρετικά γόνιμη συνεργασία. Της εμπιστεύτηκα τις σκέψεις μου και τους προβληματισμούς μου σχετικά με τα “δυνατά” και τα “αδύναμα” σημεία μου στη διδασκαλία, σχεδιάσαμε και δημιουργήσαμε το εργαλείο παρατήρησης, με ανατροφοδότηση, τροποποιήσαμε το μάθημα εντάσσοντας τη δική της συμμετοχή στον τομέα των διαλόγων και ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων και το τελικό αποτέλεσμα ήταν να ωφεληθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι: εκπαιδευτικοί και μαθητές. Η παρατήρηση κατέγραψε στοιχεία που ενίσχυσαν την αυτοπεποίθησή μου ως επαγγελματία, αποκαλύπτοντας θετικές πτυχές στη διδασκαλία μου που δεν είχα συνειδητοποιήσει αλλά και στοιχεία που ανέδειξαν την ανάγκη για τροποποίηση της μεθοδολογίας μου και βελτίωση. Η στήριξη της συναδέλφου στη διεξαγωγή διαλόγων/παιγνιδιών ρόλων συντέλεσε καθοριστικά στην αλλαγή της στάσης μου απέναντι στις ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες και στη μείωση της ανασφάλειάς μου. Ήταν μια εμπειρία ενδυναμωτική και διαμορφωτική.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η συνεργατική πρακτική, γενικότερα, λειτούργησε ως ουσιαστική διαδικασία **κριτικής ανατροφοδότησης** (τόσο αναγκαίας) και **επαγγελματικής μάθησης**, ενισχύοντας την αναστοχαστική μου ικανότητα, την ευελιξία στο σχεδιασμό, την προθυμία για πειραματισμό με νέες διδακτικές μεθόδους σε δύσκολες συνθήκες και κυρίως για μελλοντικές συνεργασίες.

87ο Διαπολιτισμικό Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό, Παιδαγωγικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Γλωσσικό μάθημα, εγγραμματισμός στην Α' Δημοτικού

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 3, Ειδικότητα/-ες: 2 δασκάλες, 1 γυμναστής Σχέση εργασίας: 2 μόνιμοι, 1 αναπληρώτρια (παράλληλη στήριξη)

Έτη υπηρεσίας : 6, 21, 25

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική που εφαρμόσαμε στην Α' τάξη βασίστηκε στην καθημερινή συνδιδασκαλία και στον διαρκή διάλογο γύρω από τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών μας. Αντιμετωπίζοντας μια μικρή αλλά εξαιρετικά ετερογενή ομάδα παιδιών, με διαφορετικά γλωσσικά επίπεδα, ασταθή φοίτηση και έντονα συναισθηματικά φορτία, συνειδητοποιήσαμε ότι έπρεπε να λειτουργήσουμε με ευελιξία, διαρκή αναστοχασμό και κοινή λογική. Η απόφασή μας να παρατηρήσουμε, να καταγράψουμε και να σχεδιάσουμε από κοινού μικρές στοχευμένες παρεμβάσεις γέννησε μια δυναμική συνεργασία με θετικά αποτελέσματα στη διαχείριση της τάξης και την ψυχοσυναισθηματική σταθερότητα των παιδιών. Σημαντική υπήρξε η οργάνωση των παιχνιδιών στην αυλή, σχεδιασμένων από τον γυμναστή του σχολείου, με στόχο την αποφόρτιση και την ενίσχυση της ομαδικότητας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Η τάξη έχει μικρό αριθμό μαθητών και δύο εκπαιδευτικούς με εξειδίκευση στην διαπολιτισμικότητα και την ειδική αγωγή που συνεργάζονται ισότιμα. Το τρίτο μέλος της ομάδας είναι ο γυμναστής του σχολείου, με τον οποίο συζητάμε τους προβληματισμούς και σχεδιάζει παιχνίδια που αποφορτίζουν την ένταση και δυναμώνουν την ομάδα. Το σχολείο γενικά στηρίζει τη διαπολιτισμικότητα και εφαρμόζει εργαλεία κοινότητας μάθησης που δίνουν φωνή στους μαθητές. Οι γλώσσες και οι πολιτισμικές ταυτότητες των παιδιών, όπως των δίγλωσσων Σ. (τούρκικα, ελληνικά) ή της Σ. (μπαγκλά, αγγλικά), αντιμετωπίζονται με σεβασμό και αξιοποιούνται στη μαθησιακή διαδικασία.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Η τάξη περιλαμβάνει παιδιά με μεγάλες διαφορές στο γλωσσικό επίπεδο των ελληνικών, όπως ο Ντ. που συλλαβίζει αλλά δεν συνθέτει λέξεις, και η Μ. που γράφει ολοκληρωμένα. Η απουσία φοίτησης στο νηπιαγωγείο για πολλούς μαθητές δημιουργεί ελλείψεις στις

βασικές δεξιότητες. Τρεις μαθητές φοιτούν αποσπασματικά. Ταυτόχρονα αιτήματα δυσκολεύουν τη ροή του μαθήματος. Η απρόβλεπτη συμπεριφορά ενός παιδιού συχνά προκαλεί διάσπαση προσοχής και διακοπές κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η συνδιδασκαλία και τα ευέλικτα εργαλεία μάθησης προσφέρουν ευκαιρίες για εξατομίκευση. Στρατηγικές μικρών ομάδων, μηχανιστικές ασκήσεις, δυνατότητες αποφόρτισης μέσα στην τάξη αλλά και στην αυλή (οργανωμένα ομαδικά παιχνίδια) κ.ά. αποτρέπουν εντάσεις.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Η ασταθής φοίτηση παιδιών όπως ο Σ. ή Ερ. επηρεάζει αρνητικά τη μαθησιακή συνέχεια. Οι δύσκολες κοινωνικές συνθήκες – όπως μετακινήσεις, έλλειψη στέγης – δημιουργούν εμπόδια στη σταθερή πρόοδο. Η έντονη κόπωση από τη διαρκή ανάγκη προσαρμογής, π.χ. αλλαγές δραστηριοτήτων ή συνεχείς παρεμβάσεις σε κάθε παιδί, απειλεί τη βιωσιμότητα του μοντέλου.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Καθώς παρατηρούσαμε την καθημερινότητα στην τάξη και στοχαζόμασταν πάνω σε όσα μας δυσκολεύουν, αρχίσαμε να βλέπουμε πιο καθαρά τι λειτουργεί και τι όχι. Ο μαθησιακός περίπατος βοήθησε να εντοπίσουμε σημεία έντασης, αλλά και μικρές επιτυχίες. Συζητώντας συνέχεια με τους συναδέλφους, καταλάβαμε ότι χρειαζόμαστε ένα πιο οργανωμένο τρόπο να στηρίζουμε όλα τα παιδιά, χωρίς να χανόμαστε. Έτσι, επιλέξαμε να δουλέψουμε με εργαλεία κοινοτήτων μάθησης στο γλωσσικό μάθημα, για να συνεργαζόμαστε πιο ουσιαστικά και να κρατάμε την τάξη «σε ροή».

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της συνδιδασκαλίας με συνάδελφο που είχε τοποθετηθεί ως παράλληλη στήριξη για έναν μαθητή, αλλά από την αρχή ανταποκρίθηκε συνολικά στις ανάγκες της τάξης. Παράλληλα η συνεργασία διευρύνθηκε έχοντας στο πλευρό μας τον γυμναστή και θεατρολόγο του σχολείου, ο οποίος ανέλαβε μία ώρα παραπάνω στο εβδομαδιαίο μας πρόγραμμα να οργανώσει παιχνίδια στην αυλή για την ανάπτυξη της ομαδικότητας μεταξύ όλων. Η επιλογή της συνεργασίας βασίστηκε στη φιλία μας ή/και την αλληλοεκτίμηση, κοινές παιδαγωγικές αντιλήψεις, εμπιστοσύνη και διάθεση για υποστήριξη. Ο διαμοιρασμός αφορούσε τόσο την εμπειρία όσο και την τεχνογνωσία από προηγούμενες πρακτικές στο ίδιο ή σε άλλα διαπολιτισμικά περιβάλλοντα, ενώ αξιοποιήθηκε εκπαιδευτικό υλικό βασισμένο σε κοινότητες μάθησης και διαφοροποιημένη διδασκαλία. Ως εργαλείο παρατήρησης χρησιμοποιήθηκαν καταγραφές εντός της τάξης (ημερολόγιο, σημειώσεις, περιγραφές περιστατικών), με στόχο να εντοπιστούν τα βασικά προβλήματα κατά την εφαρμογή της γλωσσικής διδασκαλίας. Η συνεργασία περιλάμβανε καθημερινό διάλογο, κοινό σχεδιασμό και διαρκή στοχασμό πάνω σε δυσκολίες όπως: ταυτόχρονα αιτήματα βοήθειας, συχνές διακοπές από τον Μ. και κόπωση λόγω συνεχούς εναλλαγής ρόλων. Η βιβλιογραφία γύρω από τις κοινότητες μάθησης και τη διαφοροποίηση αποτέλεσαν σημείο αναφοράς για την επιλογή παρεμβάσεων. Η συνεργασία εξελίχθηκε σε ισότιμη σχέση αναστοχασμού, συνεχούς βελτίωσης και δημιουργικής αναζήτησης τρόπων υποστήριξης όλων.

Εργαλείο παρατήρησης

Τα εργαλεία παρατήρησης που δουλέψαμε ήταν: το ημερολόγιο της παρατηρήτριας (όλη τη χρονιά), ένα ερωτηματολόγιο στόχευσης συμπεριφοράς («target behaviour questionnaire»), ένα έντυπο ερωτηματολόγιο («choosing what I like») που συμπληρώθηκε από τον ίδιο τον μαθητή, ένα εργαλείο εντοπισμού προκλητικών παραγόντων και το “κουτί χαλάρωσης” (σε ειδική θέση μέσα στην τάξη, ώστε να πηγαίνουν όταν νιώθουν μεγάλη πίεση ή κούραση). Κατά την επεξεργασία των ευρημάτων σε διάφορα στάδια, διαπιστώσαμε ότι χρειαζόμαστε έναν πίνακα με πεδία για την καταγραφή: α) των ταυτόχρονων αιτημάτων βοήθειας, β) των παρεμβάσεων των μαθητών που διέκοπταν τη ροή (π.χ. Μ.) γ) της εναλλαγής ρόλων των δύο εκπαιδευτικών και δ) του βαθμού αυτονομίας των μαθητών σε απλές δραστηριότητες. Η επιλογή αυτού του εργαλείου έγινε ώστε να εντοπίζουμε επαναλαμβανόμενα μοτίβα και να αξιολογούμε την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων σε πραγματικό χρόνο.

Ο παρακάτω πίνακας είναι ενδεικτικός του τρόπου που αξιοποιούσαμε τις καταγραφές πριν και μετά από τις παρεμβάσεις.

Μαθητές	Αρχική Κατάσταση	Παρέμβαση	Αποτέλεσμα
Σ., Ντ., Ε., Σερ., Ρ	Ταυτόχρονα αιτήματα βοήθειας, χαμηλή συγκέντρωση, άγχος και ένταση από όλες τις πλευρές	Μετακίνηση μαθητών και διαχωρισμός σε μικρότερες ομάδες εργασίας, με καθοδήγηση ανά 15 λεπτά	Καλύτερη διαχείριση χρόνου, λιγότερη ένταση
Όλοι οι μαθητές	Απώλεια προσοχής, αποδιοργάνωση	Ανάθεση στοχευμένων δραστηριοτήτων στις ομάδες για αυτόνομη εργασία κατά τα 15λεπτα καθοδήγησης της άλλης ομάδας	Περισσότερη αυτονομία, μειώθηκαν τα κενά διαστήματα
Μ.	Διακοπές, εκρήξεις θυμού	Καταγραφή ερεθισμάτων που επηρεάζουν τη συμπεριφορά του, σαφείς κανόνες, διαλεκτική και υποστηρικτική στάση, δραστηριότητες αποφόρτισης (π.χ. κουτί χαλάρωσης)	Πιο ελεγχόμενα ξεσπάσματα

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

Η συνεργασία μας εστίασε στη γλωσσική διδασκαλία σε πολυεπίπεδη τάξη, με δύο εκπαιδευτικούς στο μάθημα και τον γυμναστή να ενισχύει με οργανωμένο παιχνίδι. Μέσα

από την παρατήρηση και τον στοχασμό, εντοπίσαμε δυσκολίες όπως οι παράλληλες ανάγκες των μαθητών και η διαχείριση εντάσεων. Εφαρμόστηκαν παρεμβάσεις όπως το κουτί χαλάρωσης, την εναλλαγή ρόλων για θετική ενίσχυση, το οπτικό πρόγραμμα για προβλεψιμότητα, ένα σύστημα ανταμοιβής και το συμβόλαιο τάξης. Επίσης, δόθηκε βάση στην καταγραφή ερεθισμάτων που οδηγούσαν σε εντάσεις, βοηθητικών/μη βοηθητικών αντιδράσεων των δασκάλων και παρεμβάσεων αποφόρτισης. Η αποτίμηση των παρεμβάσεων έδειξε βελτίωση στον έλεγχο εκρήξεων και ενίσχυση της συνοχής της ομάδας. Οι τακτικές συναντήσεις βοήθησαν στη διαρκή αναπροσαρμογή. Δεν λύθηκαν όλα, αλλά βρήκαμε τρόπους να προχωράμε χωρίς να νιώθουμε μόνοι.

B. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Η διαδικασία αυτή μάς έφερε πιο κοντά, μας έδωσε κοινό έδαφος για να δοκιμάσουμε, να κάνουμε λάθη και να στοχαστούμε μαζί. Μάθαμε να βλέπουμε τη διδασκαλία πιο ευέλικτα, να ακούμε περισσότερο τα παιδιά και να στηριζόμαστε ο ένας στον άλλον. Δεν φτάσαμε σε σταθερές λύσεις — και ίσως αυτό είναι το πιο ουσιαστικό μάθημα: ότι η εκπαίδευση είναι συνεχής διαπραγμάτευση, και μικρές ικανοποιήσεις μάς δίνουν το κουράγιο να συνεχίσουμε.

170° Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διοικητικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Στρατηγικές αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και διοίκησης

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: τρεις (3),

Στοιχεία εκπαιδευτικού Ι Έτη υπηρεσίας: 13 Ειδικότητα: ΠΕ 91.01

Στοιχεία εκπαιδευτικού ΙΙ Έτη υπηρεσίας: 24 Ειδικότητα: ΠΕ 11

Στοιχεία εκπαιδευτικού ΙΙΙ Έτη υπηρεσίας: 5 Ειδικότητα: ΠΕ 70

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική αξιολόγησης ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού επικεντρώνεται στην ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών και της σχολικής διοίκησης. Μέσω της συνεργασίας, της κριτικής ανατροφοδότησης και του διαλόγου, η ομάδα επιδιώκει να ενισχύσει την επικοινωνιακή ροή, να βελτιώσει τη συνεργασία και να προωθήσει την κοινή λήψη αποφάσεων, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και της διοικητικής λειτουργίας του σχολείου.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ως εκπαιδευτικοί, η **δημιουργικότητα** αποτελεί βασικό στοιχείο της πρακτικής μας, επιτρέποντάς μας να σχεδιάζουμε ενδιαφέρουσες και βιωματικές δραστηριότητες που κινητοποιούν τη φαντασία και το κίνητρο των μαθητών. Διαθέτουμε υψηλό **αίσθημα ευθύνης**, παιδαγωγική συνέπεια και βαθιά προσήλωση στην υποστήριξη της ολόπλευρης ανάπτυξης των μαθητών. Καλλιεργούμε ένα **θετικό και ασφαλές μαθησιακό περιβάλλον**, ενισχύοντας τη συμμετοχή, τη συνεργασία και την αυτοέκφραση των παιδιών. Εφαρμόζουμε σύγχρονες, διαφοροποιημένες διδακτικές πρακτικές με στόχο την κάλυψη των ποικίλων μαθησιακών αναγκών.

Ως εκπαιδευτικοί διευθυντές, εμπνέουμε και καθοδηγούμε τη σχολική κοινότητα προς την επίτευξη κοινών στόχων, με **οραματική ηγεσία** και δέσμευση στη συνεχή μάθηση όλων των μελών. Η **ενσυναίσθηση**, η **ικανότητα επικοινωνίας** και η **προσαρμοστικότητα** είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης. Η **οργανωτική μας ικανότητα**, η **διαχείριση έργων** και η γνώση των αρχών της οργανωσιακής μάθησης επιτρέπουν την αποτελεσματική υλοποίηση προγραμμάτων, προάγοντας τη συνεργασία

και ενθαρρύνοντας την ανάληψη πρωτοβουλιών από την κοινότητα για την ανάπτυξη του σχολείου ως ζωντανού οργανισμού μάθησης.

2.ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Ως εκπαιδευτικοί, συχνά αντιμετωπίζουμε **δυσκολίες** που επηρεάζουν αρνητικά το έργο μας και δυσχεραίνουν την επίτευξη των στόχων μας. Η **περιορισμένη εμπειρία μας στη χρήση νέων τεχνολογιών και ψηφιακών εργαλείων**, σε συνδυασμό με την **έλλειψη επαρκούς χρόνου για προετοιμασία και συνεχή επιμόρφωση**, περιορίζουν τη δυνατότητα ενσωμάτωσης σύγχρονων πρακτικών και την ανάπτυξη των διδακτικών μας μεθόδων.

Η **ποικιλία και οι διαφοροποιημένες μαθησιακές ανάγκες των μαθητών** μας δημιουργούν επιπλέον προκλήσεις στην προσαρμογή της διδασκαλίας. Παράλληλα, το **άγχος** και η **έλλειψη επαρκούς στήριξης από το σχολικό περιβάλλον, τη διοίκηση και τους γονείς** δυσχεραίνουν την αποτελεσματική εκπαιδευτική μας προσπάθεια. Ειδικότερα, ως εκπαιδευτικοί διευθυντές, αντιμετωπίζουμε την **αντίσταση στην αλλαγή, την έλλειψη κινήτρων, τις διοικητικές βαρύτητες και την απουσία κοινού οράματος**, στοιχεία που περιορίζουν τη δυνατότητά μας να λειτουργήσουμε ως καταλύτες για την οργανωσιακή μάθηση.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Ως εκπαιδευτικοί, μπορούμε να αξιοποιήσουμε διάφορους παράγοντες για να επιτύχουμε τους στόχους μας και να βελτιώσουμε το έργο μας. Η **ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων και ψηφιακών πλατφορμών** ενισχύει τη συμμετοχή και την ενεργή εμπλοκή των μαθητών στη γνώση. Παράλληλα, η **βαθιά γνώση του γνωστικού αντικειμένου**, σε συνδυασμό με την **παιδαγωγική επάρκεια και την ικανότητα διαφοροποιημένης διδασκαλίας**, μας επιτρέπει να προσαρμόζουμε τη μάθηση στις ανάγκες κάθε μαθητή.

Η **συνεργασία με τους συναδέλφους** μας και η **συνεχής επιμόρφωση** στις σύγχρονες διδακτικές μεθόδους εμπλουτίζουν τις πρακτικές μας. Επιπλέον, η **υποστήριξη από τη σχολική κοινότητα** και η εφαρμογή προγραμμάτων υποστήριξης δημιουργούν ένα **θετικό και ασφαλές μαθησιακό περιβάλλον** που ενθαρρύνει τον διάλογο και τη συνεργασία. Τέλος, η **αποτελεσματική επικοινωνία με τους γονείς** και η **δυνατότητα προσαρμογής του εκπαιδευτικού υλικού** στις ατομικές ανάγκες των μαθητών μας συμβάλλουν καθοριστικά στην επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων και στην ολιστική υποστήριξη του μαθητή.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Ως εκπαιδευτικοί, συχνά αντιμετωπίζουμε πολλαπλά **εμπόδια** που δυσχεραίνουν το έργο μας και την επίτευξη των εκπαιδευτικών μας στόχων. Η **αυξημένη γραφειοκρατία** και το διοικητικό βάρος μειώνουν σημαντικά τον διαθέσιμο χρόνο που μπορούμε να αφιερώσουμε στην ουσιαστική διδασκαλία και την προετοιμασία των μαθημάτων. Παράλληλα, η **περιορισμένη υποστήριξη από τη σχολική διοίκηση και τους γονείς** δυσκολεύει την αποτελεσματική αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων στην τάξη. Η **έλλειψη σύγχρονων υλικών, τεχνολογικού εξοπλισμού και επαρκών πόρων**, σε συνδυασμό με την **περιορισμένη επιμόρφωση** και την ανεπαρκή εξειδίκευση, περιορίζουν τις δυνατότητές μας για καινοτόμες και αποτελεσματικές μεθόδους διδασκαλίας. Επιπλέον, η **ποικιλομορφία στις μαθησιακές ανάγκες και τα κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα των μαθητών** δημιουργεί προκλήσεις στην προσαρμογή της διδασκαλίας, επηρεάζοντας αρνητικά τα μαθησιακά αποτελέσματα και την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο **στοχασμός** γύρω από τις προσωπικές μας δυνατότητες, τις αδυναμίες, καθώς και τις ευκαιρίες και προκλήσεις, αποτέλεσε βασικό εργαλείο για την καλλιέργεια αυτογνωσίας και

την αναγνώριση πεδίων βελτίωσης, οδηγώντας σε πιο στοχευμένες επιλογές. Μέσα από τον **μαθησιακό περίπατο** και την **ενεργή επικοινωνία με τους συναδέλφους**, ενισχύθηκε το κλίμα συνεργασίας και η ανταλλαγή ιδεών, εμπλουτίζοντας την προσέγγισή μας. Αυτή η συλλογική διαδικασία συνέβαλε καθοριστικά στην **επιλογή ενός θεματικού αντικειμένου** που ανταποκρινόταν στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της ομάδας, ενώ παράλληλα διευκόλυνε την **αποτελεσματική και συντονισμένη υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής**. Η αλληλεπίδραση και η ανταλλαγή καλών πρακτικών μάς προσέφεραν πολλαπλές οπτικές και ανατροφοδότηση, διασφαλίζοντας την ενσωμάτωση διαφορετικών προσεγγίσεων και την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων με αμοιβαία υποστήριξη και σεβασμό.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική βασίστηκε στον διαμοιρασμό εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού, με κεντρικό άξονα τις στρατηγικές αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και διοίκησης. Η επιλογή των συνεργατών έγινε με γνώμονα τη συμπληρωματικότητα των ειδικοτήτων και τα χρόνια υπηρεσίας, ώστε να εξασφαλιστεί ποικιλία οπτικών και εμπειριών. Χρησιμοποιήθηκε ως εργαλείο παρατήρησης η «κλείδα παρατήρησης», προσαρμοσμένη ώστε να εστιάζει στην επικοινωνία και στην αλληλεπίδραση μεταξύ συναδέλφων και διοικητικού προσωπικού.

Η συνεργασία οργανώθηκε σε τακτικές συναντήσεις, όπου οι συμμετέχοντες μοιράζονταν παραδείγματα καλών πρακτικών και προβληματισμούς, ενώ η χρήση της βιβλιογραφίας στον τομέα της σχολικής διοίκησης και της επικοινωνίας ενίσχυσε την επιστημονική τεκμηρίωση των προτάσεων. Κατά τη διάρκεια της συνεργασίας, αντιμετωπίστηκαν προκλήσεις όπως η διαχείριση του χρόνου για τις κοινές συναντήσεις και οι διαφορετικές προσεγγίσεις στην επικοινωνία, που όμως ξεπεράστηκαν μέσω ανοιχτού διαλόγου και αμοιβαίας υποστήριξης. Η όλη διαδικασία συνέβαλε στην ενδυνάμωση της επαγγελματικής σχέσης μεταξύ των εκπαιδευτικών και στην καλύτερη κατανόηση των διοικητικών διαδικασιών.

Εργαλείο παρατήρησης

Για την παρατήρηση της συνεργατικής πρακτικής χρησιμοποιήθηκε μια προσαρμοσμένη κλείδα παρατήρησης, η οποία σχεδιάστηκε ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αξιολόγησης των στρατηγικών επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και διοίκησης. Η κλείδα περιλαμβάνει συγκεκριμένα κριτήρια όπως:

- **Σαφήνεια και δομή της επικοινωνίας** (π.χ. σαφής διατύπωση αιτημάτων και ανακοινώσεων),
- **Ενεργητική ακρόαση και κατανόηση** (π.χ. επαναδιατύπωση ή διευκρινιστικές ερωτήσεις),
- **Ποιότητα ανάδρασης** (π.χ. θετική και εποικοδομητική ανατροφοδότηση),
- **Διαχείριση συγκρούσεων και διαφωνιών** (π.χ. ηρεμία και σεβασμός στη διαφωνία).

Η κλίμακα αξιολόγησης είναι πενταβάθμια, από «πολύ καλή» έως «χρειάζεται βελτίωση», επιτρέποντας τόσο ποσοτική καταγραφή όσο και ποιοτική ανατροφοδότηση. Η επιλογή της κλείδας βασίστηκε στη σχετική βιβλιογραφία για την επικοινωνία και τη σχολική διοίκηση, ενώ το εργαλείο προσαρμόστηκε από την ομάδα ώστε να ανταποκρίνεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σχολικού περιβάλλοντος και των συνεργασιών.

Η χρήση της κλείδας παρατήρησης βοήθησε στην αντικειμενική καταγραφή των πρακτικών επικοινωνίας, στη διεξαγωγή κριτικής ανατροφοδότησης και στη συνεχή βελτίωση της συνεργασίας.

ΚΛΕΙΔΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

Θέμα: Στρατηγικές αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και διοίκησης

Ημερομηνία Παρατήρησης:

Παρατηρητής / Παρατηρήτρια:

Α/Α ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ	Πολύ Καλή	Καλή	Μέτρια	Ανεπαρκής	Παρατηρήσεις
1 Σαφήνεια στη διατύπωση αιτημάτων και πληροφοριών	☐	☐	☐	☐	
2 Ενεργητική ακρόαση (βλεμματική επαφή, νεύματα, διευκρινιστικές ερωτήσεις)	☐	☐	☐	☐	
3 Ανταπόκριση στις ερωτήσεις ή ανησυχίες των συναδέλφων	☐	☐	☐	☐	
4 Τόνος και στάση λόγου (θετικός, υποστηρικτικός, μη επιθετικός)	☐	☐	☐	☐	
5 Συμμετοχή όλων στη συζήτηση (χωρίς αποκλεισμούς ή διακοπές)	☐	☐	☐	☐	
6 Διαχείριση διαφωνιών με σεβασμό και επιχειρήματα	☐	☐	☐	☐	
7 Συμβολή στην εξεύρεση λύσεων ή λήψης αποφάσεων από κοινού	☐	☐	☐	☐	
8 Τήρηση χρόνου και οργάνωση της συζήτησης	☐	☐	☐	☐	

Γενικές Παρατηρήσεις:

.....

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Κριτική αποτίμηση των αποτελεσμάτων της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήθηκε με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών και της σχολικής διοίκησης αποδείχθηκε ουσιαστική σε όλα τα στάδια της εφαρμογής της. Η στοχοθεσία υπήρξε σαφής και εστιασμένη στην καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας και αμοιβαίου σεβασμού, ενώ ο σχεδιασμός της πρακτικής βασίστηκε σε παιδαγωγικές αρχές, αξιοποιώντας τις διαφορετικές εμπειρίες και ειδικότητες των συμμετεχόντων. Η διεξαγωγή περιλάμβανε

συστηματικές συναντήσεις, χρήση εργαλείων όπως η «κλείδα παρατήρησης» και ανάλυση περιπτώσεων, ενισχύοντας την αναστοχαστική διάσταση της πρακτικής. Παρά τις αρχικές δυσκολίες στη διαχείριση του χρόνου και την εναρμόνιση διαφορετικών επικοινωνιακών στυλ, η διαρκής υποστήριξη και ο ανοιχτός διάλογος οδήγησαν σε βελτίωση της ομαδικότητας και ενίσχυση της εμπιστοσύνης. Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε τόσο διαμορφωτικά όσο και τελική, με κριτήρια την ενεργή συμμετοχή, τη μεταφορά καλών πρακτικών και τη δυνατότητα εφαρμογής προτεινόμενων στρατηγικών στην καθημερινή σχολική πραγματικότητα. Τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν για τη βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών και την προώθηση πιο διαφανούς και συμμετοχικής κουλτούρας εντός του σχολείου.

Β. Συμβολή της συνεργατικής πρακτικής στην επαγγελματική μάθηση και ανάπτυξη

Η συγκεκριμένη συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως γόνιμο πεδίο επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης για τους συμμετέχοντες εκπαιδευτικούς. Μέσα από τη διαδικασία της κριτικής ανατροφοδότησης και της συστηματικής ανάλυσης εμπειριών, οι εκπαιδευτικοί καλλιέργησαν δεξιότητες επικοινωνίας, συνεργασίας και ενσυναίσθησης, ενισχύοντας τη συναισθηματική νοημοσύνη και την επαγγελματική τους ταυτότητα.

Η αλληλεπίδραση με συναδέλφους από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα προήγαγε τη διεπιστημονική προσέγγιση και ενίσχυσε την κατανόηση των διοικητικών λειτουργιών. Παράλληλα, η χρήση επιστημονικής βιβλιογραφίας προσέδωσε στην πρακτική θεωρητική τεκμηρίωση, συμβάλλοντας στη μετάβαση από τη σιωπηρή γνώση στην τεκμηριωμένη παιδαγωγική πράξη.

Τελικά, η πρακτική αυτή λειτούργησε ως μοχλός ενδυνάμωσης της επαγγελματικής κοινότητας μάθησης, θέτοντας τις βάσεις για πιο συμμετοχικές και αποτελεσματικές μορφές ηγεσίας και επικοινωνίας στο σχολικό πλαίσιο.

170° Δημοτικό Σχολείο Αθηνών

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Ανάπτυξη δεξιοτήτων κατανόησης προφορικού και γραπτού λόγου στη Γλώσσα

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί: (3)

Στοιχεία εκπαιδευτικού I : Ειδικότητα: ΠΕ 70, μόνιμη, Έτη υπηρεσίας: 21

Στοιχεία εκπαιδευτικού II : Ειδικότητα: ΠΕ 70, μόνιμη, Έτη υπηρεσίας: 35

Στοιχεία εκπαιδευτικού III : Ειδικότητα: ΠΕ 70, μόνιμη, Έτη υπηρεσίας: 27

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική επικεντρώθηκε στη διδασκαλία και αξιολόγηση δραστηριοτήτων κατανόησης προφορικού και γραπτού λόγου στο μάθημα της Γλώσσας, με έμφαση στη χρήση ερωτήσεων υψηλής τάξης σκέψης. Οι τρεις εκπαιδευτικοί, μέσα από την παρατήρηση διδασκαλιών με τη χρήση της "Κλείδας Παρατήρησης", αντάλλαξαν εμπειρίες, πρακτικές και εκπαιδευτικό υλικό. Η συνεργασία περιλάμβανε συνδιαμόρφωση σχεδίων μαθήματος, εφαρμογή τους στις τάξεις, παρατήρηση με βάση κριτήρια που είχαν καθοριστεί από κοινού, και ακολούθησε αναστοχαστικός διάλογος με σκοπό τη βελτίωση της διδακτικής πρακτικής. Η διαδικασία συνέβαλε στη βελτίωση της στοχοθεσίας, στη διαχείριση του διδακτικού χρόνου, στην ενεργή συμμετοχή των μαθητών και στη διάχυση καλών πρακτικών μεταξύ των εκπαιδευτικών.

Μέρος I: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ως εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, διακρινόμαστε για τη **δημιουργικότητα** και την ικανότητά μας να σχεδιάζουμε **ελκυστικές, βιωματικές δραστηριότητες** που κινητοποιούν τη φαντασία και το ενδιαφέρον των μαθητών μας. Δημιουργούμε ένα **θετικό, ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης**, όπου κάθε παιδί αισθάνεται αποδεκτό, ικανό και ενθαρρύνεται να εκφράζεται ελεύθερα. Χρησιμοποιούμε **καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας** και ενισχύουμε τη **συνεργατικότητα** και την **ενεργή συμμετοχή** μέσα από διαφοροποιημένη διδασκαλία.

Διαθέτουμε **ενσυναίσθηση, παιδαγωγική ευαισθησία και αγάπη για τα παιδιά**, ενώ μας χαρακτηρίζει η **υπομονή** και η **συνέπεια**. Επιδιώκουμε την **αποτελεσματική επικοινωνία με γονείς και συναδέλφους**, ενισχύοντας τη συνεργασία. Πιστεύοντας στη **δια βίου μάθηση**, φροντίζουμε να εξελισσόμαστε συνεχώς, τόσο σε επαγγελματικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο, μέσω της **διαρκούς επιμόρφωσης** και του πάθους μας για την

εκπαιδευτική διαδικασία. Έτσι, ανταποκρινόμαστε στις παιδαγωγικές και κοινωνικές ανάγκες των μαθητών μας.

2.ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Ως εκπαιδευτικοί, μπορούμε να αντιμετωπίζουμε **δυσκολίες** που επηρεάζουν αρνητικά το έργο μας και δυσχεραίνουν την επίτευξη των στόχων μας. Συγκεκριμένα, η **περιορισμένη γνώση σε νέες τεχνολογίες και ψηφιακά μέσα**, καθώς και η **ανεπάρκεια χρόνου για συνεχή επιμόρφωση και παιδαγωγική προετοιμασία**, περιορίζουν τις δυνατότητές μας για καινοτόμες και αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές.

Επιπλέον, η **ποικιλία των μαθησιακών αναγκών των μαθητών** μας δημιουργεί σημαντικές προκλήσεις στην προσαρμογή της διδασκαλίας, επηρεάζοντας αρνητικά την αποτελεσματικότητά της. Παράλληλα, η **απουσία κατάλληλης υποστήριξης** από το σχολικό περιβάλλον και το **άγχος** που βιώνουμε επηρεάζουν αρνητικά την παιδαγωγική μας απόδοση και την υλοποίηση των εκπαιδευτικών μας στόχων. Αυτές οι αδυναμίες ενδέχεται να δυσχεραίνουν την ομαλή ενσωμάτωση σύγχρονων εργαλείων και την ανταπόκρισή μας στις διαφοροποιημένες απαιτήσεις της τάξης.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Ως εκπαιδευτικοί, μπορούμε να αξιοποιήσουμε πληθώρα ευκαιριών για να ενισχύσουμε τη μαθησιακή διαδικασία και να επιτύχουμε τους παιδαγωγικούς μας στόχους. Η **ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων**, όπως ηλεκτρονικά μέσα και εκπαιδευτικές πλατφόρμες, προσφέρει νέους τρόπους ενεργοποίησης και βαθύτερης εμπλοκής των μαθητών στη γνώση.

Μέσα από τη **συνεργασία με τους συναδέλφους** μας και τη **διαρκή επιμόρφωση**, εμπλουτίζουμε τις διδακτικές μας πρακτικές και ενισχύουμε την παιδαγωγική μας παρέμβαση, αποκτώντας νέες ιδέες και μεθόδους. Η **στήριξη της σχολικής κοινότητας** και η **υιοθέτηση προγραμμάτων υποστήριξης** δημιουργούν ένα ασφαλές και θετικό περιβάλλον μάθησης, ενισχύοντας το μαθησιακό κλίμα. Επιπλέον, η **ευελιξία στην προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού** στις ατομικές ανάγκες των μαθητών μας συμβάλλει καθοριστικά στην καλύτερη απόδοση και την επιτυχία της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Ως εκπαιδευτικοί, συχνά αντιμετωπίζουμε **προκλήσεις** που δυσχεραίνουν το έργο μας και επηρεάζουν αρνητικά την επίτευξη των μαθησιακών στόχων. Η **υπερβολική γραφειοκρατία** περιορίζει τον χρόνο και την ενέργεια που μπορούμε να αφιερώσουμε στην ουσιαστική διδασκαλία και την παιδαγωγική στήριξη των μαθητών. Επιπλέον, η **ανεπαρκής υποστήριξη από τη σχολική διοίκηση και τους γονείς** καθιστά δύσκολη την ομαλή διαχείριση των προβλημάτων στην τάξη.

Η **έλλειψη σύγχρονων διδακτικών μέσων, τεχνολογικού εξοπλισμού και εξειδικευμένης παιδαγωγικής κατάρτισης** δυσχεραίνει την εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών και την προσαρμογή της διδασκαλίας στις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες των μαθητών μας. Αυτοί οι παράγοντες αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την ολιστική ανάπτυξη των μαθητών και την ποιοτική εκπαιδευτική διαδικασία, επηρεάζοντας αρνητικά την ποιότητα της εκπαίδευσης που προσφέρουμε.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Ο **στοχασμός** πάνω στις προσωπικές μας ικανότητες και αδυναμίες, καθώς και στις ευκαιρίες και τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε, μας βοήθησε να κατανοήσουμε βαθύτερα τις ανάγκες της ομάδας και να προσαρμόσουμε ανάλογα τη δράση μας. Μέσω του

μαθησιακού περιπάτου και της **συνεχούς συνεργασίας με τους συναδέλφους**, καλλιεργήθηκε ένα κλίμα ανοικτής επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων.

Αυτή η συλλογική προσέγγιση συνέβαλε στην επιλογή ενός **θεματικού αντικειμένου** που ανταποκρινόταν στα ενδιαφέροντα και τις δυνατότητες των συμμετεχόντων, ενώ παράλληλα υποστήριξε την αποτελεσματική υλοποίηση της **συνεργατικής πρακτικής** με αμοιβαίο σεβασμό και συνεργασία. Ο αυτοστοχασμός, σε συνδυασμό με την ουσιαστική επικοινωνία και την αλληλεπίδραση, ενίσχυσε τη συλλογική σκέψη και καθοδήγησε την ομάδα μας προς πιο στοχευμένες και αποτελεσματικές επιλογές.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική αναπτύχθηκε στο πλαίσιο ενδοσχολικής επιμόρφωσης και βασίστηκε στη συστηματική παρατήρηση διδασκαλιών και στον διαμοιρασμό εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ τριών εκπαιδευτικών ΠΕ 70, με πολυετή διδακτική εμπειρία. Η επιλογή των συνεργατών έγινε με βάση την εθελοντική συμμετοχή, την κοινή διάθεση για επαγγελματική ανάπτυξη και τη διδασκαλία του ίδιου γνωστικού αντικειμένου. Βασικό εργαλείο αποτέλεσε η Κλείδα Παρατήρησης, η οποία σχεδιάστηκε από κοινού, αξιοποιώντας στοιχεία από σχετική βιβλιογραφία (π.χ. αναστοχαστική διδασκαλία, διαφοροποίηση διδασκαλίας, παρατήρηση μεταξύ ομοτέχνων). Οι συναντήσεις οργανώθηκαν σε τρεις φάσεις: προπαρασκευαστική (σχεδιασμός μαθήματος και εργαλείου παρατήρησης), εφαρμογή και παρατήρηση, και τέλος ανατροφοδότηση και αναστοχαστικός διάλογος. Η συνεργασία ενίσχυσε την επαγγελματική μάθηση, ενώ η ανταλλαγή διδακτικού υλικού και καλών πρακτικών ενίσχυσε την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας. Δυσκολίες που εντοπίστηκαν αφορούσαν κυρίως στη διαχείριση του χρόνου (συντονισμός ωραρίων) και στο αρχικό άγχος που δημιουργεί η παρουσία συναδέλφου κατά την παρατήρηση. Ωστόσο, η διαδικασία στηρίχθηκε σε αμοιβαιότητα, εμπιστοσύνη και σεβασμό, δημιουργώντας ένα θετικό και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον.

Εργαλείο παρατήρησης

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της συνεργατικής πρακτικής ήταν μια **Κλείδα Παρατήρησης**, η οποία σχεδιάστηκε από κοινού από τις συμμετέχουσες εκπαιδευτικούς, με στόχο την καταγραφή, την αναστοχαστική ανάλυση και την αξιολόγηση της διδακτικής πράξης. Η επιλογή της κλείδας ως εργαλείο βασίστηκε στην ανάγκη ύπαρξης ενός κοινού πλαισίου παρατήρησης που να διασφαλίζει την αντικειμενικότητα, τη συστηματικότητα και την επικέντρωση σε συγκεκριμένες διδακτικές παραμέτρους.

Η διαμόρφωση της κλείδας στηρίχθηκε σε παιδαγωγικά κριτήρια που αφορούσαν:

- Τη στοχοθεσία του μαθήματος
- Τη σαφήνεια και ποικιλία διδακτικών μεθόδων
- Την ενεργοποίηση και εμπλοκή των μαθητών
- Τη διαχείριση χρόνου και τάξης
- Τη χρήση διδακτικού υλικού
- Την προώθηση κριτικής και δημιουργικής σκέψης
- Τη γλώσσα και το επίπεδο επικοινωνίας του εκπαιδευτικού
- Τον τρόπο ανατροφοδότησης των μαθητών

Η κλείδα ήταν κυρίως ποιοτική, με δυνατότητα ανοικτών σχολίων ανά κριτήριο, ενθαρρύνοντας την περιγραφική παρατήρηση και όχι την ποσοτική αποτίμηση. Το εργαλείο αποτέλεσε τη βάση για τον αναστοχαστικό διάλογο μεταξύ των εκπαιδευτικών, επιτρέποντας τη διερεύνηση και βελτίωση των διδακτικών πρακτικών μέσα σε ένα κλίμα αμοιβαίας υποστήριξης και επαγγελματικής εμπιστοσύνης.

Πεδίο Παρατήρησης	Ερωτήματα/Κριτήρια	Παρατηρήσεις/Σχόλια
1. Στοχοθεσία μαθήματος	Ήταν οι στόχοι σαφείς, ρεαλιστικοί και ανακοινώθηκαν στους μαθητές;	
2. Οργάνωση & Ροή μαθήματος	Υπήρχε λογική αλληλουχία δραστηριοτήτων; Υπήρξε επαρκής διαχείριση χρόνου;	
3. Διδακτικές στρατηγικές	Χρησιμοποιήθηκαν κατάλληλες μέθοδοι και τεχνικές; Υπήρχε διαφοροποίηση;	
4. Ενεργοποίηση μαθητών	Συμμετείχαν ενεργά οι μαθητές; Υπήρχε συνεργατική μάθηση ή αλληλεπίδραση;	
5. Χρήση διδακτικού υλικού	Ήταν το υλικό κατάλληλο και υποστήριζε τη μάθηση;	
6. Επικοινωνία & Γλώσσα εκπαιδευτικού	Ήταν η γλώσσα κατανοητή; Διατηρήθηκε θετικό παιδαγωγικό κλίμα;	
7. Αξιολόγηση & Ανατροφοδότηση	Πώς αξιολογήθηκε η κατανόηση των μαθητών; Υπήρξε ανατροφοδότηση με νόημα;	
8. Αναστοχαστικά στοιχεία	Έγινε αυτοαξιολόγηση ή ενθαρρύνθηκε ο αναστοχασμός των μαθητών;	

Σημείωση:

Η Κλείδα χρησιμοποιήθηκε με ευελιξία, επιτρέποντας σε κάθε παρατηρητή να προσθέσει παραδείγματα, σχόλια και προτάσεις βελτίωσης. Δεν περιλάμβανε βαθμολόγηση, καθώς στόχος ήταν η υποστηρικτική, μη αξιολογική ανατροφοδότηση.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Κριτική Αποτίμηση Συνεργατικής Πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική αποτιμήθηκε θετικά σε όλα τα στάδιά της, με σαφή και ρεαλιστική στοχοθεσία: τη βελτίωση της κατανόησης προφορικού και γραπτού λόγου μέσω ερωτήσεων υψηλής τάξης σκέψης. Κατά τον **σχεδιασμό**, οι εκπαιδευτικοί εργάστηκαν από κοινού, συνδιαμορφώνοντας σχέδια μαθήματος και το εργαλείο παρατήρησης ("Κλείδα"), στοιχείο που ενίσχυσε την αίσθηση συλλογικής ευθύνης και ιδιοκτησίας της διαδικασίας. Στη **φάση της διεξαγωγής**, η εφαρμογή των μαθημάτων και η παρατήρηση αποδείχθηκαν χρήσιμες για την καταγραφή πραγματικών διδακτικών αναγκών, ενισχύοντας τη διαμορφωτική αξιολόγηση της πρακτικής. Η **αξιολόγηση** κάθε παρέμβασης πραγματοποιήθηκε μέσα από αναστοχαστικό διάλογο, επιτρέποντας την αναπροσαρμογή διδακτικών στρατηγικών. Η **συνεργασία με συναδέλφους** χαρακτηρίστηκε από αμοιβαιότητα, εμπιστοσύνη και θετικό κλίμα, ενώ η **αξιοποίηση των αποτελεσμάτων** οδήγησε σε σαφώς βελτιωμένες πρακτικές: μεγαλύτερη σαφήνεια στη στοχοθεσία, ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής των μαθητών, καλύτερη διαχείριση του χρόνου και υιοθέτηση νέων τεχνικών διδασκαλίας.

B. Συμβολή της Συνεργατικής Πρακτικής στην Επαγγελματική Μάθηση

Η συνεργατική πρακτική λειτούργησε ως ουσιαστικό πλαίσιο κριτικής ανατροφοδότησης, στο οποίο οι εκπαιδευτικοί είχαν τη δυνατότητα να ανταλλάξουν απόψεις, να αποδομήσουν τις διδακτικές τους πρακτικές και να τις επαναδομήσουν με πιο στοχευμένο και αποτελεσματικό τρόπο. Η διαδικασία παρατήρησης και αναστοχασμού ανέδειξε το δυναμικό της επαγγελματικής μάθησης ως συλλογικό εγχείρημα, όχι απλώς ως ατομική προσπάθεια. Οι εκπαιδευτικοί απέκτησαν μεγαλύτερη επίγνωση των επιλογών τους στην τάξη, ενίσχυσαν τις δεξιότητές τους στον σχεδιασμό διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων και υιοθέτησαν νέες πρακτικές αξιολόγησης. Επιπλέον, η συνεργασία λειτούργησε ενδυναμωτικά και ψυχολογικά, μειώνοντας την αίσθηση επαγγελματικής απομόνωσης και ενισχύοντας την αίσθηση κοινότητας μάθησης. Τελικά, η πρακτική ανέδειξε τη σημασία της συστηματικής συνεργασίας ως εργαλείο διαρκούς βελτίωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης.

1^ο Δημοτικό σχολείο Άνοιξης

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: *Διδακτικό, Παιδαγωγικό*

β. Θεματικό αντικείμενο: *Ελληνική Γλώσσα-Μαθηματικά*

Συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί: 3

A. : ΠΕ-70, Μόνιμος, Έτη υπηρεσίας :39

B. : ΠΕ-70, Μόνιμη, Έτη υπηρεσίας :11

Γ. : ΠΕ-70, Αναπληρωτής. Έτη υπηρεσίας :1(9 μήνες)

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική που ακολουθήθηκε είχε ως περιεχόμενο μια ποικιλία δραστηριοτήτων και στρατηγικών που στόχευαν στη βελτίωση της διδακτικής πρακτικής, της επαγγελματικής ανάπτυξης και των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Καταγράφονται τα βασικά στοιχεία που συμπεριελήφθησαν:

- Δημιουργία σχεδίων μαθήματος
- Αλληλοπαρακολούθηση διδασκαλίας
- Παροχή εποικοδομητικής ανατροφοδότησης με βάση προσυμφωνημένα κριτήρια.
- Καταγραφή και συζήτηση θετικών πρακτικών
- Τακτικές συναντήσεις με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών.
- Ανάπτυξη διαφοροποιημένων στρατηγικών διδασκαλίας.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

- Εκτενής εμπειρία στη διδασκαλία και στη διοίκηση σχολικής μονάδας (39 χρόνια συνολικά, 18 ως διευθυντής).
- Καθιερωμένο κύρος και σεβασμός στην εκπαιδευτική κοινότητα.
- Αναγνωρισμένη ικανότητα ηγεσίας με διακρίσεις για την καθοδήγηση και την αποτελεσματική οργάνωση της σχολικής ομάδας.
- Σταθερότητα και συνέπεια στο παιδαγωγικό έργο.
- Ικανότητα επίλυσης συγκρούσεων και ενίσχυσης συνεργασιών μεταξύ συναδέλφων.
- Πλούσια παιδαγωγική προσέγγιση βασισμένη στη βιωματική γνώση και στις ανάγκες των μαθητών.
- Συμμετοχή σε καινοτόμες δράσεις και επιτυχημένες εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες.
- Βαθιά γνώση του αναλυτικού προγράμματος, των παιδαγωγικών μεθόδων και της διαχείρισης τάξης σε διάφορα ηλικιακά επίπεδα.

- Αποδεδειγμένη διοικητική επάρκεια, με 18 συναπτά έτη σε θέση διευθυντή σχολικής μονάδας, αναπτύσσοντας κουλτούρα συνεργασίας, καινοτομίας και σχολικής αποτελεσματικότητας.
- Διάρκης επαγγελματική ανέλιξη και διάκριση σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, τόσο για το προσωπικό έργο όσο και για την καθοδήγηση ομάδων συνεργατών.
- Ικανότητα ανάδειξης και ενδυνάμωσης συνεργατικών πρακτικών, ενθαρρύνοντας την επαγγελματική ανάπτυξη του συλλόγου διδασκόντων και την ενεργό συμμετοχή στην εκπαιδευτική κοινότητα.
- Επιτυχής διαχείριση αλλαγών και καινοτομιών, με ενεργή συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες με έμφαση στην καινοτομία και την αριστεία.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

- Περιορισμένος χρόνος άμεσης επαφής με τη διδασκαλία, λόγω διοικητικών καθηκόντων, που ενδέχεται να μειώνει τη συχνότητα της καθημερινής αλληλεπίδρασης με τους μαθητές, πάντα σε σχέση με τον διδακτικό-παιδαγωγικό τομέα.
- Ανάγκη συνεχούς αναπροσαρμογής σε ραγδαίες τεχνολογικές ή εκπαιδευτικές μεταβολές, ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα με έντονο ψηφιακό μετασχηματισμό.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

- Ανάδειξη σε ρόλο μέντορα ή επιμορφωτή για νεότερους εκπαιδευτικούς.
- Αξιοποίηση εμπειρίας στη διαμόρφωση εκπαιδευτικής πολιτικής στην τοπική αλλά και στην ευρύτερη κοινότητα.
- Συμμετοχή ή ηγετικός ρόλος σε ευρωπαϊκά, ερευνητικά ή καινοτόμα προγράμματα, αξιοποιώντας την εμπειρία και τη φήμη της σχολικής μονάδας.
- Δικτύωση και συνέργειες με άλλες σχολικές μονάδες, ακαδημαϊκά ιδρύματα ή κοινωνικούς φορείς, για ανάπτυξη και διάχυση καλών πρακτικών.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

- Πιθανή υποβάθμιση της σημασίας της εμπειρίας και της διδακτικής/διοικητικής αριστείας, μέσα σε περιβάλλοντα που δίνουν έμφαση σε τυπικά μόνο προσόντα
- Αντίσταση στην αλλαγή από μέλη της σχολικής κοινότητας, σε περιβάλλοντα που πιθανόν εμφανίσουν χαμηλό βαθμό συνεργασίας ή ατομικιστικές στάσεις.
- Ταχύς ρυθμός μεταρρυθμίσεων στην εκπαίδευση και ανάγκη συνεχούς επικαιροποίησης γνώσεων.
- Διοικητικές πιέσεις και γραφειοκρατία, που μειώνουν τον χρόνο ενασχόλησης με το παιδαγωγικό έργο.
- Συνεχής αύξηση προσδοκιών από τη διοίκηση, την κοινωνία και τους γονείς.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έδωσε στη Σχολική μας Μονάδα τη δυνατότητα ενίσχυσης της διδακτικής ποιότητας και της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών, μέσω εποικοδομητικής ανατροφοδότησης και ανταλλαγής καλών πρακτικών.

Αποφασίστηκε η αξιολόγηση να γίνεται ανά ζεύγη, και οι συμμετέχοντες εκπαιδευτήκαν τόσο στη διαδικασία όσο και στα εκπαιδευτικά εργαλεία που έπρεπε να χρησιμοποιηθούν. Μετά από μαθησιακούς περιπάτους των εκπαιδευτικών στις αίθουσες όπου δίδασκαν οι συνάδελφοι – εθελοντές του προγράμματος, καθορίστηκαν τα ζεύγη αλληλοπαρατήρησης/αξιολόγησης. Στην πορεία της εφαρμογής του προγράμματος έγινε καταγραφή παρατηρήσεων με βάση το προκαθορισμένο έντυπο παρατήρησης που είχε επιλεγεί. Ακολούθησε συνάντηση αξιολογητή και αξιολογούμενου για ανταλλαγή απόψεων.

Σημαντικό στοιχείο της αξιολόγησης ήταν το εξής: Δόθηκε έμφαση στην ενίσχυση των συναδέλφων και όχι και όχι στην κριτική για τη διδασκαλία τους. Ακόμη, σημαντικό για τον συντάκτη του παρόντος εγγράφου ήταν η επιθυμία αρκετών συναδέλφων να δημιουργήσουν ζεύγος μαζί του καταρρίπτοντας τις δύο πρωταρχικές απειλές που ο ίδιος κατέγραψε ανωτέρω, ενώ επέδρασαν καταλυτικά οι όποιες δυνατότητες αναφέρθηκαν. Δυστυχώς, οι ανάγκες και οι υποχρεώσεις της καθημερινότητας επέτρεψαν τη δημιουργία μόνο δύο ζευγών του συντάκτη με συναδέλφους.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Στην περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής, οι παρατηρήσεις μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως ακολούθως:

Διαμοιρασμός Εμπειρίας, Τεχνογνωσίας και Εκπαιδευτικού Υλικού

Η διαδικασία ξεκίνησε με την οργάνωση τακτικών συναντήσεων, δια ζώσης, στις οποίες οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί μοιράστηκαν καλές πρακτικές από την καθημερινή διδακτική τους πράξη, προβληματισμούς, και εκπαιδευτικό υλικό που είχαν δημιουργήσει ή προσαρμόσει. Η ανταλλαγή αυτή ενίσχυσε την αίσθηση της κοινότητας και επέτρεψε στους εμπλεκόμενους να επωφεληθούν από την εμπειρία και τη δημιουργικότητα του συναδέλφου-συνεργάτη τους.

Αξιοποίηση της Υπάρχουσας Βιβλιογραφίας

Παράλληλα, ενισχύθηκε η θεωρητική τεκμηρίωση της πρακτικής μέσω της αναφοράς και αξιοποίησης σύγχρονης επιστημονικής βιβλιογραφίας για την αξιολόγηση και την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Επιλέχθηκαν άρθρα και βιβλία που ανέπτυσαν τη σημασία της ανατροφοδότησης μεταξύ ομοτέχνων, της παρατήρησης στην τάξη, και της χρήσης εργαλείων αξιολόγησης που προάγουν την αναστοχαστική πρακτική.

Πολύ Καλός Τρόπος Συνεργασίας

Η συνεργασία χαρακτηρίστηκε από υψηλό επίπεδο επαγγελματισμού, αμοιβαίου σεβασμού και εμπιστοσύνης. Υιοθετήθηκε ένα σαφές πλαίσιο δεοντολογίας και εμπιστευτικότητας, που επέτρεψε την ειλικρινή και εποικοδομητική ανατροφοδότηση. Οι εκπαιδευτικοί λειτούργησαν ως ισότιμοι συνεργάτες, θέτοντας κοινούς στόχους και προωθώντας τη διαρκή βελτίωση της διδακτικής πρακτικής.

Εν κατακλείδι, γίνεται πλήρως αντιληπτό, ότι αυτή η συνεργατική πρακτική ανέδειξε τη δύναμη της συλλογικής μάθησης και της αξιολόγησης μεταξύ συναδέλφων, ως μέσου επαγγελματικής ανάπτυξης και βελτίωσης της ποιότητας της διδασκαλίας.

Εργαλείο παρατήρησης

Κατά τις παρατηρήσεις των διδασκαλιών, χρησιμοποιήθηκαν δύο έτοιμες κλείδες παρατήρησης, χωρίς να αναπροσαρμοστούν, καθώς αυτό δεν κρίθηκε αναγκαίο:

Κλίμακα Διαβάθμισης:

Επελέγη, καθώς αποτελεί ένα δομημένο εργαλείο που επιτρέπει την καταγραφή συγκεκριμένων διδακτικών πρακτικών με βάση προκαθορισμένα επίπεδα απόδοσης. Η κλίμακα προσδίδει αντικειμενικότητα στην αξιολόγηση και διευκολύνει τη σύγκριση μεταξύ διαφορετικών παρατηρήσεων.

Περιγραφική Διαβαθμισμένη Κλίμακα (Rubric):

Χρησιμοποιήθηκε για την αποτίμηση σύνθετων διδακτικών συμπεριφορών και στάσεων. Η ρουμπρίκα περιλαμβάνει περιγραφικούς δείκτες ποιότητας για κάθε επίπεδο επίδοσης, προσφέροντας τη δυνατότητα για αναλυτική και στοχευμένη ανατροφοδότηση και στους δύο παρατηρούμενους εκπαιδευτικούς με τους οποίους επήλθε η συνεργασία.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών**Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών**

Μέσα από το πρόγραμμα Αξιολόγησης Ομοτέχνων αναδείχθηκαν τα οφέλη της επαγγελματικής αλληλεπίδρασης μεταξύ εκπαιδευτικών. Κατά την παρακολούθηση της συγκεκριμένης διδασκαλίας έγινε φανερό η πολύ καλή στοχοθεσία της διδακτικής πρακτικής που εφάρμοσε ο εκπαιδευτικός, σύμφωνα, πάντα, με τις ανάγκες των μαθητών και τους στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος.

Ο σχεδιασμός της διδασκαλίας υπήρξε παιδαγωγικά τεκμηριωμένος, ενώ η διεξαγωγή του μαθήματος χαρακτηρίστηκε από σαφήνεια, ενεργητική εμπλοκή των μαθητών, ποικιλία στρατηγικών και υποδειγματική διαχείριση της τάξης. Ο εκπαιδευτικός επέδειξε επαγγελματισμό, ευελιξία και διδακτική ετοιμότητα, καθιστώντας το μάθημα παιδαγωγικά αποτελεσματικό και ουσιαστικό για τη μαθησιακή πρόοδο των μαθητών.

Ο αναστοχασμός που ακολούθησε ήταν σε βάθος, κριτικός και ειλικρινής, με ουσιαστική αξιοποίηση των παρατηρήσεων για τη βελτίωση της διδακτικής πρακτικής. Ο εκπαιδευτικός εμφάνισε υψηλό επίπεδο επαγγελματικής συνείδησης, ικανότητα αυτοπαρατήρησης και διάθεση συνεχούς βελτίωσης.

Η συνεργασία με τον συνάδελφο αποτέλεσε τη βασική προϋπόθεση της συνολικής διαδικασίας. Πραγματοποιήθηκε ένας διάλογος ανοικτός και παραγωγικός, προσανατολισμένος στην ανάπτυξη κοινής επαγγελματικής κουλτούρας. Μέσα από τη συνεργατική αυτή διαδικασία αναδείχθηκε η παραγωγική κριτική ανατροφοδότηση ως μέσο ενδυνάμωσης της εκπαιδευτικής πρακτικής και ως εργαλείο ουσιαστικής επαγγελματικής ανάπτυξης και μάθησης.

Η συνολική εμπειρία της συνεργατικής πρακτικής ενίσχυσε το αίσθημα επαγγελματικής ταυτότητας και ανέδειξε τη σημασία της αλληλοϋποστήριξης μεταξύ εκπαιδευτικών ως προϋπόθεση για τη βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Η διαδικασία επιβεβαιώνει πως όταν οι εκπαιδευτικοί λειτουργούν ως κοινότητα πρακτικής, καλλιεργείται ένα γόνιμο περιβάλλον για αυτοβελτίωση και καλλιέργεια επαγγελματικής εμπιστοσύνης.

Δημοτικό σχολείο Σταμάτας

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού
εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Η εμπλοκή των μαθητών σε ομάδες σε μάθημα Φυσικών Επιστημών – Ενότητα Ηλεκτρισμού

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί:

Αριθμός: 2, Ειδικότητα/-ες: ΠΕ 70, Σχέση εργασίας: ΜΟΝΙΜΟΙ

Έτη υπηρεσίας : 20 έτη & 7 έτη

Εισαγωγή

Η συνεργατική πρακτική επικεντρώθηκε στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών μέσω ομαδοσυνεργατικής μεθόδου κατά τη διδασκαλία της ενότητας του Ηλεκτρισμού. Σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν δραστηριότητες που ενθαρρύνουν τη διερεύνηση και την πειραματική διαδικασία σε μικρές ομάδες (4–5 ατόμων) για κατασκευή απλών ηλεκτρικών κυκλωμάτων, με ανάληψη ρόλων για ισότιμη συμμετοχή και την εκπαιδευτικό να λειτουργεί ως καθοδηγητής και υποστηρικτής. Όλο αυτό συμβάλλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας, κριτικής σκέψης και επιστημονικής μεθοδολογίας, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει το ενδιαφέρον και τη βιωματική κατανόηση των μαθητών για τις βασικές αρχές του ηλεκτρισμού.

Ακολουθήθηκαν από τις συνεργαζόμενες εκπαιδευτικούς όλα τα στάδια της συνεργατικής πρακτικής, με την ανατροφοδότηση και τον κριτικό αναστοχασμό να είναι βασικά στοιχεία της διαδικασίας.

Μέρος Ι : Διαδικασία αυτοεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Ως δασκάλα πέμπτης δημοτικού, ένα από τα δυνατά μου σημεία είναι η εμπειρία και η βαθιά γνώση της ύλης και των παιδαγωγικών μεθόδων. Η ικανότητά μου να δημιουργώ ένα θετικό και υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση. Επιπλέον, διαθέτω καλή επικοινωνία με τους γονείς, ενισχύοντας τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας. Τέλος, χρησιμοποιώ δημιουργικές προσεγγίσεις για να ενθαρρύνω το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή των μαθητών.

2. ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Υστερώ στο τεχνολογικό κομμάτι της διδασκαλίας και δυσκολεύομαι να ενσωματώσω ψηφιακά εργαλεία με τρόπο δημιουργικό και παιδαγωγικά ωφέλιμο. Επίσης, χρειάζομαι ενίσχυση στην εφαρμογή ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων στην τάξη. Για αυτό επιδιώκω παρατήρηση από τη δασκάλα της Α' Δημοτικού, ώστε να αντλήσω ιδέες και

πρακτικές που θα με εμπνεύσουν και θα με βοηθήσουν να εξελιχθώ στον σχεδιασμό και την υλοποίηση πιο σύγχρονων μαθησιακών εμπειριών.

3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Η συνεργασία με συναδέλφους και η ανταλλαγή καλών πρακτικών αποτελούν για μένα σημαντική ευκαιρία βελτίωσης. Η παρατήρηση διδασκαλίας άλλων εκπαιδευτικών, η επιμόρφωση σε ψηφιακά εργαλεία και η συμμετοχή σε ομάδες εκπαιδευτικής καινοτομίας μπορούν να με ενδυναμώσουν. Θέλω να αξιοποιήσω τις δυνατότητες που μου δίνει το σχολικό περιβάλλον για συνεχή μάθηση, ώστε να ενισχύσω την αυτοπεποίθησή μου και να προσφέρω πιο ενεργητική και συμμετοχική μάθηση στους μαθητές μου.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Με προβληματίζει το αν καταφέρνω να διατηρώ το ενδιαφέρον όλων των μαθητών κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ειδικά όταν απαιτείται συνεργασία. Επίσης, με ανησυχεί η δυσκολία μου στη χρήση ψηφιακών μέσων, καθώς θεωρώ ότι περιορίζει τις δυνατότητές μου να προσαρμοστώ στις ανάγκες της σύγχρονης τάξης. Αναρωτιέμαι αν ανταποκρίνομαι επαρκώς στις προσδοκίες και τις ευκαιρίες του σχολείου μου.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Η συνειδητοποίηση των αδυναμιών μου αποτελεί το πρώτο βήμα προς τη βελτίωση. Η αυτοπαρατήρηση και η παρατήρηση από συναδέλφους θα με βοηθήσουν να εντοπίσω πρακτικούς τρόπους ενίσχυσης των δεξιοτήτων μου. Οι ανησυχίες μου είναι βάσιμες, αλλά λειτουργούν κινητοποιητικά. Βλέπω καθαρά ότι το επόμενο μου βήμα είναι η ανάπτυξη ψηφιακής παιδαγωγικής επάρκειας και η δημιουργία ενός μαθητοκεντρικού, συνεργατικού περιβάλλοντος μάθησης.

Μέρος II: Υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική εστιάστηκε στην ενεργό εμπλοκή των μαθητών σε ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, στο πλαίσιο της ενότητας του Ηλεκτρισμού στο μάθημα των Φυσικών Επιστημών. Επιλέχθηκε η πρακτική του διαμοιρασμού διδακτικής εμπειρίας και εκπαιδευτικού υλικού, με σκοπό την ενίσχυση της ενεργητικής συμμετοχής των μαθητών σε δραστηριότητες ομαδοσυνεργατικής διερεύνησης. Η επιλογή της συναδέλφου βασίστηκε σε κριτήρια όπως η προηγούμενη εμπειρία στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο, η θετική στάση απέναντι στην αλληλοπαρατήρηση, η διαθεσιμότητα για ανατροφοδότηση και η κοινή διδασκαλία του αντικειμένου.

Πριν την παρατήρηση πραγματοποιήθηκε προπαρασκευαστική συνάντηση, όπου ανταλλάξαμε στρατηγικές, απορίες και εμπειρίες, εντοπίσαμε πτυχές της διδασκαλίας μας που προηγουμένως δεν είχαμε αναγνωρίσει και θέσαμε σαφείς στόχους βελτίωσης σε ασφαλές και υποστηρικτικό πλαίσιο. Ορίστηκαν κοινόι στόχοι και συμφωνήθηκε η χρήση κλείδας παρατήρησης για την εστίαση στη μαθησιακή διαδικασία, με κυρίαρχο στόχο τη διερεύνηση της ομαδοσυνεργατικής μάθησης.

Κατά τη διδασκαλία, παρατηρήθηκε ενεργητική εμπλοκή των μαθητών, ουσιαστική συνεργασία και κατανομή ρόλων με πρωτοβουλία των ίδιων, ενώ ενισχύθηκε η βιωματική προσέγγιση της γνώσης μέσω πειραματισμού, ψηφιακών εργαλείων και συζήτησης.

Μετά την παρατήρηση, πραγματοποιήθηκε αναστοχασμός και ανατροφοδότηση σε πνεύμα συνεργασίας, εντοπίζοντας σημεία προς βελτίωση, όπως η ενίσχυση εξατομικευμένης

υποστήριξης και η διομαδική εργασία με σαφές πλαίσιο στόχου. Παρά τις δυσκολίες, όπως ο περιορισμένος χρόνος συντονισμού και η ανομοιογενής στάση των μαθητών απέναντι στην ομαδική εργασία, η όλη διαδικασία συνέβαλε ουσιαστικά στην επαγγελματική εξέλιξη και των δύο εκπαιδευτικών, προάγοντας την αμοιβαία μάθηση και λειτουργώντας ως ανεπίσημη επιμόρφωση μέσα από την πράξη.

Εργαλείο παρατήρησης

Για την παρατήρηση της διδασκαλίας αξιοποιήθηκε εργαλείο παρατήρησης σε μορφή περιγραφικής διαβαθμισμένης κλίμακας (ρούμπρικας). Πιο συγκεκριμένα, η έτοιμη κλείδα παρατήρησης που περιλαμβάνεται στο εκπαιδευτικό υλικό του Προγράμματος ΟΚΜ, η οποία έχει συνταχθεί από τον Δρ. Κωνσταντίνο Αποστολόπουλο, Σύμβουλο Εκπαίδευσης, και έχει ήδη χρησιμοποιηθεί επιτυχώς σε πλαίσιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Σκεπτικό Επιλογής: Η επιλογή του συγκεκριμένου εργαλείου βασίστηκε στην επιστημονική εγκυρότητα και τη σαφήνεια των κριτηρίων του, καθώς και στη δυνατότητα προσαρμογής του στις ανάγκες της συγκεκριμένης διδακτικής ενότητας.

Η ρούμπρικα περιλάμβανε διαβαθμισμένα κριτήρια παρατήρησης που αφορούσαν:

- Την ενεργό εμπλοκή των μαθητών σε ομαδικές δραστηριότητες
- Την κατανομή και ανάληψη ρόλων μέσα στις ομάδες
- Τη χρήση επιστημονικής ορολογίας και τη μεταξύ τους επικοινωνία
- Την αυτορρυθμιζόμενη πορεία της ομάδας προς την επίλυση προβλήματος
- Τη στάση του εκπαιδευτικού ως εμπυχωτή και υποστηρικτή της διερεύνησης

Η χρήση της ρούμπρικας συνέβαλε στην αντικειμενική παρατήρηση της διδασκαλίας και ενίσχυσε τον στοχευμένο διάλογο κατά την ανατροφοδότηση. Αν και λειτούργησε αποτελεσματικά, θεωρήθηκε ότι σε μελλοντική χρήση μπορεί να προσαρμοστεί περαιτέρω, ώστε να εστιάζει ακόμη περισσότερο στις ιδιαιτερότητες του εκάστοτε γνωστικού αντικείμενου και της εκπαιδευτικής βαθμίδας.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

A. Αποτίμηση διαδικασιών και αποτελεσμάτων

Η συνεργατική πρακτική που εφαρμόστηκε είχε θετικά αποτελέσματα σε όλα τα στάδια της, από τον αρχικό σχεδιασμό μέχρι την τελική αξιολόγηση. Καθορίστηκαν σαφείς στόχοι, με βασική επιδίωξη τη βελτίωση της εμπλοκής των μαθητών σε ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες διερεύνησης στο πλαίσιο της ενότητας του Ηλεκτρισμού. Η επιλογή της συνεργατικής βασίστηκε σε κοινά χαρακτηριστικά (ίδιο γνωστικό αντικείμενο, θετική στάση προς την παρατήρηση, διαθεσιμότητα), γεγονός που διευκόλυνε την επικοινωνία και τον συντονισμό.

Η φάση του σχεδιασμού περιλάμβανε συνάντηση προκαταρκτικής προετοιμασίας, ανταλλαγή διδακτικού υλικού, απόψεων και εμπειριών. Κατά τη διεξαγωγή, τηρήθηκε ο συμφωνημένος ρόλος κάθε εκπαιδευτικού, ενώ το εργαλείο παρατήρησης καθοδήγησε τη συστηματική καταγραφή και τεκμηρίωση. Στη φάση της αξιολόγησης, η ανοιχτή και χωρίς επικριτικότητα συζήτηση μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών οδήγησε σε εποικοδομητική ανατροφοδότηση και ανάδειξη σημείων προς βελτίωση.

B. Συμβολή στη μάθηση και την επαγγελματική ανάπτυξη

Η πρακτική αυτή λειτούργησε ως μοχλός επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης, προσφέροντας πεδίο άτυπης επιμόρφωσης μέσα από την αμοιβαία παρατήρηση και την ανταλλαγή εμπειριών. Ενίσχυσε την παιδαγωγική μας αυτογνωσία, έδωσε νέα ώθηση στη διδακτική μας πρακτική και ανέδειξε την αξία της συνεργασίας και της αμοιβαίας υποστήριξης στον εκπαιδευτικό χώρο.

Δημοτικό σχολείο Καπανδριτίου

Συνεργατική πρακτική Αξιολόγησης Ομοτέχνων και διαμοιρασμού εμπειρίας, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού μεταξύ εκπαιδευτικών

Ταυτότητα της συνεργασίας

Αντικείμενο Συνεργατικής πρακτικής:

α. Πεδίο Εκπαιδευτικού έργου: Διδακτικό

β. Θεματικό αντικείμενο: Διαφοροποιημένη διδασκαλία και ενεργητική συμμετοχή των μαθητών

Συνεργαζόμενοι Εκπαιδευτικοί: 4

Στοιχεία εκπαιδευτικών :

Ειδικότητες: ΠΕ 70, ΠΕ 08, ΠΕ11, ΠΕ86

Σχέση εργασίας: Μόνιμοι και Αναπληρωτές. Έτη υπηρεσίας: 35, 6, 2 & 2.

Εισαγωγή

Περιγράφεται συνοπτικά το περιεχόμενο της συνεργατικής πρακτικής

Η συνεργατική πρακτική που υλοποιήθηκε είχε ως στόχο τη βελτίωση της διδακτικής πράξης μέσα από τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, με επίκεντρο την ανταλλαγή εμπειριών, τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού. Το περιεχόμενο της πρακτικής αφορούσε τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την παρατήρηση μαθημάτων με έμφαση στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και την ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, αξιοποιώντας παράλληλα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία. Οι εκπαιδευτικοί συμμετείχαν ισότιμα σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, από τη στοχοθεσία και τον σχεδιασμό έως την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό. Μέσα από τη συνεργασία, επιδιώχθηκε η ενίσχυση της επαγγελματικής μάθησης, η αναβάθμιση της ποιότητας της διδασκαλίας και η προώθηση μιας κουλτούρας διαμοιρασμού και υποστήριξης στο σχολικό περιβάλλον.

Μέρος Ι: Διαδικασία αυτεπίγνωσης / ανάλυση SWOT

1. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ/ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Αναφέρονται στοιχεία που θεωρούνται ως δυνατά σημεία, ως πλεονεκτήματα σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο (περίπου 100 λέξεις)

Ως εκπαιδευτικός, διαθέτω ισχυρές επικοινωνιακές δεξιότητες που με βοηθούν να δημιουργώ θετικό και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον. Είμαι οργανωτικός/ή και μεθοδικός/ή, γεγονός που διευκολύνει τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και τη διαχείριση της τάξης. Επιπλέον, έχω διάθεση για συνεχή επαγγελματική εξέλιξη και προσαρμοστικότητα στις νέες τεχνολογίες και παιδαγωγικές μεθόδους. Η ενσυναίσθηση και η υπομονή μου συμβάλλουν στην κατανόηση των αναγκών των μαθητών, ενισχύοντας την αλληλεπίδραση και την εμπλοκή τους στη μάθηση. Αυτά τα δυνατά σημεία με καθιστούν αποτελεσματικό/ή και αφοσιωμένο/η εκπαιδευτικό.

2.ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που περιορίζουν, εμποδίζουν και απομειώνουν τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων του εκπαιδευτικού (περίπου 100 λέξεις)

Ως εκπαιδευτικός, αναγνωρίζω ορισμένες αδυναμίες που περιορίζουν την απόδοσή μου. Συχνά δυσκολεύομαι να διαχειριστώ τον χρόνο μου αποτελεσματικά, ειδικά όταν προκύπτουν απρόβλεπτες καταστάσεις στην τάξη. Επίσης, η τελειομανία με οδηγεί σε υπερβολική ενασχόληση με λεπτομέρειες, προκαλώντας πρόσθετο άγχος. Μερικές φορές δυσκολεύομαι να ζητήσω βοήθεια ή να αναθέσω αρμοδιότητες, προτιμώντας να αναλαμβάνω μόνος/η το βάρος της εργασίας. Τέλος, υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω επιμόρφωση σε νέες τεχνολογίες, ώστε να μπορώ να τις ενσωματώνω πιο αποτελεσματικά στη διδασκαλία μου.

3.ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που μπορεί να εκμεταλλευτεί ο εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους στόχους του και να ολοκληρώσει καλύτερα το έργο του (περίπου 100 λέξεις)

Οι ευκαιρίες που μπορώ να αξιοποιήσω ως εκπαιδευτικός περιλαμβάνουν τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη μέσω σεμιναρίων και επιμορφώσεων, που ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές μου. Η πρόσβαση σε σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες διδασκαλίας μου επιτρέπει να δημιουργώ πιο ελκυστικά και εξατομικευμένα μαθήματα. Επιπλέον, η συνεργασία με συναδέλφους και η συμμετοχή σε εκπαιδευτικά δίκτυα διευρύνουν την παιδαγωγική μου προσέγγιση και προσφέρουν δυνατότητες ανταλλαγής ιδεών και βέλτιστων πρακτικών. Τέλος, η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση για τις ανάγκες των μαθητών προσφέρει χώρο για την ανάπτυξη καινοτόμων και υποστηρικτικών δράσεων.

4.ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ/ΑΠΕΙΛΕΣ

Αναφέρονται στοιχεία που επηρεάζουν τον εκπαιδευτικό με αρνητικό τρόπο κάνοντας πιο δύσκολη την εργασία του και την επίτευξη των στόχων του (περίπου 100 λέξεις)

Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζω ως εκπαιδευτικός περιλαμβάνουν τον αυξημένο όγκο γραφειοκρατικών υποχρεώσεων, που περιορίζουν τον χρόνο για ποιοτική προετοιμασία και διδασκαλία. Οι συνεχείς αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα και η έλλειψη επαρκούς επιμόρφωσης δημιουργούν αβεβαιότητα και πρόσθετη πίεση. Επίσης, η διαφορετικότητα στις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών και η περιορισμένη υποστήριξη από ειδικούς καθιστούν δύσκολη τη διαχείριση της τάξης. Τέλος, κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες που επηρεάζουν τους μαθητές επιβαρύνουν το εκπαιδευτικό έργο, δυσχεραίνοντας την επίτευξη των διδακτικών στόχων.

Κριτική προσέγγιση/αποτίμηση:

Να αναφέρετε πώς ο αυτοστοχασμός στα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τον μαθησιακό περίπατο, την επικοινωνία και την αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους επηρέασαν/συνέβαλαν στην επιλογή του θεματικού αντικειμένου και στην υλοποίηση της συνεργατικής πρακτικής(περίπου 100 λέξεις)

Ο αυτοστοχασμός στα πεδία των δυνατοτήτων, αδυναμιών, ευκαιριών και δυσκολιών με βοήθησε να αναγνωρίσω προσωπικές και επαγγελματικές ανάγκες, αλλά και να στοχεύσω σε βελτιώσεις. Ο μαθησιακός περίπατος αποτέλεσε πηγή έμπνευσης και πρόσφερε μια πιο άμεση και ζωντανή εικόνα του μαθησιακού περιβάλλοντος, επηρεάζοντας την επιλογή του θεματικού αντικειμένου ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες των μαθητών. Η συνεχής επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τους συναδέλφους ενίσχυσαν τη συνεργατική

διαδικασία, προωθώντας την ανταλλαγή ιδεών και την κοινή ευθύνη για την υλοποίηση της πρακτικής με αποτελεσματικό και δημιουργικό τρόπο.

Μέρος II: Υλοποίησης συνεργατικής πρακτικής

Περιγραφή της συνεργατικής πρακτικής

Περιγράφεται συνοπτικά η επιλογή, η οργάνωση και η ανάπτυξη της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται ενδεικτικά στοιχεία όπως: επιλογή του είδους διαμοιρασμού (εμπειρίας, τεχνογνωσίας, εκπαιδευτικού υλικού), κριτήρια επιλογής συναδέλφου, αξιοποίηση βιβλιογραφίας, επιλογή εργαλείου παρατήρησης. Αναφέρονται επίσης στοιχεία που αφορούν στον τρόπο συνεργασίας και σε δυσκολίες που παρατηρήθηκαν (περίπου 200 λέξεις)

Η συνεργατική πρακτική ξεκίνησε με την επιλογή ενός θέματος που ανταποκρινόταν στις κοινές εκπαιδευτικές ανάγκες και ενδιαφέροντα. Η επιλογή του συναδέλφου βασίστηκε στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, τη συμπληρωματικότητα των δεξιοτήτων και την πρόθεση για ενεργή συνεργασία. Ο διαμοιρασμός επικεντρώθηκε στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εκπαιδευτικού υλικού, με στόχο τη βελτίωση της διδασκαλίας και την ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας. Για την οργάνωση και ανάπτυξη της πρακτικής, χρησιμοποιήσαμε βιβλιογραφία σχετική με τις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους και τη συνεργατική μάθηση, που αποτέλεσε θεωρητικό πλαίσιο. Ως εργαλείο παρατήρησης επιλέχθηκε μια κλείδα παρατήρησης, η οποία επέτρεπε την αντικειμενική καταγραφή στοιχείων από τη διδακτική πράξη και τη στοχευμένη ανατροφοδότηση.

Η συνεργασία διεξήχθη μέσα από τακτικές συναντήσεις, τόσο δια ζώσης όσο και διαδικτυακά, όπου γινόταν ανταλλαγή απόψεων και κοινός σχεδιασμός μαθημάτων. Οι δυσκολίες που παρατηρήθηκαν αφορούσαν κυρίως τον χρονικό συντονισμό λόγω διαφορετικών προγραμμάτων, καθώς και την αρχική προσαρμογή στην κοινή χρήση εργαλείων και μεθόδων. Παρά αυτά, η συνεργασία εξελίχθηκε θετικά, ενισχύοντας την αμοιβαία υποστήριξη και την επαγγελματική ανάπτυξη.

Εργαλείο παρατήρησης

Παρουσιάζεται/ παρατίθεται το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην παρατήρηση (κλείδα/εσχάρα παρατήρησης) και αναφέρεται το σκεπτικό επιλογής και διαμόρφωσής του.

Η κλείδα παρατήρησης επιλέχθηκε για την απλότητα και τη σαφήνεια που προσφέρει στην καταγραφή συγκεκριμένων παιδαγωγικών στοιχείων κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας. Σχεδιάστηκε με βάση βασικές παιδαγωγικές αρχές, όπως η ενεργητική συμμετοχή των μαθητών, η διαφοροποιημένη διδασκαλία και η διαχείριση της τάξης. Στόχος ήταν να παρέχει μια δομημένη και αντικειμενική εικόνα της διδακτικής πρακτικής, διευκολύνοντας τον αναστοχασμό και την ανατροφοδότηση.

Δομή της Κλείδας Παρατήρησης:

Πεδίο Παρατήρησης	Κριτήριο	Παρατήρηση (Ναι/Όχι)	Σχόλια
Οργάνωση και σχεδιασμός μαθήματος	Σαφείς στόχοι και δομή		
Διαχείριση τάξης	Έλεγχος χρόνου, πειθαρχία		
Διδακτικές μέθοδοι	Ποικιλία και προσαρμογή στρατηγικών		

Συμμετοχή μαθητών	Ενεργός εμπλοκή και αλληλεπίδραση		
Ανατροφοδότηση	Ενθαρρυντική και εποικοδομητική		
Χρήση εκπαιδευτικού υλικού και τεχνολογίας	Καταλληλότητα και αξιοποίηση		

Η κλείδα εφαρμόστηκε κατά την παρακολούθηση μαθημάτων και αποτέλεσε εργαλείο για εποικοδομητικό διάλογο και κοινό αναστοχασμό μεταξύ των εκπαιδευτικών. Η ευελιξία της επέτρεψε προσαρμογές ανάλογα με το εκπαιδευτικό πλαίσιο και τις ανάγκες της συνεργασίας.

Μέρος III: Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Έκθεση αποτίμησης της συνεργατικής πρακτικής μεταξύ των εκπαιδευτικών

Α. Περιγράφεται κριτικά η αποτίμηση των αποτελεσμάτων σε όλα τα στάδια και τις διαδικασίες της συνεργατικής πρακτικής. Αναφέρονται στοιχεία σχετικά με τις βασικές παραμέτρους της συνεργατικής πρακτικής (στοχοθεσία, σχεδιασμός, διεξαγωγή, αξιολόγηση, συνεργασία με συναδέλφους, αξιοποίηση αποτελεσμάτων).

A. Κριτική Αποτίμηση των Αποτελεσμάτων

Η συνεργατική πρακτική ξεκίνησε με σαφή στοχοθεσία, εστιάζοντας στη βελτίωση της διδακτικής μεθοδολογίας και στην ενίσχυση της μαθησιακής εμπειρίας. Ο σχεδιασμός έγινε από κοινού, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των μαθητών και τις παιδαγωγικές αρχές, ενώ η διεξαγωγή περιελάμβανε παρατήρηση μαθημάτων, ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού και αναστοχαστικές συζητήσεις. Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών χαρακτηρίστηκε από αμοιβαία εμπιστοσύνη και σεβασμό, που διευκόλυνε την ανοικτή επικοινωνία και την κοινή αντιμετώπιση προβλημάτων. Η αξιολόγηση βασίστηκε σε αντικειμενικά δεδομένα από το εργαλείο παρατήρησης και την ανατροφοδότηση των μαθητών, επιτρέποντας την προσαρμογή των μεθόδων και την βελτίωση της διδασκαλίας. Τα αποτελέσματα αξιοποιήθηκαν για την ενίσχυση της συνεργασίας και τη διαμόρφωση νέων πρακτικών.

Β. Αναφέρεται η συμβολή της συνεργατικής πρακτικής ως διαδικασίας κριτικής ανατροφοδότησης, επαγγελματικής μάθησης και ανάπτυξης των εκπαιδευτικών

Β. Συμβολή στη Μάθηση και Επαγγελματική Ανάπτυξη

Η συνεργατική πρακτική αποτέλεσε σημαντική διαδικασία κριτικής ανατροφοδότησης, βοηθώντας τους εκπαιδευτικούς να αναγνωρίσουν τα δυνατά τους σημεία και τις περιοχές που χρειάζονται βελτίωση. Μέσα από τη συνεχή ανταλλαγή εμπειριών και την υποστήριξη, ενισχύθηκε η επαγγελματική μάθηση και καλλιεργήθηκε κουλτούρα συνεργασίας. Η πρακτική προώθησε τον αναστοχασμό και την αυτοαξιολόγηση, στοιχεία κρίσιμα για τη συνεχή εξέλιξη και βελτίωση της διδακτικής πράξης, ενισχύοντας παράλληλα το αίσθημα επαγγελματικής ικανοποίησης και δέσμευσης.